

ROYAL LEPAGE
Exceptional Real Estate Services
BROKERAGE
INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

ARARAD PILAVDJIAN (RAD)
Sales Representative

**Լաազոյնը՝
Ձեզի Համար**

Direct: 647-641-8932
Office: 416-497-9794
araradp@gmail.com
www.royallepage.ca
100-200 Consumers Rd., Toronto, ON M2J 4R4

Թուրքիա Գերմանիան Կը Չգուշացնէ Հայոց Ցեղասպանութեան Բանաձեւը Որդեգրելէ

Պունտեսթակ վաղը պիտի սկսի քննարկումներուն

Թուրքիոյ փոխվարչապետ Նուման Զուրթուլմուշ 2 Յունիսին՝ Գերմանիոյ խորհրդարանի կողմէ Հայոց Ցեղասպանութեան բանաձեւի որդեգրման նախօրեակին, Գերմանիոյ իշխանութիւնները զգուշացուց, որ պէտք է «ուշադրութիւն դարձնեն Թուրքիոյ հետ իրենց յարաբերութիւններուն»:

«Գերմանիան մեր բարեկամն ու դաշնակիցն է. այդտեղ ծագումով թուրք բազմաթիւ քաղաքացիներ կը բնակին», ըսաւ ան:

«Գերմանիան պէտք է Թուրքիոյ հետ իր յարաբերութիւններուն նախանձախնդիր ըլլայ», շեշտած է Զուրթուլմուշ՝ անելցնելով. «Չեմ կարծեր, թէ Գերմանիոյ խորհրդարանը երկու-երեք քաղաքագէտներու շահերուն համար պիտի քանդէ այդ յարաբերութիւնները»:

Թուրքիոյ խորհրդարանի արտաքին յարաբերութիւններու յանձնախումբը հրապարակած է բանաձեւը դատաւարտող յայտարարութիւն մը, զոր ստորագրած են Արդարութիւն եւ բարգաւաճում, Հանրապետական ժողովուրդի եւ Ազգայնական շարժում կուսակցութիւնները: Զայն չէ ստորագրած քրտամէտ Ժողովուրդներու ժողովրդավարական կուսակցութիւնը:

Յայտարարութեան մէջ կը նշուի, որ իրենք խստօրէն կը դատաւարտեն եւ կը մերժեն «1915 թուականի դէպքերու մասին պատմական իրողութիւնները խեղաթիւրող բանաձեւը»: Անոնք սպառնացած են, որ բանաձեւին որդեգրումը «պիտի վնասէ թուրք-գերմանական եղբայրական եւ դաշնակցական յարաբերութիւններուն»:

Պունտեսթակ 2 Յունիսին ցեղասպանութեան ծանաչման բանաձեւը պիտի սկսի քննարկել Գերմանիոյ Ժամանակացոյցով ժամը 11:10ին: Քննարկումը ուղղակի պիտի սփռուի www.bundestag.de կայքին միջոցով:

Արցախն է Մեզ Կանչում, Օգնութեան Հասէք

Քառօրեայ պատերազմին զոհուած՝ Հայրուրի շրջանի Մոխրենս գիւղի զինծառայող 28եայ Ազնուր Բալայեանի մայրը՝ Սիրուն Բալայեան բռնած է զակին եւ մահացած ամուսնուն նկարները: Կողքին զինուոր կ'աղօթէ հոգեւորականին կողքին՝ եկեղեցոյ մէջ: Վերել՝ հայ զինուորը մշտաբար կը հետեւի թշնամիին:

Ոչ հեռու ապագային՝ եթէ տակաւին պիտի ունենանք հայկական երկու հանրապետութիւններ՝ Հայաստան ու Լեռնային Ղարաբաղ՝ ապա առիկա մեր այսօրուան ընելիքներէն կ'ախտալ է:

Ապրիլի սկիզբը Ազրայէժանի լայնածաւալ յարձակումը Լեռնային Ղարաբաղի շփման գիծի երկայնքին ցոյց տուաւ, որ Պաքո 1994ին ստորագրած զինադադարի համաձայնագիրը մէկ կողմ նետելով՝ կ'ուզէ փոխել Ղարաբաղի հողային ներկայ կացութիւնը ի նպաստ իրեն եւ հետեւաբար՝ տարբեր ընթացք տալ բանակցութիւններուն:

Ի յայտ եկաւ նաեւ, որ ամբողջ 24 տարիներ Պաքո «քնացած» չէր. չորսօրեայ պատերազմին ընթացքին անոր գործածած եւ ցուցադրած զինատեսակները ցոյց տուին, որ Ազրայէժան ինքզինք զինած է մինչեւ ակռաները, ներառեալ ամենէն գերադիական drone-ներով, զորս աշխարհի վրայ միայն քանի մը երկիր ունին:

Ասոր դիմաց՝ որոշ չափով անակնկալի եկած Արցախի յառաջապահ ուժերը ազերիական զինուորապէս գերակշիռ ուժերուն կատաղի յարձակման դէմ դրին եւ կասեցուցին զայն՝ չորս օրուան մէջ: Ինչպէս 1990-1994ի ազատագրական կռիւներուն, հիմա ալ հայ զինուորը հանդիսացաւ կռիւի արդիւնքին բանալին: Աւելի քան 100 մատղաշ հայ բանակային իրենց կեանքին գնով պաշտպանեցին սահմանագիծը. անոնց անհատական քաջագործութիւններուն մասին տակաւին շատ պիտի գրուի:

Ահաւասիկ կացութիւնը. Դեմոկրեան սուրը կախուած կը մնայ Արցախի գլխուն. ազերիական բանակի յաջորդ յարձակումը կրնայ պատահիլ որեւէ պահու: Մինչ այդ մեր երիտասարդ զինուորներու զոհաբերած կեանքը պէտք է ամրապնդուի բանակցութիւններու սեղանին վրայ. այդ զոհաբերումը պարապի պէտք չէ երթայ:

Միւս կողմէ՝ ներազգային իմաստով պէտք է ողջ համազգային ուժերը լարել՝ պատրաստուելու գալիքին, ըլլայ անիկա պատերազմ թէ՛ խաղաղութիւն:

Զոհուածներու ընտանիքները պէտք է արժանանան մեր համազգային գուրգուրանքին. անոնք հայրեր էին, որոնք ետեւ ձգեցին ընտանիք մը՝ ապրուստի ծանր պայմաններու մէջ: Տան տղայ զա-

լակներ էին, որոնք ընտանիքին հոգատառութեան բեռը իրենց վրայ վերցուցած էին: Այժմ կարգը մերն է՝ անոնց թողած կէս գործը մեր ուսերուն վրայ վերցնելու սատարելով զոհուածներու ընտանիքներուն:

Բարոյական եւ նիւթական աջակցութեան խիստ կարիք ունի Արցախի պետութիւնը, որուն դարպասներուն առջեւ բանակ լարած է թշնամին:

Կացութեան լրջութիւնը կը պահանջէ համազգային զգաստութիւն. բոլորս պէտք է մեր ունեցածն տանք, իրաքանչիւրս իր կարելիութեան համաձայն:

Հայրենասիրական երգի իմաստը ամէն ժամանակէ աւելի զուգէ այսօրուան տուեալներուն տակ աւելի իրական կը հնչէ:

«Հայեր միացէ՛ք, միացէ՛ք Հայեր, Արցախն է մեզ կանչում, օգնութեան հասէք»-- հմբ.

Lebanese style whiting fish

Adana Chee Kufte

Համ համով խորովածների տեսականի

SHEF KEBAB
www.shefkebab.ca
647 874 1314
3245 Finch Ave. East, Unit 10
Scarborough, ON M1W 4C1

Your Home will advertise worldwide 24/7 until it's Sold

Hratch & Alex Melconian

Broker & Sales Representative

Call us today for builders pre construction Condo and home packages

office: 416.494.7653
Direct: 416.417.5626
TorontoRealEstateGTA.com
Remax, Hallmark Realty Ltd, Brokerage

SOLD
RE/MAX
Harry & Alex Melconian
416-494-7653
TorontoRealEstateGTA.com

**Տուներուն եւ Կալուածներուն համար դիմեցէք մեզ
Serving our Community over 25 years**

Թորոնթոյի Հայ Աւետարանական Եկեղեցի

Հայրերու Օրուան Տարեկան Դաշտագնացութիւն

Եկեղեցիին շրջափակին մէջ՝
2600 - 14th Avenue, Markham Ontario

Կիրակի, 19 Յունիս, 2016
Առաւօտեան պաշտամունք՝ Ժամը 11-ին

հորովածներ
Ֆալաֆել
Անուշեղէններ
Համադրամ ճաշեր
Bounce House
water games

Activities for the Children

FATHERS' DAY PICNIC

Sunday, June 19, 2016
Sunday Service starts at 11 am.

Armenian Evangelical Church grounds
2600 - 14th Avenue Markham, Ontario.

ՍԱՍՈՒՆ ԴԱՆՍ ԵՆՍԵՄԲԼԸ
SASSOUN DANCE ENSEMBLE
Լախազաիոյեանք
Տէր Հայրն Ա. Թոյ. Շարքալեանի

Կառն ընդմէջէն The World Through Dance

Սուրբ Երրորդութիւն Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ «Սասուն» Պարախումբի
Holy Trinity Armenian Church "Sassoun" Dance Ensemble
12րդ Տարեկան Ելոյթ 12th Annual Performance

Artistic Director & Choreographer: **Sevag Avakian**
Assistant Director & Costume Coordinator: **Sareen Avakian**

Saturday, June 11, 2016 at 3pm and 7pm
Հայ Երիտասարդական Կեդրոն - 50 Hallcrown Place - Armenian Youth Centre

Tickets: \$25 | up to 12 years old: \$15
Sossy: 416-826-3332 HTAC office: 416-431-3001 info@TorontoArmenianChurch.com

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ <<ԳԼԱՁՈՐ>> ՄԱՍՆԱՃԻՂ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՊԱՐԱՐՈՒԵՍԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱՐԱՆԻ
ԵՒ «ԷՐԵՐՈՒՆԻ» ՊԱՐԱՐՈՒՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԵԼՈՅԹ

Պարք...

Գեղարուեստական Ղեկավար
Եւ Պարուսոյց
Լոռի Նաճարեան

Շաբաթ, 25 Յունիս 2016, Ժամը 8:00-ին
Կիրակի, 26 Յունիս 2016, Ժամը 6:00-ին

Աթոռները թուագրուած են
*Մուտքի նուէր՝ \$25.00
դիմել՝
Ալին Տօնապետեան-Թոմսոնեանին
416.566.3610

*Հայ Դատի 5 ամ Խաբիր տուրքը ներառեալ

«Համագգային» Թատերասրահ, Հայ Երիտասարդական Կեդրոն - 50 Hallcrown Place, Toronto

Եռագոյնը ծածանեցաւ Մարքամի Քաղաքապետարանին առջեւ

Խաժակ

Մեծն Թորոնթօ շրջանին մէջ, Հայաստանի անկախութեան եւ ազգային պետականութեան կերտման յիշատակումը նաեւ կը նշուի ոչ-հայ շրջանակէ ներս: Եւ, Թորոնթոյի Հայ Դատի Յանձնախումբին կազմակերպած այս նշումը տեղի ունեցաւ 28 Մայիս 2016ին:

Բազմահարիւր հայորդիներ հաւաքուած էին Մարքամի Քաղաքապետարանի շէնքին առջեւ: Անոնց կ'ընկերակցէին Հոգեւոր Պետեր՝ Գեղարդ Ծայր. Վարդապետ Քիւսպէկեան, Եղիա Ծայր. Վարդապետ Գիրէջեան եւ Վեր. Ռընէ Լեւոնեան, Մարքամի Քաղաքապետ՝ Frank Scarpitti, Քաղաքապետի փոխանորդ՝ Jack Heath, Օնթարիոյի խորհրդարանի անդամ եւ Օնթարիոյի ներգաղթի, առեւտրի եւ մշակոյթի նախարար՝ Michael Chan, Մարքամի Շրջանային եւ Տեղական Խորհրդատուներ, ինչպէս նաեւ ՀՀԴ «Ս. Թէլիքեան» Կոմիտէի, ՀՀԴ Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէի եւ Հայ Կեդրոնի յարկին տակ գործող միութիւններու ներկայացուցիչներ:

ՀՍՀՄ Թորոնթոյի փողերախումբի կատարած Գանատայի քայլերգէն ետք, ՀՕՄԻ Ամէնօրեայ Վարժարանի ԺԲ. Կարգի աշակերտներ, ՀՀԴ ԳԵՄԻ «Սիմոն Զաւարեան» Մասնաճիւղի անդամներ՝ Լուսին Մովսէսեան եւ Ատոմ Թաշճեան բարի գալուստի խօսքեր արտասանեցին եւ օրուան հանդիսութիւնը բացուած յայտարարեցին:

Հոգեւոր Պետերը օրհնեցին Եռագոյնը, որ Հայաստանի Օրհներգի միացեալ երգեցողութեամբ եւ փողերախումբի ընկերակցութեամբ բարձրացուեցաւ, ձեռամբ քաղաքական այրերուն եւ ՀՍՀՄ

Մի սկաուտներուն:

Ապա Մովսէսեան եւ Թաշճեան փոխանցեցին մայիսեան յաղթանակի պատմականը եւ անոր խորհուրդը, նշեցին 70 տարուան խորհրդայնացման սեւ օրերը, հասնելով մինչեւ Հայաստանի վերանկախացումը, վեր առին Գանատա-Հայաստան մերձեցման կարեւորութիւնը եւ շնորհակալութիւն յայտնեցին Մարքամի քաղաքապետութեան՝ ցեղասպանութեան 100ամեակին առիթով «Forest of Hope» պուրակին համար:

Ապա շնորհակալական ու քաջալերական խօսքեր փոխանցեցին Scarpitti եւ Chan: Քաղաքական այրերը անխտիր անդրադարձան Մեծն Թորոնթօ շրջանի Հայ Գաղութի ժրաջան աշխատանքին եւ վեր առին «Forest of Hope» պուրակին կարեւորութիւնը: Scarpitti, Մարքամի քաղաքապետարանի անունով, Մարքամի հաւատարմութիւնը բնակիչ եւ Թորոնթոյի Հայ Դատի յանձնախումբին երկարամեայ ու հաւատարմ անդամ՝ Նշան Աթիքեանի միջոցով, Թորոնթոյի Հայ Դատի յանձնախումբին յանձնեց պաշտօնական շնորհաւորագիր՝ Հայաստանի Անկախութեան 98 ամեակին առիթով:

Հանդէս եկաւ Համազգայինի «Գլաճոր» մասնաճիւղի «Էրէքունի» պարախումբը, ղեկավարութեամբ՝ Լուսին Լաճարեանի: Ապա, Թորոնթոյի Հայ Դատի Յանձնախումբին անունով, հանդիսավարները շնորհակալութիւն յայտնեցին ներկաներուն եւ հրաւիրեցին հիւրասիրութեան:

Նշենք որ Եռագոյնը ծածանեցաւ Քաղաքապետարանի շէնքին առջեւ 27-28 Մայիսի շաբաթավերջին:

ՀՍՀՄի սկաուտներ Մարքամի մէջ դրօշակի արարողութեան ընթացքին:

Հայ Դատի յանձնախումբի անդամ Նշան Աթիքեան կը ստանայ շնորհաւորագիր մը Մարքամի քաղաքապետ Frank Scarpitti-էն:

Հ.Յ.Դ.Գ.Ե.Մ. «Սիմոն Զաւարեան» Մասնաճիւղը կը ներկայացնէ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

cultural night

Մ Շ Ա Կ Ո Ւ Թ Ա Յ Ի Ն Ե Ր Ե Կ Ո Յ

AYF CANADA "SIMON ZAVARIAN" CHAPTER PRESENTS

ARMENIAN

CULTURAL NIGHT

ընկերակցութեամբ

Saturday, June 18, 2016

Armenian Community Centre
45 Hallcrown Place
doors open at 8:00 PM

մուտքի արժէք՝
\$65
admission

Տոմսեր ապակայմելու համար իեռաձայնել
For tickets please contact

Քարիա Տէր Յովակիմիան
647.828.0301
Katya Der Hovagimian

Ռազմիկ Թիթիզեան
416.895.9874
Razmig Titizian

featuring Elie Berberian & Arpi

Գերաշնորհ Տ. Բաբգէն Արք. Չարեան Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Ընտրուեցաւ

Գանատայի Հայոց Թեմի Ազգային Երեսփոխանական Ժողովը տեղի ունեցաւ Լաւալի մէջ, Մայիս 13-14ին, հիւրընկալութեամբ Ս. Գէորգ Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւին եւ Հոգաբարձութեան:

Ժողովին իրենց մասնակցութիւնը բերին Գանատայի տարածքին մէջ գործող Հոգեւորականները, եկեղեցիներու Ազգային Երեսփոխանները, Ազգային Պատգամաւորները, Հոգաբարձական կազմերը եւ գործակից կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներն ու Կիլիկեան Սուրբ Աթոռի եւ Առաջնորդարանի շքանշանակիրներն ու հիւրերը: Օրակարգին մաս կը կազմէր նաեւ Առաջնորդի ընտրութիւնը. քուէներու բարձր մեծամասնութեամբ՝ Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ ընտրուեցաւ Տ. Բաբգէն Արք. Արքեպիսկոպոս Չարեան:

Թեմակալ Առաջնորդը կը ծառայէր Սպահանի Հայոց Թեմին (Նոր Զուղա) ներս, որպէս Առաջնորդ: Աւագանի անունով Յակոբ, ծնած է Պէյրութ 1965ին, Լիբանան: Նախնական կրթութիւնը ստացած է Հայաշէնի (Պէյրութ) Ազգ. Թորգոմեան Վարժարանին մէջ:

1976ին ընդունուած է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան դպրեւանքը՝ Անթիլիաս, ուր հնգամեայ ժառանգաւորաց բաժինը ասարտելէ ետք ձեռնադրուած է սարկաւազ: Իսկ ընծայարանի եռամեայ Աստուածաբանական եւ հայագիտական դասընթացը ասարտելէ ետք, կուսակրօն քահանայ կը ձեռնադրուի 1984ին, ձեռամբ՝ Տ. Տաթեւ Արք. Սարգիսեանի եւ կը վերակոչուի Տ. Բաբգէն Արքեպիսկոպոս: Այնուհետեւ դպրեւանքին մէջ կը վարէ ուսուցչութեան եւ հսկողութեան պաշտօններ: Նոյն տարիներուն ուսուցիչ եղած է նաեւ Թոշնոց Բոյնի եւ Ազգ. Թորգոմեան վարժարաններուն մէջ:

1989ին, «Հայ Հոգեւորականութեան Կորուստը Մեծ Եղեռնին» նիւթը որպէս ասարտածառ ներկայացնելէ ետք, կը ստանայ վարդապետական աստիճան ձեռամբ Գարեգին Բ. Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին:

Վանական իր ծառայութիւններուն ընթացքին (1986-1993) վարած է նաեւ Գաւազանակրութեան

պաշտօն եւ եղած է անձնական քարտուղար Գարեգին Բ. Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Հայրապետին: Նոյն տարիներուն վարած է նաեւ քահանայից դասընթացքի վարիչի պաշտօնը եւ եօթը տարիներ դասաւանդած է Ազգ. Արքարեան վարժարանէն ներս, դասաւանդելով հայագիտական ու կրօնագիտական առարկաներ:

1993-1996 տարիներուն եղած է առաջին հոգեւոր հովիւը Արաբական Միացեալ Էմիրութեանց, կեդրոն ունենալով Շարժա քաղաքը, հովուելով նաեւ Տուպայի եւ Ապու Տապիի հայ գաղութներուն, միաժամանակ դասաւանդելով տեղւոյն հայկական միօրեայ վարժարաններուն մէջ:

1996ին դարձած է հոգեւոր խորհրդատուն Հայ Եկեղեցւոյ Համալսարանական Ուսանողներու Միութեան (ՀԵՀՈՄ):

1996-2002 տարիներուն ծառայած է Միացեալ Նահանգներու Արեւմտեան թեմէն ներս, իբրեւ հոգեւոր հովիւ Սան Ֆրանսիսկոյի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ: Միաժամանակ եղած է Թեմի Կրօնական Ժողովի ատենապետ:

1998ին Սան Ֆրանսիսկոյի մէջ ստացած է Ծայրագոյն Վարդապետութեան աստիճան, ձեռամբ Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի:

2002-2004 թուականներուն, ծառայած է Բերիոյ Թեմէն ներս (Սուրիա), իբրեւ Առաջնորդական Փոխանորդ Զէզիրէի, կեդրոն ունենալով Գամիշլի քաղաքը: Ապա 2004 Օգոստոսին, Սպահանի Թեմի Պատգամաւորական Ժողովին կողմէ ընտրուած է Առաջնորդական Տեղապահ Սպահանի Հայոց Թեմին:

Սպահանի Հայոց Թեմի 12րդ Պատգամաւորական Ժողովը, գումարուած՝ Նոր Զուղայի Ս. Ամենափրկչեան վանքի կամարներուն տակ, 28 Յունուար 2005ին, Արամ Ա. Կաթողիկոսին կողմէ ուղարկուած եռանուն ցանկէն միաձայնութեամբ կ'ընտրէ Սպահանի Հայոց Թեմի Առաջնորդ:

2006 Յունիսին, Եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւն եւ օծում կը ստանայ ձեռամբ՝ Արամ Ա. Կաթողիկոսի, Անթիլիասի Մայր Տաճարին մէջ:

2014ին, Սպահանի Հայոց Թեմի մէջ կը նշուի

Նորընտիր Առաջնորդ Բաբգէն Արք. Չարեան

սրբազան հօր քահանայութեան 30ամեակը եւ առաջնորդութեան 10ամեակը: Նոյն օրը Արամ Ա. Կաթողիկոսին կողմէ կը ստանայ Արքութեան տիտղոս:

2004-2016, 12 երկար տարիներ կը վարէ Սպահանի Հայոց Թեմի եւ հարաւային իրանահայութեան Առաջնորդական պաշտօնը:

Գանատայի Հայոց Թեմի նորընտիր Առաջնորդը Մոնթրէալ պիտի ժամանէ Յունիս ամսուն ընթացքին: ԴԻԻԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ
14 Մայիս 2016

Գեղարդ Վրդ. Քիւսպէկեան

Ծայրագոյն Վարդապետութեան Աստիճան Ստացաւ

Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին օրհնութեամբ եւ տնօրինումով, Մայիս 21ի յետ «Կիրակնուրբի» ժամերգութեան, Ս. Աստուածածին Հայոց Առաքելական Եկեղեցւոյ մէջ, տեղի ունեցաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Միաբանութեան անդամ եւ նոյն եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւ՝ Տ. Գեղարդ Վրդ. Քիւսպէկեանի Ծայրագոյն Վարդապետութեան աստիճանի տուչութեան արարողութեան առաջին բաժինը, ձեռամբ՝ Գանատայի Հայոց Թեմի Անդրանիկ Առաջնորդ Տ. Խաժակ Արք. Արք. Յակոբեանի եւ խարտաւիլակութեամբ՝ Տ. Վարդան Վրդ. Թաշճեանի:

Մայիս 22ին, Ս. եւ Անմահ Պատարագի ընթացքին եւ Տէրմնական աղօթքէն առաջ, ձեռնադրիչ Սրբազան Հայրը շարականի երգեցողութեամբ առաջնորդուեցաւ Եկեղեցւոյ խորանը: Յաջորդաբար Հայր Գեղարդին շնորհեց Ծայրագոյն Վարդապետութեան

աստիճանները՝ Սուրբ Տաթեւացիի կողմէ ըստած աղօթքով եւ օրհնութեամբ:

Արարողութեան ասարտին խօսք առաւ Խաժակ Արքեպիսկոպոսը եւ Գանատահայոց Առաջնորդ՝ Տ. Արքար Արք. Եպկ. Յովակիմեան: Արարողութեան ներկայ էին նաեւ՝ Անկիլքան եկեղեցւոյ Եպիսկոպոսին ներկայացուցիչ՝ Rev. Dr. Michael Knowles, Father Domadius Saleh (Ղաթի Եկեղեցի), Father Tadros Tadros (Եթովպական Եկեղեցի), Rev. Dr. Lee Beach (McMaster Համալսարան), Տ. Զարեհ Ա. Քինյ. Զարկարեան (Ս. Երորդութիւն Եկեղեցի) եւ Nina Thomas (McMaster Համալսարան):

Գեղարդ Վրդ. Քիւսպէկեանի թեզը, որ թելադրուած էր Վեհափառ Հայրապետին կողմէ, կը ներկայացնէ՝ «Ներածութիւն Հին Կտակարանի Երկրորդականոն Գիրքերու բովանդակութիւն եւ պատմական արժէք» ուսումնասիրութիւնը:

Գեղարդ Վրդ. Քիւսպէկեանի Ծայր. Վարդապետութեան աստիճանի տուչութեան արարողութենէն պահ մը:

MAPLE HEALTH CENTRE
New Optical and Medical Store

VALUE \$99
DESIGER \$199

Special Frame + Lenses (single or progressive)
Contact Lens
\$120 CASH BACK

USE YOUR BENEFITS
Direct Billing

1808 Pharmacy Ave. Toronto (Sheppard/Pharmacy) 416.497.2525

We also offer

- Massage
- Acupuncture
- Osteopathy
- Physiotherapy
- Orthopaedic Shoes & Devices
- Medical Supply

Հայոց Ցեղասպանության 100րդ Տարելիցի Գանատայի Յանձնաժողովը Ամփոփիչ Նիստ Գումարեց

Գանատայի մէջ ՀՀ դեսպանութեան մօտ Մայիս 15ին կայացած է Հայոց Ցեղասպանության 100րդ տարելիցի Գանատայի յանձնաժողովին ամփոփիչ նիստը՝ Գանատայի հայկական կազմակերպութիւնները ներկայացնող, երկրի տարբեր շրջաններէն ժամանած պատուիրակներու մասնակցութեամբ:

Ողջունելով ներկաները՝ Գանատայի մէջ ՀՀ դեսպան Արմէն Եգանեան կարեւոր համարած է 100րդ տարելիցի ձեռնարկներու համապարփակ ամփոփումը եւ այդ հէնքին վրայ՝ Գանատայի մէջ Հայոց Ցեղասպանության նուիրում յառաջիկայ ձեռնարկներուն ծրագրաւորումը: Դեսպանը արձանագրած է, որ Ցեղասպանության 100րդ տարելիցին առիթով Գանատայի մէջ կայացած ձեռնարկները իրականացած են բարձր մակար-

դակով՝ իրենց ներդրումը ունենալով այդ առնչութեամբ ողջ աշխարհի մէջ կայացած յիշատակի ձեռնարկներուն մէջ:

Այնուհետեւ իրականացուած աշխատանքին վերաբերեալ ելոյթներով հանդէս եկած են յանձնաժողովի ղեկավար Միւր Գարագաշեան, ինչպէս նաեւ յանձնաժողովի ներկայացուցիչները՝ մանրամասն անդրադառնալով Գանատայի տարբեր շրջաններու մէջ իրա-կանացուած յիշատակի ձեռնարկներուն:

Արմէն Եգանեանի կողմէ ՀՀ սփիւռքի նախարար Հրանդ Յակոբեանի եւ Գանատայի մէջ ՀՀ դեսպանութեան պատուիրակներով պարգեատրուած են 100րդ տարելիցի ձեռնարկներու իրականացման աշխոյժ մասնակցութիւն ցուցաբերած անձերը:

ՀՅԴ ԳԵՄԻ Տարեկան Համագանատական Սեմինար

Կազմակերպութեամբ ՀՅԴ Գանատայի երիտասարդական Միութեան Կեդրոնական վարչութեան եւ մասնակցութեամբ Գանատայի տարածքին գտնուող բոլոր մասնաճիւղերէ ժամանած աւելի քան 150 երիտասարդներու, Մայիս 20-23ին տեղի ունեցաւ ԳԵՄԻ տարեկան համագանատական դաստիարակչական սեմինարը, քիչ քրտա բանակավայրէն ներս:

Այս տարուան սեմինարին հիմնական թեման էր հայկական Սփիւռքի դիմագրաւած այսօրուան հիմնահարցերու դիմակալման գործնական հնարաւորութիւնները եւ այդ ուղղութեամբ դաշնակցական երիտասարդին հրամայական ներդրումի անհրաժեշտութիւնը:

Առաջին օրուան ընթացքին երիտասարդները առիթը ունեցան քննարկելու եւ իրենց տեսանկիւնէն դիտուած արժեքները կատարելու սփիւռքեան տարբեր գաղութներու, նամանաւանդ գանատահայութեան անցեալի, ներկայի եւ ապագայի իրավիճակին մասին: Վերոնշեալ նիւթերը

ներկայացուցեցան Տարօն Բեսքինեանի եւ Արմէն Համագասպեանի կողմէ:

Երկրորդ օրուան ընթացքին ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէի անդամ Վիգէն Արաւահեան երիտասարդներուն ներկայացուց նիւթ մը, որ հիմնականօրէն կը կեդրոնանար հայրենադարձութեան գաղափարի կարեւորութեան ու հայրենիքէն ներս նման հնարաւորութիւններ ստեղծելու անհրաժեշտութեան մասին:

Ապա, Հայ Դատի ընդհանուր աշխատանքներուն, ի մասնաւորի Գանատայի մէջ, եւ այդ ուղղութեամբ տարուող գործունէութեան մասին Լուի Ապրաքեան դասախօսեց եւ աշխատանոց մը վարեց, որմէ ետք Արցախի ներկայ իրավիճակին մասին գեկուցեց Արարատ Թորոսեան:

Սեմինարի աւարտին բոլոր երիտասարդները վերանորոգուած պատրաստակամութեամբ եւ աշխատանքները նոյն թափով շարունակելու վճռակամութեամբ վերադարձան իրենց քաղաքներ:

BAVARO BEACH, PUNTA CANA

- Luxury Living* On Bavaro Beach, Punta Cana
- Guaranteed 8% Annual Return On Investment
- Private Elevators in Each Suite
- 100m To Beach, Dining, Entertainment Free* Sheltered Parking
- Full Private Ownership*Optional Rental Program
- 5 Year Builder Comprehensive Warranty
- Deposit & Builder 100% Insured & Bonded

RAFFI D. BOGHOSSIAN

B.A., MVA, Broker
Market Value Appraiser - Residential
Direct: **416-419-8441**
raffi.db@gmail.com
www.raffirealestate.com

WARDEN & HUNTINGWOOD

VICTORIA PARK & SHEPPARD

Raffi and Karina are a strong real estate team who work together in a partnership to serve our community in a unique and proactive manner. With a combined experience of 37 years, we offer a professional and inclusive service with your best interests in mind.

Call us today for a consultation about your real estate needs anywhere in the GTA.

ROYAL LEPAGE

Exceptional Real Estate Services
BROKERAGE INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

100-200 Consumers Road, Toronto, ON M2J 4R4 Office: 416-497-9794 Fax: 416-497-5949

KARINA HANEYAN

SALES REPRESENTATIVE
Residential & Commercial Sales. Buyer and Seller
Direct: **416-419-8441**
karinehaneyan@gmail.com
www.northyorkproperties.ca

Գրասէրներու Խմբակը՝ Քնարերգութեան Մասին

Պէթի Փանոսեան-Մինասեան

Մայրենի լեզուով հաղորդակցիլը, խօսիլն ու արարելը այնքան սովորական երեւոյթ կրնայ թուիլ բազմաթիւ ժողովուրդներու պարագային, երբ սերունդներ՝ իրենց ծնած օրէն լսած ու ծանօթացած են տուեալ լեզուին՝ նախ որպէս հնչիւն ու բառ, ապա որպէս խօսք՝ միայն ու միայն իրենց նախահայրերու գործածած լեզուով: Անոնց լեզուամտածողութիւնն ու տրամաբանութիւնը զարգացած է այն լեզուով, որ ըմբռնած ու խօսած են, ապա՝ աստաճանաբար գայն իւրացուցած:

Սփիւռքի մէջ ապրող հայ ժողովուրդի յաջորդական սերունդները նոյնքան բախտատու չեն եղած, որքան իրենց հողին վրայ ապրող վերոյիշեալները: Սփիւռքի մէջ հայ մնալն ու մանաւանդ հայերէն խօսիլը աւելի շատ պայքար է՝ 81C-ընդմէջ լեզուի զարգացման սովորական ընթացք:

Ճշմարիտ իրողութիւն է՝ 81C-ը 21րդ դարուն հայ մարդու դիմագրաւած ամէնամեծ մարտահրաւերներէն են՝ արեւմտահայերէնի ճիշդ գործածութիւնն ու պահպանումը՝ 81C-ընդմէջ համար չեն խնայուիր ճիգ ու ջանք:

Ի գործ դրուած նմանօրինակ ճիգի ու ջանքի արգասիքն էր Մայիս 1ին Համագային Հայ Կրթական եւ Մշակութային Միութեան «Գրասէրներու Խմբակ» ի անդամներու ներկայացուցած հաւաքներու շարքին երեսունվեցերորդը:

Ձեռնարկին մասնակիցները երիտասարդներ էին՝ 81C-ընդմէջ ծնողները օտար երկնակամարի տակ, յաճախ թիւ 1-ի վրայ 81C-ընդմէջ էին անոնց փոխանցել հայ գրականութեան շունչն ու ոգին՝ 81C-ի մէջ ու հոտը:

Հաւաքը, որ տեղի ունեցաւ Հայ Կեդրոնի •3f Յ. Մանուկեան •3f գրադարանէն ներս՝ 81C նուիրուած էր հայ քնարերգութեան:

Քնարերգութեան:

Ձեռնարկը սկսաւ «Գրասէրներու Խմբակ»ի անդամ Թամար Տօնապետեանի արեւմտահայ քնարերգակ բանաստեղծ •81C բանահաւաք՝ Կոմիտասի մասին հակիրճ ընթերցումով. որմէ ետք •81C ջութակով հանդէս եկաւ ՀՕՄԻ Ամէնօրեայ Վարժարանի վեցերորդ դասարանի աշակերտ՝ Վարազ Մեսրոպեան •81C ներկայացնելով Կոմիտասի «Հոյ նազան իմ եար»ը:

Բարի գալուստի խօսքէն ետք, հանդիսավարը անդրադարձաւ Հայէպի եւ Արցախի մէջ ճգնաժամ դիմագրաւող ժողովուրդի իրավիճակին: Մատնանշեց Արցախեան ազատամարտի ընթացքին սահմանագծի վրայ հայ ազատամարտիկներու մղած կենսաց մահու պայքարի արժէքն ու կարեւորութիւնը: Ապա բեմ հրաւիրեց Վարազ Մեսրոպեանն ու Քրիստափոր Կոստանեանը: Վարազին հակիրճ բացատրութենէն ետք, ջութակի նուագակցութեամբ անոնք ներկայացուցին «Ախպերս ու ես» երգը՝ ոգետրելով նաեւ հանդիսատեսը:

Սահիկներու ընկերակցութեամբ ներկաները հետեւեցան քնարերգութեան մասին պատրաստուած հակիրճ ներածականին, որ ամփոփ էլ յստակ բացատրութեամբ Թամար Տօնապետեան փոխանցեց նախ՝ քնարերգութեան պատմականը՝ նշելով, որ քնարերգութեան մէջ գերիշխողը տուեալ հեղինակի անձնական ապրումներն են՝ ինչպէս՝ սէր, ատելութիւն եւ կարօտ, որոնք շատ յաճախ կ'արտայայտուին տողատակի թաքնուած նրբահիւս երաժշտութեամբ: Ապա՝ ան մէջբերեց քնարերգակ հեղինակներու բանաստեղծութիւններէն բաժիններ եւ մեծ ապրումով մեկնաբանեց Տէրեանի «Տխրութիւն»ը:

Քաջալերելի ու ոգետրիչ երեւոյթ էր «Գրասէրներու Խմբակ»ի նորագոյն անդամ Լանա Տէր Պետրոսեանի մասնակցութիւնը: Երիտասարդուհին ներկայացնելէ ետք Մատթէոս Զարիֆեանի

Թորոնթոյի Համագայինի Գրասէրներու Խմբակը

հակիրճ կենսագրականն ու գործունէութիւնը. նոյն հեղինակէն ընթերցեց «Կտակը», «Լեռներն իմ երազիս» եւ «Պոտիկ աղջիկը»:

Յաջորդ մասնակիցն էր Արփի Ազրլեան: Ան ներկայացուց Դուրեան քնարերգակ բանաստեղծը, ապա ասմունքեց արեւմտահայ քնարերգութեան մէջ մեծ ճանաչում վայելող «Լճակը» բանաստեղծութիւնը:

Սեւակ Յարութեան ներկայացուց արեւելահայ քնարերգակ բանաստեղծ Եղիշէ Զարեանը՝ ընթերցելով «Մեծերը Զարեանի մասին» գրութենէն բաժիններ: Ապա ինքնավստահ եւ գեղեցիկ կատարողութեամբ ներկայացուց «Կուզեմ հիմի փչէ զուռնէն» երգը:

Յաջորդաբար, Տարօն Հալաճեան ներկայացուց Թէքէեանն ու Մեծարեանը, ապա ընթերցեց Թէքէեանի «Ես սիրեցի» բանաստեղծութիւնը, ապա՝ Մեծարեանի «Կիրակնուրը»:

Արէն Մնացականեանի տպաւորիչ մեկնաբանութեամբ ներկաները վայելեցին Զարեանի «Լուսամփոփի պէս աղջիկ»ը, որմէ ետք ան ներկայացուց թորոնթոնական բանաստեղծ՝ Ռուբէն Մնացականցիութեամբ՝ Թալին Գըլըպոզեանի)

ցականեանի կենսագրականը. ապա գեղեցիկ ձեւով ասմունքեց նոյն հեղինակին «Մայրամուտին» բանաստեղծութիւնը:

Թամար Տօնապետեանին վիճակուած էր ներկայացնել հայ քնարերգութեան հարազատ թարգմանը հանդիսացող Համօ Սահեանը: Ներկայացուած բաժիններուն ընդմէջէն ան մատնանշեց Սահեանի այնքան նուրբ ու զգայուն ներաշխարհը, որ իրը ըլլալով հանդերձ՝ նաեւ համամարդկային է:

Արդարեւ, գեղեցիկ մեկնաբանութեամբ Թամարը ներկայացուց Սահեանի ստեղծագործութիւններէն «Հայաստան ասելիս» եւ «Ախր ես ինչպէս վեր կենամ գնամ» մեծ ժողովրդականութիւն վայելող բանաստեղծութիւնները:

Աւարտին, մասնակիցներուն փոխանցուեցան Գրական յանձնախումբի կողմէ նուիրուած գիրքեր՝ որպէս գնահատանք՝ կատարած իրենց աշխատանքին: Հանդիսավարը շնորհակալութիւն յայտնելէ ետք, հրաւիրեց ներկաներն ու մասնակիցները միատեղ երգելու Մեծարեանի «Սիրերգը»:

Խաժակ

Բնականոն դասաւանդութիւնները դադրած էին ՀՕՄԻ Գոլուեան նախակրթարանի եւ Երկրորդական վարժարանէն ներս, 24-26 Մայիսին: Եռուն էր վիճակը՝ երաժշտութիւն, երգչախումբ, փողերախումբ, աշակերտներու աղմուկ... Կարծարանը կը կը պատրաստուէր աշակերտական համերգին՝ ձօնուած Հայաստանի Անկախութեան 98ամեակին եւ Արցախի Զօրակցութեան

Հասաւ Օրը՝ 26 Մայիս:

Արտակարգ խճողում կը տիրէր վարժարանի գաիթին եւ սրահին մէջ: Մինչ վարագոյրներու ետին աշակերտները կազմ ու պատրաստ կը սպասեն ժամը:

Գանատայի եւ Հայաստանի քայլերգները կը նուագուին վարժարանի փողերախումբին կողմէ, ղեկավարութեամբ Սորէն Ամիրխանեանի, որմէ ետք Փաթիլ Ավանէսի եւ Սարօ Եագուպեան կը յայտնեն՝ «Մայիսը մեր յաղթանակներու ամիսն է: Մայիսին կերտեցինք մեր անկախութիւնը: Մայիսին ազատագրեցինք Արցախը: Այս համերգը կը նուիրենք Մայիսեան Փառապանծ Յաղթանակին եւ իրն ու նոր քաղաքներուն»:

Եւ բացուեցաւ վարագոյրը, որու ետին կանգնած էին Աէն Գ կարգերու «Գանձասարի Սոխակներ» երգչախումբը (Ղեկավարութեամբ եւ Դաշնակի ընկերակցութեամբ՝ Թալին Գըլըպոզեանի) որ երգեց «Իմ Մայրիկը», «Փոքրիկ Նաւակ», «Ղափամայ», «Pandi-panda», եւ «What a wonderful world»: Ապա Ավանէսի եւ Եագուպեան յիշեցուցին որ Ապրիլ 1ին Ազրպէյճանը սկսաւ իր անախընթաց ոտնձգութիւններուն, ստեղծելով պատերազմական վիճակ եւ յայտնեցին որ յաջորդ երգը նուիրուած է Մեր Արցախին, Մեր Զինուորներուն եւ Աշխարհասփիւռ բոլոր հայերուն: «Գանձասարի Սոխակներ»ը սքանչելիօրէն ներկայացուցին «Միացէք Հայեր» եւ «Հայաստան» երգերը: Խումբի վերջին երգն էր հայութեան եւ հայ մշակոյթին մեծագոյն ժառանգը թողած անմահ վարդապետ Կոմիտասի «Քէլէ Քէլէ»ն: Ավանէսի եւ Եագուպեան նշեցին որ սորվելով կոմիտասեան երգերը, առաւել եւս պիտի փարինք եւ կառչած մնանք Հայ մշակոյթին եւ մանաւանդ մեր ազգային ժողովրդական երգերուն:

Ապա վարժարանի փողերախումբը դարձեալ հանդէս եկաւ որմէ ետք, բեմ բարձրացան Դէն Ը կարգերու «Կռունկներ» երգչախումբը (Ղեկավարութեամբ Սոնա Յովսէփեանի եւ Դաշնակի ընկերակցութեամբ՝ Թալին Գըլըպոզեանի)

«Արփա-Սեան», «Տեսնեմ Անին ու նոր մեռնեմ», «Հոյ նազան», «Ես աղջիկ եմ», «C'est les vacances en Armenie», «We go together», «Աղբիւր», «Հինգալլա», «Ազատ Հայաստան», եւ «Երեւան-Էրբումի» երգերը: Վերջապէս, Նունէ Եսայեանի «Հայ ենք մենք»ը երգելով «Գանձասարի Սոխակներ»ը կրկին բեմ բարձրացան, միանալով «Կռունկներ»ուն եւ փողերախումբին եւ ապա միասնաբար դարձեալ երգեսին վարժարանի

քայլերգ «Թէեւ Ծնած Օտար Ափեր»ը (խօսք՝ Մարգար Շարապխանեանի, Երաժշտութիւն՝ Արուս Գէորգեանի):

Սարդարապատը մեր ժողովուրդի անպարտելի ոգիին, անկոտրում կամքին եւ անսպառ զօրութեան յաղթանակն է: Սարդարապատի հերոսներուն հաւատքով լիացած, այսօր մեր ազատ-մարտիկները կը մարտնչեն Արցախի մէջ: Երեկոն եզրափակուեցաւ յոտնկայս եւ հանդիսատեսին ընկերակցութեամբ՝ «Սարդարապատ» յաղթերգով:

Զարեհ Ա. Քին. Զարգարեանի 50րդ Տարեդարձի Տօնակատարութիւն

Ծխական խորհուրդի հրաւերով, Ս. Պատարագէն եւր, «Մակարոս Արթինեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն՝ Զարեհ Ա. Քին. Զարգարեանի 50րդ տարեդարձին առիթով:

Սեղաններու օրհնութիւնը կատարեց Արքայ Սրբազանը: Սելա Գալթաքճեան բեմ հրաւիրեց վաստակաւոր կիթարիստ Լեւոն Իշխանեանը եւ անոր հայրը՝ Միջին Արեւելեան արուեստագէտներու երաժշտական դէկադար՝ հանրածանօթ Էտուար Իշխանեանը: Հայր եւ որդի երաժշտական կտորներով հաճելի ու մտերմիկ մթնոլորտ մը ստեղծեցին:

Ծխական խորհուրդի ատենապետ Օհան Օհաննէսեան ողջունեց պատուոյ հիւրերը, շնորհաւորեց Տէր Զարեհ Զարգարեանը անոր 50րդ տարեդարձին առիթով եւ գնահատեց 20 տարիներու վաստակը: Ան յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց Երէցկին Նալիբաբեանին, ինչպէս նաեւ անոնց զօրակցներուն՝ Նարեկին, Արէնին ու Արագին, իրենց համբերութեան, սիրոյն եւ գործունէութեան համար հանդէպ Տէր Հօր, որպէսզի ան կարենայ շարունակել իր առաքելութիւնը իբրեւ Հօգեմ: Ապա, Օհաննէսեան եւ Ծխական խորհուրդի անդամները լանջախաչ մը նուիրեցին Տէր Հօր եւ Աստուածամայրը պատկերով վզնոց մը Երէցկին Նալիբաբեանին:

Նարեկ, Արէն եւ Արագ Զարգարեաններ անհատապէս իրենց շնորհաւորանքները արտայայտեցին իրենց հօր, շնորհակալութիւն յայտնելով իր անսակարկ սիրոյն եւ հոգատարութեան համար: Նարեկ անցուց, թէ Տէր Հօր նուիրումը ծովին կը նշանակէ, թէ իրենք եւս հաւասարապէս կը բաժնեն իրենց

հայրը նոյն ծովին հետ:

Մոնթրէալէն Վազգէն Քին. Պոյաճեան շնորհաւորեց Տէր Զարեհը Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ հանդէպ իր նուիրումը ու անխնայ ծառայութեան համար: Ան նաեւ ընթերցեց Աագ Արք. Ասատուրեանի շնորհաւորական նամակը:

Վազգէն Սրբազան շնորհաւորեց Տէր Զարեհը եւ փոխանցեց Ռուսիա եւ Հայաստան գտնուող իր ընկերներուն բարեմաղթութիւնները: Ապա ան Տէր Զարեհին նուիրեց արծաթեայ կողբով Աւետարան մը, ինչպէս նաեւ քանի մը գեղեցիկ պատահներ վրացահայ գեղանկարիչ Թենկիզ Միկոյեանցի գործերէն:

Դեսպան Արմէն Եգանեան Տէր Զարեհ Բախանային փոխանցեց իր շնորհաւորանքները, անոր յանձնելով փորագրուած գեղեցիկ նուէր մը: Ան յիշեց առաջին առիթը, որ Տէր Զարեհ կազմակերպած էր, հանդիպելու համայնքի անդամներուն հետ Եկեղեցւոյ մէջ, ինչ որ փաստ մըն էր կենսունակ հաւաքականութեան մը:

Եկեղեցւոյ «Սասուն» Պարախումբը ներկայացուց քանի մը ժողովրդական պարեր, ծոխացնելով արդէն իսկ ստեղծուած ուրախ մթնոլորտը:

Արքայ Եպս. Յովակիմեան իր շնորհաւորական ուղերձը փոխանցեց Տէր Հօր եւ անոր նուիրեց ձեռնախաչ մը:

Ապա մեծարեալը երախտագիտութիւն արտայայտեց Առաջնորդ՝ Արքայ Եպս. Յովակիմեանին, դեսպան՝ Արմէն Եգանեանին, Վիրահայոց Առաջնորդ՝ Վազգէն Եպս. Միրզախանեանին, Հայաստանի՝ Օնթարիոյի մօտ պատուակալ հիւպատոս՝ Բիչարտ Սվազեանին,

Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ ծխական խորհուրդը, հոգեւորականներ կը հատեն Զարեհ Ա. Քին. Զարգարեանի 50րդ տարեդարձի կարկանդակը:

Սփիւռքի Նախարարութեան ներկայացուցիչ՝ Խորէն Մարտոյեանին, Վազգէն Քին. Պոյաճեանին, Սարգիս Ա. Քին. Կիւլեանին, Տաթև Քին. Մէնէնկիչեանին, Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ Հովիւ՝ Վեր. Սերոբ Մկրտիչեանին, եւ բոլոր անոնց որոնք ներկայ գտնուեցան Ս. Պատարագին եւ հիւրասիրութեան:

Տէր Զարեհ գնահատեց Ծխական խորհուրդը եւ բոլոր անոնք որոնք բաժին ունեցան հիւրասիրութիւնը կազմակերպելու մէջ: Ան յատկապէս անդրադարձաւ այն բոլոր օրհնութիւններուն, զորս Աստուած շնորհած է իրեն. առաջին հերթին ծնողները, իրենց սիրովն ու առաջնորդութեամբ, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը՝ որ հաւատք եւ ուսում արմատացուցած է իր մէջ, իր սիրելի Երէցկին Նալիբաբեան, որ ամէն ձեռով նեցուկ կանգնած է իրեն, զօրակցները՝ որոնք

անսակարկ սէրը վայելած է, նոյնիսկ երբ իր պարտականութիւններուն պատճառով անոնց հետ չէ կրցած ըլլալ միշտ:

Տէր Զարեհ շնորհակալութիւն յայտնեց համայնքի անդամներուն, որոնք, անսալով իր փափաքին, տարեդարձին առիթով իրենց նուիրատուութիւնները Եկեղեցւոյ Սարգազիւրական Հաշուեհամարին միջոցաւ կատարեցին Հայաստանի եւ Արցախի մէջ զոհուած հայ ընտանիքներուն՝ գոյացնելով 45,000 տալար: Ապա անցուց, թէ նուիրահաւաքը պիտի շարունակուի մինչեւ Հոկտեմբեր, երբ Տէր Զարեհ Հայաստան իր հետ պիտի տանի զայն՝ բաժնելու համար զոհուած եւ վիրաւորուած զինուորներու ընտանիքներուն:

Ապա ձեռնախաչ մը, նուիրուեցաւ Վազգէն Եպս. Միրզախանեանին:

Վազգէն Եպս. Միրզախանեան Ս. Պատարագ Մատուցեց

Մայիս 1ին, Ս. Երրորդութիւն Հայց. Եկեղեցին հիւրընկալեց Վիրահայոց Թեմի Առաջնորդ՝ Վազգէն Եպս. Միրզախանեանը, որ մատուցեց Ս. Պատարագը: Իր խօսքին մէջ, Գանատայի Հայոց Առաջնորդ՝ Արքայ Եպս. Յովակիմեան բարի գալուստ մաղթեց Գանատայի մէջ Հայաստանի դեսպան՝ Արմէն Եգանեանին, ապա հակիրճ ձեռով ներկայացուց Վազգէն Եպիսկոպոսի կենսագրականը:

Օրուան քարոզէն առաջ, Վազգէն Սրբազան շնորհակալութիւն յայտնեց Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին անոր օրհնութիւններուն համար դէպի Գանատա իր ծամբորդութեան առիթով, ներկայ ըլլալու իր երկարամեայ ընկերոջ, դպրեվանքի դասընկեր՝ Զարեհ Ա. Քին. Զարգարեանի 50րդ տարեդարձի հանդիսութեան:

Վազգէն Սրբազան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ ներկայ հոգեւորականներուն, Դպրաց Դասին, Ծխական խորհուրդին, պատգամաւորներուն եւ ծովի անդամներուն, որոնք միասնաբար Եկեղեցին կ'իմաստաւորեն իբրեւ աղօթատեղի:

Ան խօսեցաւ Քրիստոսի մասին. Առաջնորդը, որ Իր հետեւորդներուն հետ կիսեց Իր սէրը ամէն անգամ, որ անոնց հետ կ'ըլլար: Ան նշեց նաեւ հովիւները, որոնք ինքզինքնին կը նուիրաբերեն իրենց հօտը պաշտպանելու համար: Ապա Սրբազանը Քրիստոսի կեցածքն ու հովիւներու նուիրումները բաղդատեց Տէր Զարեհի առաքելութեան՝ որ կը պաշտպանէ իր հօտը, վերջինիս առաջնորդելով անխախտ հաւատքով ու սիրով, անքակտելի կապը պահելով Հայաստանի ու Արցախի հետ:

Վազգէն Եպս. Միրզախանեան՝ Պատարագի ընթացքին:

Սուրբ Երրորդութիւն
Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ
Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ
Ազգային Հաբաթօրեայ Վարժարան

Աւելի քան 60 տարիներու փորձառութեամբ
կը շարունակէ տալ հայեցի դաստիարակութիւն:

Արեւմտահայերէն եւ Արեւելահայերէն դասընթացքներ

Մանկամտուրէն մինչեւ 8-րդ

Հայերէն սովորելը
ամէն հայ մանուկի
արդար իրաւունքն է ...

- ԽՕՍԵԼԱՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ
- ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
- ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
- ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
- ԿՐՕՆ
- ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ
- ԹԱՏՐՈՆ և ՊԱՐ
- ԳԾԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
- ՀԱՏՐԱԿ

2016-2017 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսուած են:

For more info and REGISTRATION visit

www.ArmenianSaturdaySchool.com

or contact principal@armeniansaturdayschool.com or call Holy Trinity Armenian Apostolic Church at 416-431-3001

Մայիսեան Տօնակատարութիւն Քեսապի Մէջ

24 Մայիսին, Քեսապի «Սարդարապատ» սրահին մէջ քեսապահայութիւնը նշեց Հայաստանի Հանրապետութեան Ա. Անկախութեան 98րդ Ամեակը՝ Սարդարապատի հերոսամարտի քաջամարտիկներու զոհողութեամբ շահուած:

Հանդիսութեան բացումը կատարուեցաւ Սուրիոյ եւ Հայաստանի զոյգ քայլերգներով, որմէ ետք հանդիսականները մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգեցին յիշատակը Սուրիոյ եւ Հայաստանի բիւրաւոր նահատակներուն յիշատակը:

Բացման խօսքը արտասանեց Դալար Թութիկեան: Պատանի վրայ ներկայացուցաւ պատմական ակնարկ՝ Մայիսեան յաղթանակի տեսանիւթ մը, որմէ ետք Նժդէի Մելքոնեան մեներգեց հայրենասիրական երգ մը, որուն ստեղծաշարային գոծիքով կ'ընկերակցէր Հրանդ Պէտրիքեան:

Արցախի Ազգային Ժողովի անդամ, ՀՀԴ Արցախի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ, արցախեան ազատամարտիկ Դալար Իշխանեան հանգամանօրէն անդրադարձաւ պատմութեան մէջ կարմիր տառերով քանդակուած 28 Մայիս 1918ի փառաւոր յաղթանակը եւ անկախ Հայաստանի Հանրապետութեան ստեղծման մասին:

Բանախօսը լուսարձակի տակ առաւ

Արցախեան զոյապայքարը: Ղարաբաղեան հիմնախնդիրուն էութիւնն ու պատմական զարգացումները, հասնելով մինչեւ 1991ի Սեպտեմբեր 2ին ընդունուած Հեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան անկախութեան հռչակագիրը, որ ամրագրուեցաւ նոյն թուականի Դեկտեմբեր 10ի համաժողովրդական հանրաքուէով:

Ան ներկայացուց ԼՂՀ Գերագոյն Խորհուրդի ընտրութիւնները, կառավարութեան եւ պետական մարմիններու ձեւաւորման հանգրուանները, պատերազմին զուգահեռ պետականաշինութեան գործընթացն ու անոր արձանագրած յաջողութիւնները, ինքնապաշտպանական ֆետայական ջոկատներու հիմքերուն վրայ ձեւաւորուած ԼՂՀ Պաշտպանութեան Բանակը:

Անդրադառնալով Ապրիլ 2ի Ազրպէյճանին շղթայազերծած պատերազմին Իշխանեան ըսաւ. «Ապրիլեան ռազմական գործողութիւնները Ատրպէյճանի կողմից ուղղուած էին Արցախի Հանրապետութեան ինքնիշխանութեան ու նրա ժողովրդի ինքնորոշման իրաւունքի դէմ: Արդէն պարզից էլ պարզ է, որ Ատրպէյճանը իր թիկունքին զգալով արտաքին ուժերի տաք շունչը, փորձեց առիթն օգտագործել նախորդ տարիների իր ռազմատենչ յայտարարութիւնները իրական-

Քեսապցիներ գիւղի «Սարդարապատ» սրահին մէջ կը նշեն Հայաստանի Հանրապետութեան Ա. Անկախութեան 98րդ ամեակը:

նութիւն դարձնելու եւ ղարաբաղեան հիմնախնդիրը ռազմական ծանապարհով լուծելու: Ազրպէյճանի եւ նրան սատարող ուժերի հաշուարկներն այս անգամ էլ սխալ դուրս եկան: Հայ զինուորն ու կամաւորը հերթական անգամ խառնեցին նախօրօք նախանշուած խաղաքարտերը:

«Հայկական կողմը, հերթական անգամ փաստեց, որ ղարաբաղեան հիմնախնդրի լուծումը եւ հակամարտութեան կարգաւորումը պէտք է հանդիսանայ Հեռնային Ղարաբաղի ժողովրդի ինքնորոշման իրաւունքի լիակատար իրականացումը Արցախի հանրապետութեան սահմաններում»:

Նշենք, թէ բանախօսը քեսապցիներ-

ուն կարեւոր ընդգծում մը ըրաւ, երբ Արցախի գիւղատնտեսութեան մասին ակնարկեց, ըսելով. «Քեսապցիները Արցախի մէջ գիւղատնտեսութիւնը բաւական զարգացուցած են, քան արցախցիները»:

Արդարեւ, Պեթթի Ղազարեան տպաւորիչ առօրեայութեամբ ասմունքեց: Նաբեկ Առաքելեան մեներգեց «Ղարաբաղ», «Մայր ծնողին», «Արագի ափին», «Անմար մնայ մեր գլխին» եւ «Արիւնտ դրօշ» երգերը:

Պատանի վրայ ներկայացուցաւ «Երբ միասին ենք» տեսանիւթը: Տօնակատարութիւնը աւարտեցաւ «Սարդարապատ» յաղթերգի երգեցողութեամբ:

Լաթաքիոյ Մէջ Նշուեցաւ Արցախի Անկախութեան 25Ամեակը

Ազատամարտիկ Դալար Իշխանեան

Մայիս 23ին Լաթաքիոյ «Արաբատ» սրահին մէջ լաթաքիահայութիւնը նշեց Արցախի Հանրապետութեան հռչակման 25ամեակը:

Ռիթա Կաղեան-Տիքալիքեանի բացման խօսքէն ետք, Սրբոց Նահատակաց Ազգ. վարժարանի Ծաղիկ դասարանի շրջանաւարտները երգեցին «Հայեր Միացէք» երգը, որ խանդավառ մըթնոլորտ ստեղծեց սրահին մէջ:

Ապա, Հերմիկ Տողրամաճեան-Գաբրիէլեան տպաւորիչ առօրեայութեամբ Սիւմանթոյէն ոտանաւոր մը ասմունքեց:

Այնուհետեւ, բեմ հրաւիրուեցաւ օրուան բանախօս՝ Արցախի Ազգային Ժողովի անդամ, ՀՀԴ Արցախի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ, արցախեան ազատամարտիկ Դալար Իշխանեանը: Ան լու-

սարձակի տակ առաւ Արցախի 25ամեակի պատմական, քաղաքական եւ ռազմական հիմնական իրադարձութիւնները:

Անդրադառնալով Ապրիլ 2ին Ազրպէյճանի շղթայազերծած պատերազմին Իշխանեան ըսաւ. «Մինչ 2016ի Ապրիլի 2ը ամենամեծ ձեռքբերումը հաւասարակշռութեան պահպանումն էր, որը երաշխիքն էր խաղաղութեան»:

«Այնուհանդերձ մենք պէտք է գիտակցենք մի կարեւոր բան, մենք չենք իրաւել պատերազմ, մենք փորձել ենք դեռեւս 1988ին գործել ԽՍՀՄ Սահմանադրութեան ընդհանրած մեր իրաւունքից, նպատակ չուենալով որեւէ մէկի խաղաղ գոյակցութիւնը վտանգելու: Մենք ստիպուած էինք մեզ պարտադրուած պատերազմում ինքնակազմա-

կերպուելու, պաշտպանուելու եւ յաղթանակելու: Մենք գիտակցել ու գիտակցում ենք, որ Արցախեան հիմնահարցի փաստացի լուծմանը յաջորդելու է նաեւ իրաւական հանգուցալուծում: Մենք գիտակցում ենք, որ այդ ծանապարհի վերջնակէտին հասնելու լաւագոյն տարբերակը հզօր Արցախի Հանրապետութիւնն է՝ իր պետական, տնտեսական եւ ռազմական համակարգով, ժողովրդագրական ու ժողովրդավարական նոր ցուցանիշներով, իր միջազգային ծանաչման նպատակաուղղուած քաղաքականութեամբ:

«Մենք գիտակցում ենք, որ մեր ժողովրդի յաջողութեան ամենամեծ գրաւական հանդիսացող համագլխին միասնականութեան թուլացմանը միտուած բոլոր ուժերի (օտար թէ ներքին) քայլերը ձախողուած են: Ինչպէս 25 տարի առաջ մենք միասին ենք՝ Հայրենիք եւ Սփիւռք: Միասնական ենք յանուն ազատագրուած Արցախի, յանուն ապագայ Ջալալիքի, յանուն Միացեալ Ազատ ու Անկախ Հայաստանի: Արցախի զաղափարը մեր ժողովրդի բոլոր հատուածներին միաւորող զաղափար էր: Վկան նոյնպէս անցած ապրիլեան օրերը: Մեր ժողովրդի հերթական փորձ ու թիւնը եւ թատերաբեմը նորից Արցախն էր»:

Եզրափակելով իր խօսքը Իշխանեան, ըսաւ. «Այսօր Արցախն ազատ է: Ուզում եմ նաեւ գլուխ խոնարհել բոլոր այն հայորդիների, ովքեր այդ ազատութիւնը մեզ պարգեւեցին: Փառք բոլոր նահատակներին, ովքեր ընկան Անկախութեան ու Ազատութեան ծանապարհին»:

Աւարտին խօսք առաւ Տաթև Աւագ Զահանյան Միքայէլեան եւ «Պահպանիչ»ով ձեռնարկը փակուցաւ:

Հալէպի Հայ Ծերանոցի Մամիկներն Ու Պապիկները Երրորդ Անգամ Ըլլալով Կը Տեղափոխուին

Սուրիոյ ու մանաւանդ Հալէպի մէջ ծայր առած պատերազմական վիճակին բերումով, հայ երեք համայնքապետներուն հովանաւորութիւնը վայելող Հայ Ծերանոցի մամիկներն ու պապիկները երրորդ անգամ ըլլալով տեղափոխուեցան:

Անոնք երեք տարի առաջ Նախ Պոսթան Փաշայի անկէլանոցէն տեղափոխուեցան Աստուրեան հիւանդանոց, զինեալ ահաբեկիչներու շրջան ներխուժման պատճառով, ապա «Վերծին Կիլպէնկեան» մայրանոց, ուր ապահովուեցաւ անոնց կեցութեան բոլոր յարմարութիւնները:

Վերջին օրերուն զինեալ ահաբեկչական խմբաւորումները տասնեակ հրթիռներով թիրախ դարձուցին Նոր Գիւղի զանազան թաղամասերը, որոնց կարգին «Վերծին Կիլպէնկեան» մայրանոցին թաղամասը, ուր պատսպարուած էին Հայ Ծերանոցի մամիկներն ու պապիկները:

Վերջերս, կառոյցի հրթիռակոծման հետեւանքով զոհուեցաւ Ծերանոցի ծառայողական պաշտօնեաներէն Մարալ Քիլիկեան եւ վիրաւորուեցան ուրիշներ:

Ապահովական նկատառումներով Հայ Ծերանոցի մամիկներն ու պապիկները Ծերանոցի խնամակալութեան եւ տնօրէնութեան հսկողութեամբ եւ ակումբի տղոց օգնութեամբ առժամաբար տեղափոխուեցան Նոր Գիւղի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ ներքնասրահ:

Սուրիահայ Արամ. Նեղացանք, Երբ Տեսանք Հայաստանի Մէջ Թրքական Հագուստ Կը Հագնին

Սոնթի լուսանկարով բաժնոյններ, Սասունցի Դափթով՝ վերնաշապիկներ, հայկական զինանշանով մարզական տարբեր տեսակի հագուստներ. սուրիահայ Արամը իր արտադրանքը կը ցուցադրէ երեւանեան ցուցահանդէսին:

«Վստահ կ'ըսեմ՝ Երեւանի ամենաշարժարժաւ խանութներէն մէկն է», Panorama.am-ին կ'ըսէ Արամը՝ ներկայացնելով մօտ մէկ տարի առաջ հիմնած #Sport խանութին մէջ վաճառուող ապրանքը:

Մարզական հագուստի համար կտորեղէնը կը ներմուծեն Հայաստան ու նոյն իրենց կարի արտադրամասին մէջ կը կարեն:

Կը հպարտանայ՝ 50 աշխատատեղ բացած է՝ մէկը ձեւաւորելու, միւսը կարելու:

«Ամենապարզ բանը ձեզի ըսեմ՝ այս պահի դրութեամբ յիսուն ընտանիք այս փոքր խանութին շնորհիւ փող կը վաստակի, երիտասարդներ ու տարիքով կանայք կ'աշխատին, աշխատատեղ ստեղծած ենք, մարդիկ կրնան հանգիստ ապրիլ, իրեն պիտո՞ւն փող կը մտնէ», կ'ըսէ Արամ Պըլլիսեանը:

Սուրիոյ մէջ, մինչեւ պատերազմը, Արամին ընտանիքը զբաղած է կտորեղէնի, հագուստի մեծածախ վաճառքով, ունեցած են 6-7 խանութ: Երկու տարի առաջ, պատերազմի թէժ պահերուն, քրոջ հետ միասին Արամը եկած է Հայաստան, ուսումնասիրած է շուկան, ծրագրած է իր ընկերքը եւ յետոյ իրեն միացած են հայրն ու մայրը:

Կ'ըսէ՝ եկած է Հայաստան, տեսած, որ այստեղ թրքական ապրանքը տա-

րածում ունի, նեղացած է: Ծրագրած ու արտադրած է հայկական հագուստ: Այժմ ալ հագուստի տաղաւարին շատ տեսանելի հատուածին մէջ փակցուցած է՝ «Ոչ թրքական ապրանքին» գրութիւնը:

«Ոչ թրքական ապրանքին». կ'ըսէինք դեռ Սուրիոյ մէջ: Երբ եկանք Հայաստան, նեղացանք, որ մարդիկ թրքական ապրանքը կը գովեն, կ'ըսեն՝ սա չինական չէ, թրքական է: Մեզի համար ատիկա իրօք, ահաւոր նեղութիւն ստեղծեց: Սուրիոյ մէջ այս գործով կը զբաղէինք, ըսինք, որ շատ լաւ կ'ըլլայ, որ մենք Երեւանի մէջ հայկականը ընենք, քան թրքական կամ չինական պատրաստ ապրանք բերենք», կը նշէ սուրիահայ երիտասարդը:

Աշխարհի մէջ, երբ սուրիացի փախստականները գրեթէ ընդունելութիւն չունին, Հայաստանի մէջ նոյն Սուրիայէն ապաստանածները կ'արարեն, ծրագիրներ կը կազմեն. Արամին յառաջիկայ ծրագիրներուն մէջ կայ ընդլայնել գործը, նաեւ արտահանել արտադրանքը Ռուսիա, Պարսկաստան:

«Նոյն ապրանքը, որ կայ դուրսը, արդէն կը կարենք հոս, Երեւանի մէջ: Մարզական հագուստ՝ վերեւ-ներքեւը միասին, այսինքն՝ ինչ որ պէտք է ամենօրեայ հագուելու համար: Այստեղ կը կարուի, կը ձեւով, բոլորը կը տպուի մեր մօտ եւ նոյն մեր խանութին մէջ ալ կը վաճառուի», կը պատմէ Արամը ու կը մատնանշէ խանութին հասցէն՝ Կողբացի 20/3:

Գործ հիմնելու ծանապարհը դժուար չէ եղած, կ'ըսէ՝ պատճառն այն է, որ

Արամ Պըլլիսեան

ամէն ինչ օրէնքի դաշտին մէջ է:

«Խնդիրներ չենք ունեցած, ամէն ինչ օրինական ծանապարհով կ'ընենք: Ատիկա ամենաճիշդ ձեւն է: Եթէ մենք օրինական ձեւով չընենք, կ'ունենանք խնդիրներ: Ոչ մէկ գումար վարկով չենք վերցուցած, քանի դեռ մենք ունինք հնարաւորութիւն գումար ներդնելու, աշխատելու, վարկը կը ձգենք այն մարդոց, որոնք չունին», կ'ըսէ երիտասարդը:

Սուրիա վերադառնալու մասին չի մտածեր. «Եթէ երթալու մտադրութիւն ունենայի, մինչեւ հիմա հոս չէի ըլլար»:

Արամը իր փոքրիկ գործը կը ցուցադրէ «Նոր հեռանկարներ սուրիահայերու համար» ցուցահանդէսին, որուն բացման արարողութեան ներկայ գտնուեցաւ նաեւ ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսեան:

Ցուցահանդէսը, որուն կը մասնակցին սուրիական պատերազմի հետեւանքով Հայաստան տեղափոխուած եւ գործարարութեամբ զբաղող սուրիահայերու եօթանասունէ անլի ընկերութիւններ ու անհատ ձեռնարկատէրեր, տեղի կ'ունենայ «Տնտեսական հնարաւորութիւններու շաբաթ» գործարար համաժողովի ժիրէն ներս: Պաշտօնական հաղորդագրութեան համաձայն, հանրապետութեան նախագահը ծանօթացած է տարբեր ոլորտներու մէջ պիզնես գործունէութիւն ծաւալած սուրիահայերու աշխատանքի արդիւնքին՝ ցուցահանդէսին ներկայացուած արտադրատեսակներին եւ առաջարկուող ծառայութիւններու սպառման հնարաւորութիւններուն, ընթացիկ խնդիրներուն ու զարգացման ծրագիրներուն:

Սուրիահայ Երիտասարդները Հայաստանի Մէջ Կօշիկի Արտադրութեամբ Կը Զբաղին

Վիգէն Տողմոյլեան իր կօշիկի խանութին մէջ:

Սուրիահայ Վիգէն Տողմոյլեանի մասին, որ կը մասնակցէր «Նոր հեռանկարներ սուրիահայերու համար» ցուցահանդէսին, անդրադարձած է «Հայերն այսօր»-ը:

Վիգէնը Սուրիոյ մէջ տիրող պատերազմական իրավիճակին պատճառով Հայաստան եկած է 4 տարի առաջ: Արդէն 2 տարիէ ընկերներուն հետ կօշիկի արտադրութեամբ կը զբաղի: Անոնք Երեւանի մէջ բացած են Ava-shoes խանութը, որ յաճախորդներուն կ'առաջարկէ բնական կաշիէ կարուած կօշիկներ՝ նախատեսուած կանանց, տղամարդոց եւ երեխաներու համար: Խանութը կը գտնուի Տէրեան 52 հասցէին մէջ:

Վիգէն Տողմոյլեան տեղեկացուց, որ Հալէպի մէջ ընկերներով նոյնպէս այս աշխատանքով զբաղած են, հիմնականին մէջ ներբաններ պատրաստած են:

Խօսելով հայաստանեան գործունէութեան մասին՝ ան կ'ըսէ, որ սկզբնա-

կան շրջանին դժուարութիւններու հանդիպած են, որմէ չեն վիատած: Հիմա արդէն հասած են այն արդիւնքին, որ իրենց արտադրանքը կ'արտահանեն արաբական երկիրներ, Ռուսիա եւ Եւրոպա: Վիգէնը նկատած է, որ Հայաստանի մէջ մարդիկ շատ նախապատուութիւն կու տան հայկական արտադրանքին, որ գովելի փաստ է:

Անցնենք, որ «Երեւան էքսփո» ցուցահանդէսային համալիրին մէջ Մայիս 19-22 տեղի ունեցաւ «Նոր հեռանկարներ սուրիահայերու համար» ցուցահանդէսը, որ կ'իրականացուէր «Տնտեսական հնարաւորութիւններու շաբաթ» գործարար համաժողովի ժիրին մէջ: Ցուցահանդէսին կը մասնակցէին սուրիական պատերազմի հետեւանքով Հայաստան տեղափոխուած եւ գործարարութեամբ զբաղող սուրիահայերու եօթանասունէ անլի ընկերութիւններ ու անհատ ձեռնարկատէրեր:

Սուրիահայ Տէմիրձեանները Տուրմի Իրենց Գործը Սուրիայէն Տեղափոխած են Հայաստան

Սուրիահայ Սօսի Տէմիրձեանը Հայաստան եկած է 2012 թուականին: Սուրիոյ մէջ 15 տարի զբաղած է տուրմի (շոկոլատ) արտադրութեամբ, պատերազմի թէժ օրերուն տեղափոխուած են Հայաստան եւ նոյն գործը կը շարունակեն այստեղ:

Կը հասկնայ՝ նոր երկիր է, նոր միջավայր, եւ դժուարութիւններ եղած են. «Ամէն մարդ խնդիր կ'ունենայ, որովհետեւ նոր երկիր, նոր օրէնքներ, նոր գործ, գերոյէն կը սկսինք նոր բան մը ձեռնարկելու: Անշուշտ շատ դժուարութիւններ կան»:

Ցոյց տալով ցուցահանդէսին ներկայացուած տարատեսակ տուրմով լի սեղանը՝ տիկին Սօսին կ'ըսէ, որ ատիկա իրենց գործը եղած է, եւ Հայաստանի մէջ ալ չցանկացան այլ գործով զբաղիլ:

«Մեր գիտցած գործն է, սկսանք աշխատելու: Կամաց-կամաց կը բարելաւուի: «Վիալտի չոքլեթ», «Հարի Չոքլեթ» եւ նոր տեսակներ, որ դեռ նոր կ'արտադրենք, կը կոչուի՝ «Քինկ Ճորձ», Panorama.am-ին կը ներկայացնէ տիկին Սօսին:

Կը պատրաստէ նաեւ յուշանուէրներ, ամէն տեսակի տօնակատարութեան համար՝ պսակադրութեան, կնունքի, ծնունդի, ատամահատիկի:

Տուրմերը տիկին Սօսին կը պատրաստէ իր ամուսինին հետ:

«Ունինք արտադրամաս, կ'աշխատինք: Շատ պուճուրէն (փոքրէն) սկսանք, կամաց-կամաց յոյսով, որ կը լանայ: Հիմա Փեթակի մէջ կը վաճառենք մեր բոլոր կոնֆետները (շոքոլա-

Սուրիահայ Սօսի Տէմիրձեանը Հայաստան բերած է իր տուրմի գործը:

ները), կ'ըսէ Սօսի Տէմիրձեանը: Տէմիրձեանները կ'ընդունին նաեւ պատուերներ:

Այստեղ կ'ապրին ընտանիքով՝ տիկին Սօսին է, ամուսինը եւ երկու չափահաս որդիները:

«Սուրիոյ մէջ ձգեցինք ամէն ինչ՝ տուն, ունեցուածք, եկանք ու չկրցանք վերադառնալ, արդէն չորս տարի է», կ'ըսէ գործարար կինը:

Հնարաւոր վերադառնալու մասին հարցը տիկին Սօսին կիսատ կը ձգէ ու անմիջապէս կը պատասխանէ. «Չէ, չէ, չեմ կարծեր, որ կ'երթանք այլեւս, վարժուեցանք, կը սիրենք այստեղ: Շատ տարբեր է մէկը իր հայրենիքի մէջ ապրի, քան թէ ուրիշ երկրի մէջ: Կամաց-կամաց յուսով ենք այստեղ անլի վարժուիլ ու լաւանալ»:

Զիլիի խորհրդարանը կը դատապարտէ Ազրայէժանի յարձակողապաշտութիւնը, կը ճանչնայ ԼՂՀն

Զիլիի խորհրդարանի ստորին պալատը Մայիս 18ին ընդունած է պատմական բանաձէ մը, որուն մէջ կը դատապարտէ Ազրայէժանի յարձակումները Լեռնային Ղարաբաղի Յանրապետութեան դէմ: Այս փաստաթուղթով Զիլին կը դառնայ առաջին երկիրը, որ ներկայացուցական մակարդակով նման որոշում կու տայ:

Խումբ մը խորհրդարանականներու ներկայացուցած չորս կէտերէ բաղկացած բանաձէը անցած է միաձայնութեամբ:

Բանաձէին մէջ նշուած է.

«Ապրիլ 1-2ի գիշերը Ազրայէժանի օդային եւ ցամաքային ուժերը լայնածաւալ յարձակումներ իրականացուցին Լեռնային Ղարաբաղի Յանրապետութեան հետ սահմանագիծին՝ ծանր հրետանիի եւ վերջին սերունդի հրթիռներու կիրարկումով:

Վերոնշեալ յարձակումը 1994ին կնքուած զինադադարի, ինչպէս նաեւ վէճերու խաղաղ լուծման վերաբերեալ ՄԱԿի չափանիշներուն ամէնէն կոպիտ խախտումն է:

Բռնութեան այս նոր սրումին կապակցութեամբ, որ յանգեցուցած է քաղաքացիական եւ զինուորական մեծ կո-

րուտներու, Պատգամաւորներու տունը կը դատապարտէ այս յարձակումները, կոչ կ'որոշէ զինուորական գործողութիւններու դադրեցման եւ խաղաղ բանակցութիւններու շարունակութեան՝ ԵԱՀԿի Մինսքի խմբակի համանախագահութեան ծիրին մէջ, որուն համանախագահներն են Միացեալ Նահանգներ, Ռուսիա եւ Ֆրանսա:

Միջազգային հանրութիւնը եւ Լեռնային Ղարաբաղի Յանրապետութիւնը կը պնդեն, որ տագնապը, որ արդէն անելի քան երկու տասնամեակէ ի վեր կը շարունակուի, պէտք է լուծուի միայն խաղաղ ճամբով, ինչպէս նաեւ միջազգային իրաւունքի չափանիշներուն եւ ժողովուրդներու ինքնորոշման իրաւունքի յարգման միջոցով:

Կոչ կ'որոշէ Ազրայէժանի Յանրապետութեան վերահաստատելու խաղաղութեան իր յանձնառութիւնը, անմիջապէս դադրեցնելու Լեռնային Ղարաբաղի նկատմամբ պատերազմական գործողութիւնները եւ խստօրէն պահպանելու 1994ին կողմերուն միջեւ ձեռք բերուած զինադադարը:

Կոչ կ'որոշէ Զիլիի կառավարութեան կողմերուն յորդորելու հաւատարիմ մնալ Մինսքի խմբակի համանախագահու-

թեան ձեռագրին մէջ ընթացող բանակցութիւններուն եւ այդպիսով խուսափելու շրջանին մէջ անդառնալի հետեւանքներու յանգեցնող պատերազմի բռնկումէն»:

Նախագիծի հեղինակներէն մէկը՝ հայ-չիլիական խորհրդարանական բարեկամութեան խումբի ղեկավար Կուսթաօ Յասպուն Զելում «Փրենսա Արմենիա» հայկական գործակալութեան յայտնած է, որ խորհրդարանին վրայ մեծ ճնշում կը գործադրէր Զիլիի մէջ Թուրքիոյ դեսպան Նաժիյէ Կէօսէ Զա-

յան: Սակայն, ըստ չիլիցի երեսփոխանին, Ներկայացուցիչներու տունը անկախ մարմին է եւ թոյլ չի տար արտաքին միջամտութիւններու:

Խորհրդարանի որոշումը ողջունած է ՀՀ Դաշնակցութեան Հարաւային Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբի ներկայացուցիչ Ալֆոնսօ Թապաքեան, որ շեշտած է, որ ասիկա պաշտօնական մակարդակով առաջին դէպքն է, երբ յարձակումներու հասցեատէրը յստակ կը նշուի:

«Հայաստան» Հիմնադրամի «Մարաթոն-2016»-ի Հասոյթը Պիտի Ուղղուի Քառօրեայ Պատերազմի Աւերածութիւններու Վերացման

Աւերածութիւն՝ Թալիշի մէջ:

«Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի «Մարաթոն-2016»-ի հասոյթը պիտի ուղղուի Արցախի մէջ քառօրեայ պատերազմի աւերածութիւնները վերացնելուն, այլ առաջարկներ չլրջալու պարագային:

«Եթէ այլ առաջարկներ չլինեն, երեւի թէ դա կ'ընդունուի որպէս այս տարուայ գլխաւոր ռազմավարական թեմա», ըսած է Հիմնադրամի գործադիր տնօրէն Արա Վարդանեան:

Հարցումին ի պատասխան, թէ որքան գումար կը պահանջուի ծրագրի իրագործման համար՝ Վարդանեան նշած է, որ ԼՂՀ կառավարութիւնը սկսած է հաշուարկները, բայց դեռ չի կրնար ըսել, թէ որքան գումար անհրաժեշտ է: «Օժանդակութիւնը պէտք է լինի բազմաշերտ՝ սկսած դեղորայքի առաքումից մինչեւ տների վերանորոգում, ընտանիքներին աջակցութեան տրամադրում: Այն ընտանիքներում, որտեղ եղել են զոհածներ, նրանց անելի մեծ օգնութիւն կը տրամադրուի: Աջակցութեան ձեւերը դեռ յստակեցման փուլում են», անցուցած է հիմնադրամի տնօրէնը:

Անդրադառնալով հարցումին, որ վերջին մէկ ամսուայ ընթացքին տարբեր կողմերէ դրամական աջակցութիւն տրամադրուած է պատերազմի հետեւանք-

ներու վերացման, արդեօք դեռ բացեր կան՝ Արա Վարդանեան նշած է. «Բացը միշտ էլ լինելու է, քանի որ քառօրեայ պատերազմի աւերածութիւններից բացի, Արցախում կան բազմաթիւ խնդիրներ՝ լինի ջրատարների կառուցում, դպրոցների շինարարութիւն եւ այլն: Պարզապէս այս տարի անելի շատ կենտրոնանալու ենք այն շրջանների վրայ, որոնք անելի շատ են վնասուել այդ օրերի ընթացքում»:

ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսեանի գլխաւորութեամբ՝ մեկնարկեց «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի հոգաբարձուներու խորհուրդի եւ տեղական մարմիններու 25րդ համատեղ նիստը: Հոգաբարձուներու խորհուրդի 33 անդամներէն ներկայ է 29ը, ներկայ են տեղական մարմիններու 24 ներկայացուցիչներ, քուորումը ապահովուած է, սկսաւ նիստի աշխատանքը:

Հոգաբարձուների խորհուրդի նիստին մասնակցելու համար Երեւան ժամանած է Լեռնային Ղարաբաղի Յանրապետութեան նախագահ Բակօ Սահակեան, որ զեկոյց պիտի ներկայացնէ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի «Մարաթոն 2016»-ի նպատակաւորութեան մասին:

Հայերը Վրաստանէն Կը Հեռանան Ընկերային Վատ Պայմաններուն Պատճառով

Ջաւանխքի շրջան:

Վրաստանի մէջ բնակող հայերուն թիւը վերջին տարիներուն կտրուկ նուազած է՝ երկրին մէջ առկայ ընկերային խնդիրներուն պատճառով, ըսած է Թիֆլիսի հայերու միութեան ղեկավար Առնոլդ Ստեփանեանը: Վրաստանէն հիմնականօրէն հայերը կը հեռանան՝ աշխատանք չունենալու եւ գումար վատակելի չկարենալու պատճառով:

«Մենք գիտենք, որ հայերն հիմնականում Ջաւանխքում են բնակուած եւ Ջաւանխքը լեռնային շրջան է, այնտեղ խիստ բնակլիմայական պայմաններ են եւ բնակչութիւնն անգամ գիւղատնտեսութեամբ զբաղուելով չի կարողանում բնական եկամուտ ունենալ, չեն կարողանում պահել իրենց ընտանիքները: Իսկ մայրաքաղաքում ապրողների համար աշխատանք չկայ եւ նրանք ստիպուած են լինում այլ երկիր գնալ՝ աշխատանք փնտռելու», ըսած է ան:

Ստեփանեանի խօսքով, ի տարբե-

րութիւն հայերուն, Վրաստանի մէջ բնակող ատրայէժանցիները կ'ապրին անելի լաւ բնակլիմայական պայմաններ ունեցող տարածքի մէջ, ուր գիւղատնտեսութեամբ զբաղիլը անելի լաւ եկամուտներ կ'ապահովէ, քան Ջաւանխքի մէջ: Քուեմօ-քարթլիի մարզին մէջ ատրայէժանցիները կը բնակին, անոնց թիւի լուրջ փոփոխութիւն չկայ, քանի որ իրենց համար յարմար է ապրիլ այդ տարածքին մէջ, գիւղատնտեսութեամբ զբաղիլ, լաւ եկամուտ ստանալ:

Նշենք, որ ըստ Վրաստանի Ազգային վիճակագրական ծառայութեան՝ Վրաստանի մէջ բնակող հայերուն թիւը 12 տարուայ ընթացքին նուազած է շուրջ մէկ երրորդով: Ըստ 2014ի մարդահամարին՝ Վրաստանի մէջ 168 հազար հայ կը բնակի, եթէ 2002 թուականի մարդահամարի տուեալներուն հետ համեմատենք՝ Վրաստանի մէջ բնակող հայերուն թիւը նուազած է 80 հազարով:

Մետվետել. «Կրնաք Չկասկածիլ. Ռուսիան Միշտ Օգնած Է Եւ Պիտի Օգնէ Այս Դժուար Տագնապի Լուծման»

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեան Մայիս 20ին ընդունած է Ռուսիոյ վարչապետ Տմիթրի Մետվետելը, որ Հայաստան կը գտնուէր Եւրասիական միջկառավարական խորհուրդի ընթացիկ նիստին մասնակցելու նպատակով:

Հանրապետութեան նախագահը ողջունած է Ռուսիոյ կառավարութեան ղեկավարը: «Անցեալ անգամ ձեր պաշտօնական այցելութեան ընթացքին մենք քննարկեցինք մեր օրակարգի առաւել արդիական եւ զգալուն հարցերը: Կը կարծեմ, որ այսօր մենք կը շարունակենք այդ գործը, քանի որ այն ժամանակ, իրօք, բարդ ժամանակաշրջան էր մեր շրջանին համար, որ ստեղծուած էր Ազրայէճանի կողմէ 1994-1995ի պայմանագիրներու կոպտագոյն խախտումներուն պատճառով:

«Բառացիօրէն քանի մը օր առաջ ես վերադարձած եմ Վիեննայէն, ուր ԵԱՀԿի Մինսքի խմբակի համանախագահող երկիրներու արտաքին գործոց նախարարներուն նախաձեռնութեամբ մենք քննարկեցինք ստեղծուած իրավիճակը եւ այդ իրավիճակէն դուրս գալու ուղիները: Պայմանաւորութիւն ձեռք բերուած է զինադադարի դրութեան խախտումներու մշտադիտարկում կատարելու եւ դէպքերու հետաքննութեան մեքանիզմ ներդնելու վերաբերեալ: Մենք, վստահաբար, մեր կողմէ կը կատարենք ամէն ինչ, որպէսզի այդ խախտումները չըլլան, եւ յոյսով եմ, որ ԵԱՀ-

Կի Մինսքի խմբակի համանախագահող երկիրներու արտաքին գործոց նախարարները հետեւողականօրէն կիրականացնեն այն որոշումները, զորս մենք միասնաբար ընդունած ենք», ըսած է նախագահը:

Ռուսիոյ վարչապետը ընդգծած է, որ նախագահին հետ իր այս հանդիպումը արդէն երկրորդն է մէկ ամսուան ընթացքին, ինչ որ շատ լաւ է, քանի որ կը բնութագրէ Հայաստանի եւ Ռուսիոյ միջեւ յարաբերութիւններուն մակարդակը, բնոյթը այն դաշնակցային կապերուն, որոնք գոյութիւն ունին երկու երկիրներուն, երկու ժողովուրդներուն միջեւ:

«Նախորդ անգամ մենք իսկապէս վարեցինք երկկողմանի բանակցութիւններ, իսկ այսօր տեղի պիտի ունենայ մեր միութեան Եւրասիական միջկառավարական խորհուրդի ընդլայնուած ձեւաչափով նիստը: Պիտի քննարկենք տարբեր, եւ նախ եւ առաջ տնտեսական հարցեր, որոնք օգտակար են բոլոր երկիրներուն համար: Շնորհակալութիւն կառավարութիւններու ղեկավարներուն Երեւանի մէջ այս նախաձեռնութեան հրաւերին համար, որովհետեւ ասիկա առաջին նման համախմբումն է ձեր մօտ: Ի դէպ, Եւրասիական յանձնաժողովի ղեկավարը նոյնպէս կը ներկայացնէ Հայաստանը, ինչ որ, այս իմաստով, խորհրդանշական է: Վստահ եմ, որ պիտի հասնինք այն պայմանաւորութիւններուն, որոնք անհրաժեշտ են, կը կրկնեմ, մեր տնտեսութիւնները խթան-

Ռուսիոյ վարչապետ Տմիթրի Մետվետել եւ նախագահ Սերժ Սարգսեան Մայիս 20ին հանդիպման ընթացքին:

նելու համար», ըսած է Մետվետել:

Անդրադառնալով Հայաստան տուած նախորդ այցելութեան՝ Ռուսիոյ վարչապետը դիտել տուած է, որ անիկա իսկապէս տեղի ունեցաւ շատ դժուար պայմաններու մէջ: «Կ'ուզեմ ըսել, որ մենք՝ Ռուսիոյ մէջ, այնուամենայնիւ, շատ լարուած կը հետեւինք իրադարձութիւններու զարգացման, մեր ուժերուն ներածին չափով կ'օգնենք՝ ստեղծուած իրավիճակը կարգաւորելու համար: Կարեւոր է, որ ձեռք բերուած զինադադարի դրութիւնը պահպանուի: Այս պարունակին մէջ մենք, վստահաբար, լիովին կ'ողջունենք Ազրայէճանի նախագահին հետ ձեր հանդիպումը, որ տեղի ունեցաւ Վիեննայի մէջ, ինչպէս նաեւ Մինսքի խմբակի ծիրին մէջ ջանքերը, որոնք կը

նախաձեռնուին երկխօսութիւնը պահպանելու, կապերը շարունակելու եւ ապագային նման բնոյթի դէպքեր չարտօնելու համար՝ նկատի ունենալով պահպանումը այն համաձայնութիւններուն, որոնք պատմականօրէն ձեռք բերուած են 1994-95ին եւ, վստահաբար, շրջանին մէջ աւելի ամուր խաղաղութեան ու Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի վերջնական լուծման առնչութեամբ յառաջ ընթանալու: Կրնաք չկասկածիլ, որ Ռուսիան միշտ օգնած է եւ պիտի օգնէ այս դժուար տագնապի լուծման: Իսկ մենք ձեզի հետ այժմ պիտի քննարկենք ատոր հետ կապուած բոլոր հարցերը», յայտնած է Ռուսիոյ վարչապետը:

ՀՀԴՆ Հիմնադրամ Պիտի Ստեղծէ՝ Բանակին Օժանդակելու Նպատակով

25 երկիրներէ 60 ներկայացուցիչներու մասնակցութեամբ Արցախի մէջ տեղի ունեցած ՀՀԴ Հայ դատի յանձնախումբերու եւ գրասենեակներու խորհրդաժողովէն ետք Մայիս 12ին Երեւանի մէջ մամլոյ ասուլիս տուին ՀՀԴ Բիւրոյի անդամ, Հայ դատի Կեդրոնական խորհուրդի նախագահ Յակոբ Տէր Խաչատուրեան, Միջին Արեւելքի Հայ դատի գրասենեակի պատասխանատու Վերա Եագուպեան եւ ՀՀԴ Հայաստանի Գերագոյն մարմինի անդամ Արսէն Համբարձումեան:

Յակոբ Տէր Խաչատուրեան ըսաւ, որ Հայ դատի յանձնախումբերն ու գրասենեակները ապրիլեան մարտական գործողութիւններու վերսկսումէն ետք մեծ թափով սկսած են ամբողջ աշխարհին մէջ գործունէութիւն ծաւալել՝ օրակարգի վրայ ունենալով շարք մը հրատապ, առաջնահերթ հարցեր, որոնց մէջ կարեւոր տեղ կը գրաւէ Ազրայէճանի կողմէ կատարուող հակահայկական քարոզչութեան դէմ պայքարը:

«Տարբեր պետութիւններու մէջ, յատկապէս արեւմտեան երկիրներուն, Ազրայէճան միլիոնաւոր տոլարներ կը ծախսէ մեծ հեղինակութիւն վայելող միջազգային պարբերականներուն միջոցով տեղեկատուական պատերազմին մէջ նախադարձակ ըլլալու համար: Ապրիլի սկիզբը իբրեւ զոհ ներկայացուց ինքզինքն եւ շեշտեց, որ իբրեւ թէ Հայաստանը յարձակած է: Պէտք չէ թերագնահատել ազրայէճանական եւ թրքական այն զանգուածը, որ արտասահմանի մէջ հակահայ գործունէութիւն կը ծաւալէ: Ազրայէճան առանձին չէ այդտեղ, մեծ կարելիութիւններ կը տրամադրէ Թուրքիան, որ այս հարցին մէջ յստակ կողմ է, միացեալ քաղաքականութիւն կը վարէ Ազրայէճանի հետ: Այս կը նշանակէ, որ մենք առաւել եւս պէտք է լարենք մեր ուժերը», ըսաւ ան:

Խորհրդաժողովին ընթացքին

քննարկուած կարեւոր հարցերէն է նաեւ Արցախի ինքնորոշման իրաւունքի, օտար պետութիւններու կողմէ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան ճանաչման հարցը: Առանց մանրամասնութիւններուն անդրադառնալով՝ Յ. Տէր Խաչատուրեան հաստատած է, որ քայլ առ քայլ կ'ընթանանք դէպի Արցախի ճանաչում: «Մեր վերջնական նպատակը պետական մակարդակով Արցախի ճանաչումն է: Մինչ այդ, որդեգրած ենք մարտավարական որոշ մօտեցումներ՝ քաղաքներու, նահանգներու մակարդակով ճանաչում, կապերու հաստատում: Վերջին շրջանին մեծ թափ ստացած է օտարներուն կողմէ Արցախ տրուած այցելութիւններու հոլովոյթը: Ինչպէս գիտէք, Արցախ այցելած այլ ազգի ներկայացուցիչներ կը ներառուին Ազրայէճանի «Սեւ ցանկ»ին վրայ: Հակառակ ասոր, կան խորհրդարանականներ, քաղաքական գործիչներ, որոնք կու գան: Նշենք, որ ժամանակին մենք յաջողեցանք Գանատայէն կուսակցութեան ղեկավար մը բերել Արցախ, որ այսօր արտաքին գործոց նախարարն է: Ասոնք մանր քայլեր են, բայց, ինչպէս կ'ըսեն, կաթիլ առ կաթիլ բաժակը կը լեցուի», ըսաւ ՀՀԴ Բիւրոյի անդամը:

Ըստ Տէր Խաչատուրեանի, ՀՀԴի միջազգային կառոյցները ջանքեր ի գործ կը դնեն սփիւռքի հայութիւնը ոտքի հանելու եւ նիւթական միջոցներով հանգանակութիւններ կատարելու ուղղութեամբ, որպէսզի ստեղծուի հիմնադրամ, որ պիտի կարենայ զօրակցիլ հայոց բանակին:

Տէր Խաչատուրեանի համաձայն, Դաշնակցութեան համար առաջնահերթ է Լեռնային Ղարաբաղի ճանաչման հարցը, հիմնական հարց է Արցախի եւ Հայաստանի պաշտպանութեան համակարգի հզօրացումը, ռազմավարական դաշնակիցի ձեռնարկը, որպէսզի Արցախի պաշտպանութիւնը աւելի բարձր մա-

կարգակի վրայ ըլլայ:

Վերա Եագուպեան նշեց, որ քննարկուած են նաեւ սուրիահայութեան վերաբերող հարցեր, մանաւանդ Արցախի մէջ սուրիահայերու բնակեցման խնդիրը: «Քննարկեցինք սուրիահայերուն աջակցելու հարցերը: Ինչպէս գիտէք, Հալէպը ծանր վիճակի մէջ է, մեծ թիւով հայեր դուրս ելած են Սուրիայէն եւ հաստատուած Լիբանան, Հայաստան: Այսօր նկատելի է, որ հոսք կայ դէպի Արեւմուտք, Գանատա, Աւստրալիա: Մենք քննարկեցինք այն, որ ինչ պէտք է ընենք, օժանդակութեան ինչ միջոցի պէտք է դիմենք, որ սուրիահայերուն դէպի Արեւմուտք հոսքը նուազի, անոնք մնան Հայաստան կամ Լիբանան, որպէսզի երբ Սուրիան խաղաղի, աւելի դիւրին ըլլայ անոնց վերադարձը: Արցախի, նաեւ սահմանամերձ գիւղերուն մէջ սուրիահայերու վերաբնակեցման հարցը եւս կը քննարկուի անոնց հետ, որոնք կ'ուզեն Արցախ հաստատուիլ, սակայն այդ ընտանիքները մեծ թիւ չեն կազմեր», ըսաւ ան:

Արսէն Համբարձումեան նշեց, որ 30

երկիրներու մէջ գործող Հայ դատի յանձնախումբերը կը հետապնդեն հայութեան իրաւունքները:

«Նկատի ունենալով վերջին իրադարձութիւնները՝ յատուկ կերպով շեշտը դրուեցաւ Արցախի պահանջատիրութեան խնդիրներուն, դիմադրական քաղաքական թղթածրարի պատրաստութեան, սուրիահայերուն դիմագրաւած հարցերուն, ջապահայութեան խնդիրներուն վրայ: Շատ կարելի է, թէ դիւանագիտական, քաղաքական ճակատի վրայ ինչպիսի՛ պայքար կրնանք մղել: Մարտահրաւերները, իրօք, շատ լուրջ են, համազգային մեր ներուժը լարելու եւ լիովին օգտագործելու խնդիր ունինք: Այս հարցերը քննարկուած են Հայաստանի ու Արցախի արտաքին գործոց նախարարներուն հետ, որ կարենանք մեր աշխատանքները համադրել եւ համակարգուած կերպով հետամուտ ըլլալ Արցախի հարցի միջազգայնացման, Հայ դատի միւս բաղադրիչներու աշխատանքներու իրականացման», ըսաւ ան:

ՀՕՄՆ՝ Արցախի Ու Արցախցու Կողքին

Հ. Ա.

Հայ Օգնության Միության աշխարհասփյուռ կառույցն այս օրերին, ինչպես միշտ, արցախահայության կողքին է՝ իր օժանդակությունը բերելու հայոց բանակին ու պատերազմի հետեւանքով իրենց բնակավայրերը լքած փախստական ընտանիքներին:

ՀՕՄի Կեդրոնական վարչությունն առաջիններից էր, որ արձագանգեց Արցախի օգնելու համահայկական գործին՝ դրամական օժանդակություն ուղարկելով Արցախ: Միաժամանակ՝ Կեդրոնական վարչությունը 50.000 տոլար է փոխանցել ԼՂՀ կառավարության յատուկ հաշուհամարին:

«Ապառաժ»ի հետ գրոյցում ՀՕՄի Արցախի միաւորի գրասենեակի պատասխանատու Սվետլանայ Յարութինեանը նշեց, որ ապրիլեան պատերազմական գործողություններին յաջորդած օրերին ՀՕՄը մի շարք ծրագրեր է իրականացրել եւ իրականացնում: Առաջին օրերին Արցախի ՀՕՄուհիներն իրենց նախաձեռնութեամբ ու սեփական միջոցներով սննդամթերք, հագուստ եւ այլ պարագաներ են հաւաքել՝ Թալիշի, Մատաղիսի, Մարտակերտ քաղաքի բնակիչներին տրամադրելու նպատակով, ովքեր ժամանակաւոր ապաստան են գտել Ստեփանակերտում: Ծրագրին շտապ արձագանգել է Հայաստանի ՀՕՄի միաւորը՝ ուղարկելով զինուորների համար ծածկոցներ, զուգազույգայներ, առողջապահութեան եւ այլ պարագաներ, իսկ փախստականների համար՝ սննդամթերք եւ հագուստ:

ՀՕՄի Արցախի անդամներն այցե-

լել են Ստեփանակերտի զինուորական եւ հանրապետական հիւանդանոցներ: Մանկական հիւանդանոցում բուժում ստացող երկու վիրաւոր երեխաներին ՀՕՄն իր օժանդակութիւնն է ցուցաբերել:

ՀՕՄի Ստեփանակերտի գրասենեակը մշտական կապ է պահում ԼՂՀ կառավարութեան կողմից կեանքի կոչուած յատուկ յանձնաժողովի եւ ԼՂՀ ընկերային ապահովութեան նախարարութեան, կրթութեան, զինութեան եւ մարմնամարզի, ինչպէս նաեւ առողջապահութեան նախարարութիւնների հետ՝ տարհանուած բնակիչներին ձեռք մեկնելու գործում համագործակցելու նպատակով:

Վարչութիւնը նաեւ պայմանաւորուածութիւն է ձեռք բերել ԼՂՀ կառավարութեան հետ եւ տրամադրել անհրաժեշտ փոխադրամիջոց, որպէսզի փախստականները կարողանան մի քանի ժամով մեկնել իրենց գիւղերը եւ տներից վերցնել առաջին անհրաժեշտութեան իրերը: ՀՕՄուհիներն ուղեկցել են նրանց:

«Ստեփանակերտի կրթութեան բաժնի վարիչի հետ պայմանաւորուեցինք, որ տեղեկութիւններ տրամադրեն մեր վարչութեանը՝ 2016թ. Ապրիլին ԼՂՀ Մարտակերտի շրջանի տարհանուած գիւղերից Ստեփանակերտում դպրոց յաճախող երեխաների մասին: Վարչութիւնն անմիջապէս որոշում կայացրեց օգնելու ծնողներին՝ հագուստի եւ դպրոցական պիտոյքների ձեռք բերման հարցով», նշեց Սվետլանայ Յարութինեանը եւ աւելացրեց, որ այդ նպատակով Կեդրոնական վարչութեան կողմից ու-

Հայաստանցի ՀՕՄուհիներ օգնութիւն կը հասցնեն Արցախի հայ զինուորներուն:

ղարկուած օժանդակութիւնից միանուագ դրամական օգնութիւն են ցուցաբերում Մարտակերտի շրջանի տուժած բնակավայրերի դպրոցահասակ երեխաներ ունեցող ընտանիքներին: Մայիսի 16-ի դրութեամբ՝ 6.110.000 դրամի չափով աջակցութիւն է ցուցաբերուել մօտ 600 երեխաների:

ՀՕՄի Արցախի միաւորի վարչութեան նախաձեռնութեամբ համաձայնութիւն է ձեռք բերուել Ստեփանակերտի քաղաքապետարանի կրթութեան բաժնի հետ՝ Մարտակերտի շրջանի գիւղերից ժամանակաւոր տարհանուած ընտանիքների նախադպրոցական երեխաներին անվճար ընդգրկել Ստեփանակերտի պետական եւ ոչ պետական մանկապարտէզներում:

ՀՕՄի կողմից իրականացուող «Զոհուած ազատամարտիկների, զինծառայողների եւ երկկողմանի ծնողազուրկ

ընտանիքների անչափահաս երեխաների խնամակալութեան» ծրագրի շրջանակներում ընդգրկուել են նաեւ դարաբաղա-ազրպէյճանական շփման գծում զոհուած զինծառայողների ընտանիքները:

ՀՕՄուհիները, հաւատարիմ մնալով կազմակերպութեան որդեգրած ուղեգծին՝ թէ՛ գործով, թէ՛ խօսքով շարունակում են քաջալերել, նեցուկ կանգնել հայ զինուորին, հայ կնոջն ու մանուկին: Հայաստանի եւ սփիւռքի ՀՕՄի կառույցները, մէկ բռնուցք դարձած, արցախահայութեան կողքին են, Արցախի միաւորի միջոցով շարունակում են թէ՛ դրամական, թէ՛ պարէնային, թէ՛ տարբեր այլ օգնութիւններ ուղարկել՝ իրենց միասնութիւնն ու պատրաստակամութիւնը ցուցաբերելով համահայկական այս կարեւոր, դժուար ու պատասխանատու գործին: «Ապառաժ»

«Արցախի Հողին Վրայ Կը Գրուի Այսօրուան Հայոց Պատմութիւնը»

«Սիվիլներ»ի Հարցազրոյցը Ֆրանսայի «Հայաստան» Հիմնադրամի Պատասխանատու Պետրոս Թերզեանի Հետ

Վարեց՝ Թաթուլ Յակոբեան

Ուժանիւթի հարցերու միջազգային մասնագէտ, Ֆրանսայի «Հայաստան» հիմնադրամի պատասխանատու Պետրոս Թերզեան վերջերս Արցախ կատարած այցելութեան ամարտին հարցազրոյց ունեցած է «Սիվիլներ»ի լրագրող Թաթուլ Յակոբեանի հետ: Ստորեւ կու տանք Շուշիի «Եզնիկ Մոզեան» արհեստագործական ուսումնարանին մէջ տեղի ունեցած այդ տեսագրոյցէն գրաւոր հատուածներ:

ԹԱԹՈՒԼ ՅԱԿՈԲԵԱՆ. Դուք յաճախ կ'այցելէք Հայաստան եւ Արցախ, սակայն ապրիլեան չորսօրեայ պատերազմէն ետք առաջին անգամն է, որ Շուշի կը գտնուիք: Ինչ են ձեր տպաւորութիւնները:

ՊԵՏՐՈՍ ԹԵՐԶԵԱՆ. Երկու օրուան ընթացքին մենք հանդիպում ունեցանք վիրաւոր զինուորներու, Թալիշի շրջանի վիրաւոր քաղաքացիներու, հիւանդանոցներու անձնակազմերու, բժիշկներու, ինչպէս նաեւ պետութեան ներկայացուցիչներու, զինուորական պատասխանատուներու հետ՝ անհրաժեշտ կարիքներու մասին գաղափար կազմելու մտադրութեամբ: Անդրադարձանք, որ շտապ դեղորայքի կարիք կայ, եւ առ այդ, անմիջապէս գումար յատկացուցինք, եւ քանի մը օրէն դեղերը կը հասնին Ղարաբաղ: Մենք կը պատրաստուինք նաեւ ձեռնարկելու վերաշինութեան գործին, անմիջապէս որ կացութիւնը կայունանայ: Նկատեցինք, որ ժողովուրդը վճռական է, բարձր

Թաթուլ Յակոբեան եւ Պետրոս Թերզեան՝ հարցազրոյցի պահուն:

տրամադրութիւն ունի, բայց միաժամանակ վրդոված է՝ նկատի ունենալով, որ դժբախտաբար Հայաստանի, ինչպէս նաեւ սփիւռքի մէջ պէտք եղածը չի կատարուի: Հայաստանը Ղարաբաղի գլխաւոր թիկունքն է, եւ հոն գոյութիւն ունեցող հարցերը անմիջականօրէն կ'ազդեն Արցախի վրայ: Զորսօրեայ պատերազմին ի յայտ եկած թերութիւնները մտահոգիչ են եւ պէտք է անմիջապէս սրբագրուին: Միւս կողմէ՝ պէտք է ըսել, որ այդ թերութիւնները տրամաբանականօրէն զարմանալի չէին, որովհետեւ Հայաստանի մէջ քաղաքական եւ բարոյական առումով փտածութիւն կայ եւ կարելի չէ, որ այդ մթնոլորտին մէջ միայն խաւ մը հրաշքով անաղարտ եւ մաքուր գործէ... Ինչպէս ըսի, անմիջապէս պէտք է սրբագրել այդ բացթողումները, քանի որ անկարելի է այս ձեւով շարունակել:

Կայ նաեւ սփիւռքի պարագան: Ժիշդ է, որ սփիւռքահայերու մաս մը գիտակցեցաւ կատարուածին, փողոց իջաւ եւ ցոյցերով իր զօրակցութիւնը յայտնեց Արցախին: Բայց սփիւռքի մէջ եւս թերացումներ կան: Օրինակի համար, շատ զարմանալի է, որ մեծ կազմակերպութիւններ լուռ են, իրենց ձայնը լսելի չէ, անտեսանելի է իրենց ներկայութիւնը Ղարաբաղի մէջ՝ որպէս թիկունք ժողովուրդին: Երկրորդ թերութիւնը այն է, որ մենք սփիւռքի մէջ «շատ հայ ենք եւ քիչ քաղաքացի ենք»: Իմ օրինակը բերելով՝ ըսեմ, որ ես հայ եմ, բայց միաժամանակ Ֆրանսայի քաղաքացի եմ եւ, առ այդ, իրաւունքներ ունիմ: Իմ իրաւունքն է հարց տալ Ֆրանսայի պետութեան, թէ արդեօք կ'անդրադառնա՞յ, որ Ղարաբաղի մէջ քաղաքակրթութիւն մը կ'ապրի, կը ծաղկի, եւ տեղւոյն ժողովուր-

դը կը հաւատայ Եւրոպայի արժէքներուն, հոն իրական ժողովրդավարութիւն մը կայ՝ ընդդիմութիւն եւ իշխող կուսակցութիւն միասին կ'աշխատին, զիրար կը քննադատեն, բայց միասնաբար կը գործեն: Արցախի մէջ արդար ընտրութիւններ կան, կաշառակերութիւն գրեթէ գոյութիւն չունի: Եւ մեր պարտականութիւնն է այս բոլորին մասին խօսիլ մեր ապրած երկիրներու պատկան իշխանութիւններուն հետ: Լաւ է, որ ցոյց կ'ընենք Թուրքիոյ եւ Ազրպէյճանի դեսպանատուներուն դիմաց, բայց միաժամանակ պէտք է նաեւ ցոյցեր կազմակերպել Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարութեան առջեւ եւ պահանջել, որ փոփոխութեան ենթարկէ Արցախի նկատմամբ իր քաղաքականութիւնը: Դժբախտաբար այսպիսի հասկացողութիւն է, որ տակաւին զարգացած չէ:

Թ. Յ. Այդ չորսօրեայ պատերազմէն ինչ դասեր կարելի է քաղել:

Պ. Թ. Նախ պէտք է անդրադառնանք, որ հայոց պատմութեան էջերէն մէկը կը գրուի այս հողին վրայ: Պէտք է այս գիտակցութիւնը ունենանք, կատարուածին տարողութիւնը ըմբռնենք եւ ըստ այնմ շարժինք: Այսօր պահը հասած է, որ մենք նոյնիսկ մեր ամէնէն փոքր ուժը օգտագործենք: Օրինակ՝ սփիւռքի մէջ մեր ունեցած կարողութիւններուն հազիւ հինգ տոկոսը կ'օգտագործենք: Սփիւռքի մէջ կայ հսկայական հատուած մը, որ որեւէ կապ ունի ոչ Հայաստանի եւ ոչ ալ Ղարաբաղի հետ, որովհետեւ անոնց լեզուով խօսողներ չունինք, որ բացատրութիւն տան իրողութիւններու մասին: Ներկայիս մենք յետխորհրդային միջոցներով կ'աշխատինք: Պէտք է մեր մօտեցումներուն մաս կազմէ նաեւ համամարդկայինը: Պէտք

Արցախում Մարդկային Եւ Տարածքային Կորուստների Մասին Ճշմարտությունը

Թաթուլ Յակոբեան

Երբ Սերժ Սարգսեանը Ապրիլի 2ին խօսում էր Արցախում 18 զոհի եւ 35 վիրավորի մասին, շատերը չհաւատացին: Ես էլ չհաւատացի: Սարգսեանի ելոյթից որոշ ժամանակ անց Ստեփանակերտում ունէի տեղեկութիւն, որ հայկական կողմի կորուստները՝ զինուորական, քաղաքացիական, 104 է: Այդ տեղեկութիւնը, համոզուած էի, որ ճշմարտութիւնն է կամ՝ շատ մօտ է ճշմարտութեանը: Սակայն դրա մասին չգրեցի իմ յօդուածներում, հեռարձակուած տեղեկագրութիւններում եւ հարցազրոյցներում:

Կամուկացի ու ինքս իմ հետ կռուի մէջ էի:

Լրագրող Թաթուլ Յակոբեանը պարտում էր (ես ուղի ու ծուծով լրագրող եմ, անբուժելի հիւանդ՝ լրագրութեամբ) Հայաստանի քաղաքացի Թաթուլ Յակոբեանին, որի հայրական տունը սահմանի վրայ է, որի հարազատները ծառայում են հայկական բանակում, ով գիտակցում էր, որ իր տուած լուրը կարող է խուճապ առաջացնել հանրութեան շրջանում, անասելի տառապանք պատճառել բոլոր մայրերին, որոնց որդիները այդ պահին կանգնած էին առաջին գծում եւ նրանցից լուրեր չունէին, որի հաղորդած տեղեկատուութիւնը, ի վերջոյ, կարող էին անուղղակի օգտակար լինել ազգայնական կողմի համար:

Հասկանում է՞ք հակասութիւնը. Սերժ Սարգսեանը խօսում է 18 զոհի մասին, իսկ ինչ-որ մի լրագրող՝ 104ի:

Հետագայ օրերին հաղորդուեցին հայկական նորանոր զոհերի մասին: Բայց դրանք հիմնականում Ապրիլ 1-2ի գիշերուայ եւ դրան յաջորդած մարտերի զոհերն էին:

Իմ տեղեկութիւններով, որոնք պաշտօնական չեն եւ կարող է իրականութիւնն ամբողջովին չարտայայտել, Ապրիլի 1ից մինչեւ այսօր հայկական կողմի զոհերի թիւը՝ զինուորական եւ քաղաքացիական, 120ի մօտ է:

Տարածքային Կամ Դիրքային Կորուստներ

Ապրիլեան պատերազմի օրերին արցախեան կողմը ունեցաւ նաեւ տարածքային կորուստներ: Քանի որ իշխանութիւնները շարունակում են ոչ ամբողջական պատկերը ներկայացնել, իսկ ընդդիմութիւնը կամ իշխանութիւնների հանդէպ հաւատը կորցրածները չեն վստահում եւ յաճախ ուռձացնում են, որոշեցի տալ այն տեղեկատուութիւնը, որ ես ունեմ տարածքային կամ դիրքային կորուստների մասին:

Այդ տեղեկատուութիւնը ունեցել եմ ապրիլեան պատերազմի օրերին, սակայն ամբողջական չեմ ներկայացրել՝ հաշուի առնելով բազմաթիւ գործօններ, այդ թում՝ անվտանգութիւնը:

Հարաւային ուղղութեամբ (Արա լեռնաշղթայի վրայ)՝ Լեւի թեփէ բարձունքի շրջանում, արցախեան բանակը կորցրել է 7 ռազմական դիրք:

Հիւսիսային ուղղութեամբ (Մատաղիս/Թալիշ-թափ Կարակոյունլու), արցախեան բանակը Ապրիլ 1-2ի գիշերը կորցրեց տասնեակ ռազմական յենակետեր, իսկ առաջին գիծը, ինչպէս հարաւային ուղղութեամբ, գրաւուեց հակառակորդի կողմից:

Հայ զինուորները՝ 18-20 տարեկան տղաները, սպաները՝ գլուխ խոնարհէք ընկածների ու ողջերի առաջ, կարողացան յետ գրաւել այդ յենակետերի մեծ մասը՝ կռուելով մինչեւ վերջին փամփուշտը, պայթեցնելով վերջին նռնակը:

Իմ տեղեկութիւններով, հիւսիսային ուղղութեամբ, այսօրուայ դրութեամբ մենք ունենք 14 ռազմական դիրք, որոնք մինչեւ Ապրիլ 1-2ի հայկական ուժերի ձեռքում էր:

Արցախեան Բանակի Կորուստները Հարաւում՝ Լեւի Թեփէյում

2016ի Ապրիլ 1-2ի գիշերը ազգայնական զինուորի կողմից գրաւուած Լեւի թեփէ բարձունքը կամ բլուրը գտնուում է Հորադիզ գիւղի եւ Հորադիզ կայարանի միջեւ՝ դէպի Արաքս գտնուող հատուածում՝ գետից դէպի հիւսիս: 1994ի մայիսեան անժամկէտ զինադադարով եւ հաստատուած շփման գծով նախկին Ֆիզուլիի շրջանի Հորադիզ գիւղը մնաց Արցախի, իսկ Հորադիզ կայարանը՝ Ազրայէճանի կազմում:

Լեւի թեփէ բլուրը կորցնելու մասին պաշտօնապէս առաջինը խօսեց Արցախի պաշտպանութեան նախարարութեան օպերատիւ բաժնի պետ Վիկտոր Առստամեանը ապրիլեան ասուլիսներից մէկում. «Լեւի թեփէն չի կարող համարուել ռազմավարական նշանակութիւն ունեցող, որովհետեւ լեռան գագաթի տրամագիծը կազմում է 5 մետր: Ընդհանուր տեղանքի համեմատութեամբ նրա բարձրութիւնը կազմում է 20 մետր: Դիրքերի համակարգի մէջ այն էական, թէկու՞ մարտավարական նշանակութիւն չունի: Խօսք չկայ ռազմավարական նշանակութիւն ունենալու մասին»:

Ապա Սերժ Սարգսեանը «Պլումպերկ»ին տուած հարցազրոյցում ասաց, որ «հայկական կողմը մարտերի ընթացքում որոշ տարածքներ է կորցրել», «շատ փոքր հատուած» շփման գծի հիւսիսում եւ հարաւում, որոնք չունէին «ռազմավարական կարեւորութիւն» հայկական զինուած ուժերի համար, որոնք չեն փորձել հետ բերել դրանք՝ «նոր զոհերից խուսափելու համար»:

Մենք, բնականաբար, հնարաւորութիւն չունենք 100 տոկոսով ճշգրիտ ներկայացնել, թէ որքան է արցախեան կողմի դիրքային եւ տարածքային կորուստը հարաւային՝ Լեւի թեփէի ուղղութեամբ, սակայն ծանօթ լինելով տեղանքին, ուսումնասիրելով տարբեր քարտէզներ, համեմատելով հայկական եւ ազրայէճանական դիրքերը մինչեւ 2016ի Ապրիլի 1-2ի գիշերն ու դրանից առաջ եղածը, կարող ենք իրականութեանը մօտ պատկեր ունենալ:

Այսպիսով, Լեւի թեփէում արցախեան բանակը կորցրել է 7 դիրք, որոնք միասին կազմում են 1,5ից մինչեւ 2 քիլոմետր երկարութիւն եւ 500 մետրից մինչեւ 1 քիլոմետր խորութիւն:

Ասել, որ սա շատ մեծ կորուստ է, արդարացուած չէ: Բայց չի կարելի նաեւ անդադար յայտարարել, թէ Լեւի թեփէն կարելուր նշանակութիւն չունի: Շփման գծի այս հատուածը հիմնականում դաշտավայր է, իսկ նման տարածքի պայմաններում ամէն մի բարձունք ունի կարեւոր նշանակութիւն:

Ամէնից ցաւալին ու ողբերգականն այն էր, որ Լեւի թեփէի դիրքերում արցախեան բանակը տուեց մի քանի տասնեակ զոհ եւ վիրաւոր:

1994ի Յունուարեան Ողբերգութիւնը

Նախքան 1994ի մայիսեան զինադադարը, արցախեան ուժերը գրոհով հասել էին Հորադիզ երկաթուղային կայարան: Այն հայկական ուժերի վերահսկողութեան տակ էր որոշ ժամանակ: 1994ի Յունուարի առաջին օրերին ազրայէճանական բանակը յարձակում

ԼՂՀ բանակի ծառայողներ՝ խրամատի մը մէջ:

սկսեց երեք ուղղութիւններով՝ Մարտակերտ-Քելբաջարի, Աղդամ-Մարտունիի եւ Հորադիզի հատուածներում: Հակառակորդը յետ բերեց Հորադիզ երկաթուղային կայարանը: Յունուարի առաջին շաբաթուայ ընթացքում աղբբեջանական ուժերին յաջողուեց ձեռքել եւ մօտ 15 քմ խորութեամբ եւ 5 քմ լայնութեամբ առաջանալ հարաւարեւելեան՝ Հադրութի ուղղութեամբ: Դրան նպաստեց Իրանի տարածքով ազրայէճանական խափանարարական խմբաւորման անցումը արցախեան ուժերի թիկունք:

Այս յօդուածը պատրաստելու ընթացքում ես, ըստ իմ տրամադրութեան տակ գտնուող 1991-1994 թթ. պատերազմի զոհերի ցուցակի, հաշուեցի, թէ որքան է եղել հայկական զոհերի թիւը Լեւի թեփէի կամ Հորադիզի հատուածում 1994ի արիւնալի ծմբան ամիսներին: Հորադիզ կայարանը յետ գրաւելու համար կատաղի մարտեր էին ընթանում: Այդ ամիսներին հայկական կողմը տուել է շուրջ 400 զոհ: Արցախեան երկուսուկէ տարիների պատերազմի ընթացքում հայկական կողմի զոհերը՝ զինուորական եւ քաղաքացիական, կազմում է շուրջ 7.000:

Վարանդա Ֆիզուլիի Շրջանն Այսօր

Ֆիզուլիի շրջանը եւ համանուն քաղաքը նախկինում կոչուել է Կարեագինո: 1930ին նախկին Ռուսական կայսրութեան Ելիզավետպոլի նահանգի Կարեագինո շրջանի մի մասի վրայ ձեւաւորուեց նոր վարչական միաւոր, որը 1959ին՝ ի պատիւ բանաստեղծ Մոհամետ Ֆիզուլիի, վերանուանուեց Ֆիզուլի:

Նախքան Ազրայէճանի հռչակումը՝ 1918ը, Կարեագինոն հիմնականում բնակեցուած էր ռուս մոլոկաններով: Արցախ-Ազրայէճան շփման գիծը 1994ի Մայիսին հաստատուած զինադադարով անցնում է նախկին Խորիրդային Ազրայէճանի Ֆիզուլիի շրջանով: Ճշգրիտ դժուար է ասել, թէ նախկին Ֆիզուլիի շրջանի որ մասն է մնացել Ազրայէճանին: Երբ նայում ենք քարտէզին, նկատելի է, որ շրջանի կէսից պակասն է գտնուում այսօրուայ ԼՂՀ տարածքում:

Հաշուի առնելով, որ մինչեւ 1993ի Օգոստոսի 23ը (սա այն օրն է, երբ արցախեան բանակը առանց լուրջ կորուստների մտաւ Ֆիզուլի) շրջանի տարածքը 1386 քառակուսի քիլոմետր էր, կարելի է ասել, որ մօտաւորապէս 600 քառակուսի քիլոմետրն է այսօր գտնուում Արցախի կազմում:

Արցախի կազմում գտնուող նախկին Ֆիզուլիի տարածքը գրեթէ բնակեցուած չէ, մինչդէռ Ազրայէճանի տարածքում գտնուող Ֆիզուլիի շրջանում կայ 22 բնակավայր: Շրջանի ամենամեծ բնակավայրը Հորադիզ քաղաքատիպ աւանն է:

Տարիներ առաջ Արցախի իշխանութիւնները Ֆիզուլի քաղաքը եւ շրջանը, որտեղ մի քանի տասնեակ հայ է բնակուում, վերանուանեցին Վարանդա: Ո՞վ էր Ֆիզուլին: Ֆիզուլին 15րդ դարի նշանաւոր բանաստեղծներից ու մտածողներից Մոհամետ իպն Սուլէմանի գրական անունն է: Ծնուել է Իրաքի Քարպալա քաղաքում, գրել արաբերէն, պարսկերէն եւ օսմաներէն:

Հիւսիսային ուղղութեամբ (Մատաղիս/Թալիշ-թափ Կարակոյունլու) Արցախի դիրքային եւ տարածքային կորուստների մասին կը գրեմ այլ առիթով:

Գրեցէք մեզի

«Թորոնթոհայ» իր
ընթերցողներէն անձնական
գրութիւններ, ինչպէս նաեւ
խմբագրութեան ուղղուած
կարծիքներ կը ստանայ
մեքենագրուած եւ ուղղուած
հետեւեալ էլեկտրոնիք հասցէին՝
Email: torontohye@gmail.com

Էրտողանի Պաշխպոզութները Խորհրդարանին Մէջ Ծեծեր Եւ Յայ Եւ Քիւրտ Երեսփոխանները

Յարութ Սասունեան

Թուրքիոյ Խորհրդարանին մէջ աքա-
ցի տալը եւ բռնուցքներով հարուածելը
սկսած են դառնալ սովորական երեւոյթ:
Ամէն անգամ, երբ հայ կամ քիւրտ երես-
փոխաններ կը քննադատեն կառավա-
րութիւնը, անոնք դաժան յարձակման կ-
ենթարկուին Էրտողանի «Արդարութիւն
եւ զարգացում» իշխող կուսակցութեան
(ԱԶԿ) կռուազան երեսփոխաններուն
կողմէ:

Վերջին օրերուն ԱԶԿ-ի երեսփո-
խանները վիրաւորանքներ հասցուցած
են պոլսահայ Կարօ Փայլանի եւ քիւրդ
Ֆերիաթ Էնչուի եւ ֆիզիքական բռնու-
թեան ենթարկած զանոնք, որոնք
Խորհրդարանին մէջ կը ներկայացնեն
ընդդիմադիր «Ժողովրդներու ժողովր-
դավարական» կուսակցութիւնը (ԺԺԿ):

21 Ապրիլ 2016ին Փայլան Թուրքիոյ
Խորհրդարանին մէջ հանդէս եկաւ ան-
նախադէպ ելոյթով: Հայերէն «Բարեւ
ձեզ»ով ողջունելէ ետք երեսփոխաննե-
րը, ան համարձակօրէն շարունակեց.
«Առաջին համաշխարհային պատերազ-
մը սկսելէ ետք, 24 Ապրիլ 1915ին, ցա-
ւօք, առաջին ձերբակալողները եղան
հայ մտաւորականները, համայնի ղե-
կավարները եւ երեսփոխանները...: Հա-
կառակ երեսփոխանական անձեռնմ-
խելիութեան՝ անոնք ձերբակալուեցան
եւ արքորութեան Անգարա, Այաշ, Ուրֆա
եւ Տիարպէթի, իսկ արքորի ծամբուն
վրայ սպաննուեցան հրոսակախումբե-
րու կողմէ: Ի հարկէ, համայնի ղեկա-
վարները եւ երեսփոխանները մէջտե-
ղ է ն վ ե ր ց ն է լ է ն ե տ ք ,
ժողովրդավարական ծամբով հարցեր
լուծելու անոնց պահանջը դարձաւ ան-
լորդ, իսկ հայ եւ ասորի ժողովուրդները
հրամանով կոտորուեցան ու արքորուե-
ցան իրենց հնազոյն հողերէն, ուր ապ-
րեր էին հազարամեակներ»:

Փայլան համարձակեցաւ բարձրաց-
նել Թուրքիոյ մէջ մինչեւ օրս շարունա-
կուող Հայոց Ցեղասպանութեան ամօ-

Թուրքիոյ Խորհրդարանին մէջ հայ երեսփոխան Կարօ Փայլան խոշտանգումի կ'ենթարկուի:

թալի ժառանգութիւնը. «Տեսէ՞ք Թալէաթ
փաշայի, Ճեմալ փաշայի եւ Էնվեր փա-
շայի անունները: Անոնց անուններով
երկրի 2500 վայրերու մէջ փողոցներ կո-
չուած են: Ցաւօք, այսօր կը քալենք Թա-
լէաթ փաշայի անունը կրող փողոցնե-
րով: Այսօր կրնա՞ք պատկերացնել, որ
երթաք Գերմանիա եւ Պեռլինի մէջ քա-
լէք Հիթլերի եւ Կեպելսի անունը կրող
փողոցներով: Ինչպէ՞ս կարելի է սա ըն-
դունիլ: Սակայն այսօր մեր երկրի 2500
վայրերուն մէջ կը քալենք Թալէաթ փա-
շայի անունը կրող փողոցներով եւ պո-
ղոտանքներով»:

Իր ելոյթին ընթացքին Փայլան թո-
ւարկեց Թուրքիոյ Խորհրդարանի նա-
հատակուած հայ երեսփոխաններու ա-
նունները եւ ցուցադրեց անոնց մեծադիր
լուսանկարները, ներառեալ Գրիգոր
Զոհրապի, որոնց ձերբակալած էին 24
Ապրիլ 1915ին եւ դաժանաբար սպան-
նած: Հայ երեսփոխանը աներկիւղ ա-
ռաջարկեց յառաջացնել Խորհրդարա-
նական յանձնախումբ մը, որ կը
հետաքննէ անոնց մահուան հանգա-
մանքները, կը բացայայտէ անոնց մա-
հուան մէջ պատասխանատու անձերը,
որոնք պատուիրած եւ ի կատար ածած
են հայ երեսփոխաններու սպաննութիւ-
նները, պարզել, թէ ուր են թաղուած ա-

նոնց աճիւնները, վերաթաղել զանոնք
ըստ պատշաճ ծիսակարգի եւ վերա-
կանգնել անոնց արժանապատուութի-
ւնը: Զարմանալի չէ, որ Փայլանի առա-
ջարկը մերժուեցաւ Խորհրդարանի
մեծամասնութեան կողմէ:

Փայլան Թուրքիոյ Խորհրդարանի՝
1915 թուականին նահատակուած հայ
երեսփոխաններու յիշատակին իր յար-
գանքի տուրքը մատուցելէ ետք, ելոյթը
աւարտեց՝ հայերէնով ամանական ցա-
ւակցական խօսքեր ըսելով հանգուցեալ-
ներուն համար. «Աստուած իրենց հոգին
լուսաւորէ»: ԱԶԿի երեսփոխանները ի-
րենց վիրաւորանքներով եւ սպառնա-
լիքներով բազմիցս փորձեցին ընդհա-
տել Փայլանի երկարաշունչ եւ խիզախ
ելոյթը:

2 Մայիսին, երբ Խորհրդարանական
յանձնախումբը հաւաքուած էր ընդդի-
մադիրները երեսփոխանական անձեռնմ-
խելիութենէն զրկելու համար, ԱԶԿի ե-
րեսփոխանները տասը վայրկեաննոց
ծեծկռտուքի ընթացքին ոտքերով եւ
բռնուցքներով աւելի քան 100 հարուած
հասցուցին Փայլանի: Փայլան տեղի ու-
նեցած յարձակումը որակեց իբրեւ «նա-
խապէս ծրագրուած Լինչի նախաձեռ-
նութիւն» իր հայկական ինքնութեան
պատճառով:

Յարձակումէն ետք, երբ ԺԺԿ-ի ե-
րեսփոխանները լքեցին դահլիճը, յանձ-
նախումբը հաւանութիւն տուաւ քրտա-
մէտ ԺԺԿ երեսփոխանները անձեռնմ-
խելիութենէն զրկելու առաջարկին:
Կակնկալով, որ այս սադրիչ ձեռնար-
կը շուտով կը հաստատուի Թուրքիոյ
Խորհրդարանին մէջ...: Բազմաթիւ քիւրտ
երեսփոխաններ, Փայլանի հետ միա-
սին, կրնան ձերբակալուիլ շինծու մե-
ղադրանքներով: Ամենայն հաւանակա-
նութեամբ, Էրտողան մտադիր է նոր
Խորհրդարանական ընտրութիւններ յայ-
տարարել՝ յուսալով, որ ԱԶԿն լրացուցիչ
աթոռներ կը գրաւէ ԺԺԿի թափուր տե-
ղերը փոխարինելով՝ իրեն համար բա-
ւականաչափ ծայրեր ապահովելով
Խորհրդարանին մէջ՝ Սահմանադրու-
թիւնը փոխելու եւ նախագահական հզօր
ու միահեծան վարչակարգ հաստատե-
լու համար:

Իսկ մինչ այդ, Փայլանի ճակատա-
գիրը կարծես թէ կանխորոշուած է...:
Կամ ան կը դատապարտուի երկարա-
տեւ ազատազրկման, կամ կ'արժանա-
նայ նոյն ողբերգական ճակատագրին,
ինչպէս հայ լրագրող Հրանդ Տինքը, ո-
րուն թուրք ծայրաշեղականները սառ-
նասրտօրէն սպաննեցին Ստամպուլի
մէջ, 19 Յունուար 2007ին...

Բարի կամքի տէր բոլոր մարդիկ ամ-
բողջ աշխարհի պէտք է իրենց բողոքի
ծայրը բարձրացնեն՝ դատապարտելով
Էրտողանի օրըստօրէ աւելի սաստկա-
ցող բռնապետական իշխանութիւնը:
Դժբախտաբար՝ Փայլան, որ կը բողոքէ
մէկ դար առաջ տեղի ունեցած երեսփո-
խան Գրիգոր Զոհրապի սպաննութեան
դէմ, այսօր ինք կանգնած է մահուան
վտանգին դիմաց, քանի դեռ միջազգա-
յին հանրութիւնը լուրջ նախազգուշա-
ցումներ չէ ըրած Թուրքիոյ կառավարու-
թեան՝ ամէնէն խիստ միջոցներ
ձեռնարկելու երաշխատելու համար հայ
երեսփոխանին ապահովութիւնը: Ցա-
ւօք, կարծես ոչինչ փոխուած է Թուրքիոյ
մէջ վերջին հարիւր տարուան ընթաց-
քին...

Մարդկային Իրաւունքներու Միութիւնը Թուրքիոյ Խորհրդարանէն Պահանջեց Քննել Կարօ Փայլանի Դէմ Յարձակումը

Վերջին օրերուն քաղաքական օրա-
կարգի վրայ է քրտամէտ ժողովուրդնե-
րու ժողովրդավարական կուսակցու-
թեան Պոլսոյ երեսփոխան Կարօ
Փայլանի պարագան, որուն դէմ, ինչպէս
յայտնի է, Խորհրդարանի ժողովին ըն-
թացքին յարձակում գործուած էր իշխա-
նամէտ երեսփոխաններու կողմէ: Այդ
յարձակումին ընթացքին երեսփոխան-
ները ուղղակի թիրախ դարձուցած էին
Կարօ Փայլանը, եւ անոր հայ ըլլալուն
մասին կատարուած ակնարկութիւննե-
րը ունեցած էին նախատական ու ցե-
ղապաշտական բնոյթ:

Հրանդ Գասպարեան «Թարաֆ»
թերթի էջերով կը տեղեկացնէ, որ այս
յարձակումը այժմ քննարկումի նիւթ
դարձած է նաեւ Մարդկային Իրաւունք-
ներու միութեան Ցեղապաշտութեան դէմ
պայքարի յանձնախումբին կողմէ: Յանձ-
նախումբը հարցը յղած է Խորհրդարան
եւ պահանջած է, որ լայն քննարկումի
ենթարկուի ուղղակի ցեղապաշտական
նկատառումներով կատարուած այս
յարձակումը:

Յանձնախումբը իր դիմումագիրին
մէջ կը նշէ, թէ թրքական իշխանութիւն-

ները ամէն ճիգ ի գործ կը դնեն, որպէս-
գի քրտամէտ կուսակցութիւնը քաղա-
քական կեանքէն դուրս վտարեն, ու այդ
կուսակցութեան երեսփոխանները
պատժուին: Այս նպատակով է, որ յար-
ձակում մըն ալ կատարուած է Կարօ
Փայլանի վրայ: Բայց Փայլանի վրայ կա-
տարուած յարձակումը միայն ֆիզիքա-
կան հարուածի հանգամանք չէ ունե-
ցած, այլ եւ ցեղապաշտական
յանցագործութիւն է: Յարձակման ըն-
թացքին յստակ կերպով նախատուած
է Կարօ Փայլանի հայկական ինքնութիւ-
նը:

Յանձնախումբի դիմումագիրին մէջ
ամէնէն կարեւոր կէտը կը վերաբերի
Կարօ Փայլանի կեանքի ապահովու-
թեան առնչուող ակնարկութիւններուն:
Հոն յիշեցում կը կատարուին Հրանդ
Տինքի եւ Սեակ Պալքըճըի դէմ գործո-
ւած մահացու յարձակումներուն մասին:

Յանձնախումբը պահանջած է, որ
Թուրքիոյ Խորհրդարանի նախագահը
հրապարակաւ յայտարարէ, թէ ինք կը
պախարակէ այս յարձակումը եւ դէմ է
ամէն տեսակ ցեղապաշտական
արարքի:

Համազգային
Հայ Կրթական եւ
Մշակութային Միութեան
«Գլաժոր» Մասնաճիւղ

Գրասէրներու խմբակի հաւաքներու շարք

Դիւցազներգութիւն

Կը ներկայացնեն

Գրասէրներու Խմբակի անդամները

Կիրակի, 19 Յունիս 2016

Ցեամիջօրէի ժամը 2:00-ին

Համազգայինի «Յ. Մանուկեան» գրադարանին մէջ
Հայ Կեդրոն, Թորոնթօ

Սիրով հրաւիրուած էք

Find us on facebook

www.facebook.com/Torontohye_newspaper

Ասատուր Չալեանի Յիշատակարանը

Կարո Արմենեան

Ընթերցողի սեղանին վրայ կը գտնուի վերջերս լոյս տեսած «Ասատուր Չալեանի Յիշեր»-ու գեղատիպ հատորը իր հայերէն բնագրով եւ նոյն կողքին մէջ ընդգրկուած անգլերէն թարգմանութեամբ: Հատորը հրատարակութեան պատրաստած է հեղինակի որդին՝ Պր. Զարեհ Ա. Չալեան, «Ասպարէզ»-ի խմբագիրներ՝ Աբո Պողիկեանի, Արա Խաչատուրեանի եւ Չալեան ընտանիքի այլ անդամներու աջակցութեամբ: Մեծապէս ողջունելի նախաձեռնութիւն մը եւ կարեւոր ներդրում մը արդարեւ՝ Հաճնոյ ինքնապաշտպանութեան եւ անոր յաջորդող Կիլիկիոյ հայաթափման եւ առհասարակ Հայոց Ցեղասպանութեան պատմութեան վաւերագրական ֆոնդը համալրելու տեսակէտէն:

«Հաճնցի եմ», կ'ըսէ Ասատուր Չալեան բանալով իր հպարտ մարդու եւ կորովի հաճնցիի վկայարանը: «Հաճն քաղաքը՝ արծուբերոյն Կիլիկեան Հայաստանի շրջանին կը գտնուի Ատանա նահանգին հիւսիսը: Չուտ հայաբնակ քաղաք մըն էր, 25000 բնակչութեամբ: Շատ քիչ թուով թուրքեր կային միայն, որոնք Չալեան կը կոչուէին. տեղւոյն հայերու բարբառով կը խօսէին եւ անոնց կենցաղը ունէին...» Այնուհետեւ տողերը կը հոսին վճիտ կոհակներով եւ կը պատմեն կեանքի անկեղծ զինուորին պատմութիւնը քաներորդ դարու մեծ տեղաշարժերու ընդմէջէն:

Ասատուր Չալեան խիտ խօսքի մարդն է եւ իր 98 տպագիր էջերէ բաղկացած հատորը կ'առնէ ընթերցողը իր պարզութեամբ, անմիջականութեամբ, ջերմութեամբ եւ անկեղծու-

թեամբ: Ան իր յիշերու տետրը ամբողջացուցած է 1956ին, Պէյրուֆի մէջ եւ զայն որպէս աւանդ փոխանցած՝ իր զաւակներուն: Ձեռագիրը մնացած է անտիպ հեղինակի հարազատներուն մօտ եւ գուրգուրանքով պահուած՝ որպէս ընտանիքի նահապետին բաբախուն յիշատակարանը՝ Չալեան գերդաստանի եւ առհասարակ Հաճնոյ հերոսական ժողովուրդի (իր սիրած բառով՝ «հաճնցիութեան») ապրած ժամանակի բախտորոշ իրադարձութիւններու ժամանակագրութեամբ: Հիմա, որ ան կը գտնուի հանրային շրջանառութեան մէջ, ան այլեւս փրկուած է յափտենութեան համար: Ան այժմ մաս կը կազմէ Ցեղասպանութենէն վերապրած մեր հայրերու սերունդի հետզհետէ ճոխացող վկայութեանց ընդհանրական մատենագիտութեան:

Խմբագիրներու օրինակելի նախաձեռնողութեամբ, յիշերու այս գիրքը նաեւ հարստացուած է լուսանկարներով, Կիլիկիոյ քարտէզով եւ հարիր ամենակի մը բովէն վերընծիւղած Չալեան գերդաստանի տոհմաճառով: Կարծէ մօտէն քննել այս տոհմաճառը...

Կարապետ Չալեան ընդ Հռիփսիմէ Խրիմեանի Ս. պսակի խորհուրդէն սկիզբ առած ընտանեկան բոյնը հրաշքով կը վերապրի 1909ի եւ 1915ի ցեղասպանական բնաջնջումներէն եւ սակայն զոհ կ'երթայ Քեմալական վոհմակներու կազմակերպած ջարդին, երբ Հաճնոյ իննամսեայ ինքնապաշտպանութիւնը փոկ կու գայ (1920 թուի Հոկտեմբերի 15ին) հաճնցիներու հերոսական դիմադրութենէն ետք: Կը փրկուի միայն իրենց Աստուածատուր որդին, որ իրեններուն կողմէ կը կոչուէր Ասատուր, ներկայ հատորին հեղինակը: Կը փրկուի շնորհիւ այն բախտաւոր իրողութեան, որ ան Ատանա կը գտնուէր Հաճնոյ պաշարման ամիսներուն: Ատանայի մէջ, Ասատուր պատասխանատուներէն է Հաճնոյ դիմադրութեան պարենատրման գործին տեղւոյն ՅՅԴ մարմնի (որուն անդամ է ինք) եւ Ազգային Միութեան ղեկավարներուն հետ:

Ֆրանսական իշխանութիւնները զարմանալի եւ անհասկնալի հետետողականութեամբ կը մերժեն օգնել Հաճնի մարտիկներուն անոնք նաեւ անկարելի կը դարձնեն Ատանայէն կամաւոր ուժերու մուտքը Հաճն:

Ֆրանսան արդէն իսկ սկսած է թիկունքէն դաշունահարել Կիլիկիոյ հայութիւնը Քեմալի հետ վարած իր յայտնի եւ գաղտնի բանակցութիւններով: Հաճնոյ փլուզման կը յաջորդէ հաճնցիներու մեծ կոտորածը: Մարաշի, Հաճնոյ, Այնթապի հերոսական ճակատամարտերը ի վերջոյ փոկ պիտի գան եւ ծայր պիտի առնէ Կիլիկիոյ աղիտալի պարպումը: Եւ յանկարծ, շաբաթներու եւ ամիսներու միջոցին, վերջ պիտի գտնէ Կիլիկիան պատմութեան համար: Ան վերջ պիտի գտնէ իր նոր վերածնունդի նախաշեմին:

Կորսնցնելէ ետք իր հարազատները, Ասատուր մաս կը կազմէ Կիլիկեցիներու խումբապահար գաղթին: Չալեաններու մեծ գերդաստանի այս վերապրող շառաւիղը Պէյրուֆ կը հասնի 1921ի Նոյեմբերին, երբ արդէն թեալովս էր իր երեսներու տարին:

1923ին ան կը կազմէ իր ընտանիքը՝ ամուսնանալով հաճնցի Չամսարեան ընտանիքի դուստր՝ Երանուհիին հետ: Ասատուր եւ Երանուհի Չալեաններ կը բախտաւորուին հինգ զաւակներով, չորս մանչ եւ մէկ աղջիկ: Սկիզբ կ'առնէ յետ-պատերազմեան հայ մարդուն մեծ արկածախնդրութիւնը. Սփիւքի ամէնէն բնորոշ ստորագրութիւններով կերտուող ընտանեկան օժախին դժուարին վերելքը՝ գաղթական կեանքի խոչընդոտները յաղթահարելու, անոր բոլոր մարտահրաւերներուն քաջութեամբ ընդառաջելու վճռականութեամբ:

Վերելքի այս պատմութիւնը պատմութիւնն է մեր ժողովուրդին: Ասատուր Չալեանի տետրը հայելին է մեր հայրերու իմաստութեան, անոնց հերոսական պայքարին՝ անկարելին նուաճելու եւ ամէն օր գերազանցութեան նոր չափանիշներ հաստատելու. հայելին է մեր ժողովուրդի անընկճելի ուժին, խիզախութեան, քաջութեան, պարզութեան եւ անբուժելի լուսատեսութեան:

Գրքին վերջին էջին վրայ դրուած է Ասատուր եւ Երանուհի Չալեաններէն ծնունդ առած նոր գերդաստանին՝ այսօրուան խմբանկարը որդիներու, դուստրերու, թոռներու եւ թոռնուհիներու քաղցր եւ շողշողուն դէմքերով, որոնք միասնաբար Ասատուր Չալեանի եւ մեր ժողովուրդին պերճախօս պատասխանն են ուղղուած այն ոսոխին, որ չկրցաւ մեզ զգեստնել:

Արարատը կը կանչէ (Մայիս 28ի առիթով)

Արարատը խորհրդանշին է մեր կեանքին: Մեր սրբատեղին: Մեր ապագան: Մեր սրտերուն խօսողը, մեզ տուն կանչողը, մեզ ազգութեամբ հզօրացնողը: Աշխարհի ոչ մէկ լեռ, այսքան կարօտով չի խօսիր մեզի, որքան Արարատը: Կանչ մըն է ան, լեռ ըլլալէ աւելի: Ոգի է ան, քար ըլլալէ աւելի: Կործք հպարտացնող գոյութիւն: Կեանք իմաստաւորող էութիւն, որ իր հումկու կեցածքով ու թափանցիկ նայուածքով արթուն պահել կը ցանկայ մեզի: Կը խօսի ան իր հրակէզ լեզուով. և եկէք, կ'ըսէ, եկէք դէմս կանգնեցէք, մշակեցէք Արարատեան ձեր դաշտը, ձերն է ան ու ձեր նախնեաց ժառանգը: Ամէն օր, դէմ դիմաց կանգնած, սիրտ սրտի տանք ու խօսինք, ցաւեր ունինք ըսելիք մենք իրարու, պայքար ունինք տանելիք, արդարութիւն պարտադրելիք: Ականջ դրէք իմ կանչին, եկէք դէմս ուռճացէք, տոկուն կեցէք, հզօրացէք: Օտար հողեր թափառելով յոյս չկայ, հեռու ինծմէ հայ մնալու ելք չկայ, ես եմ կեանքը, յոյսն ու փառքը, ես եմ նաեւ ձեր գոյութեան նպատակը: Իմ Արագած եղբօր դիմաց ես կանգնած, ինչ երազներ մենք կը հիւանք ձեզի համար:

Միայն եկէք, մեր մէջտեղը գտնուող փոքրածաւալ հողը բերրի վերածեցէք բերկրալի: Հեռու ինծմէ դուք տենչակէզ կը մնաք ու ձեզ տեսնել ես չեմ կրնար, իսկ ամէնէն սարսափելին, դուք չէք կրնար տեսնել զիս, ուժ ամբարել, դիմանալ, սերունդներուն նոր շունչ տալ: Օտար հողեր խոլ ու մունջ են մեր ազգին, ուր որ երթաք, ուր որ մնաք, իմ կարօտով պիտի այրիք, իմ Մեծ Վերքով պիտի կոտորաք: Օրն է հասել, որ ցան իմ ամոքէք, ձեր հողերուն վերադարձէք, ես պէտք ունիմ ձեր գոյութեան, որպէսզի զիս տուն բերէք: Յոյսեր ունիմ ես ձեր վրան: Տուն եկէք: Ականջ մենք տանք Արարատի կանչերուն, պատգամն է ան մեր բիւրատր հերոսներուն, աստուածներուն, զոհերուն...:

Մարգար Շարապխանեան
Ուշի

Վերադարձ

Փաթիլ Ասլանեան

«Աղջիկս... չես կրնար տեղափոխուիլ Հայաստան մինչեւ չամուսնանաս». հայրս կէս լուրջ, կէս կատակ արտայայտեց այս խօսքը 2013ին, երբ վերադարձայ Հայաստանէն Արեւելեան Ամերիկայի «Camp Javakhk» ծրագիրին մասնակցելէ ետք: Ո՛վ գիտէր, որ մէկ տարի ետք ես արդէն իր խօսքերը պիտի չլսէի ու ապրէի Գորիս: Հայրս լուրջ ստացաւ եղբորմէն եւ անմիջապէս քարտէս մը գտաւ, որպէսզի ցոյց տայ Հայաստանի որ մասն է այս Գորիսը: Մեր Սիւնիք մարզի թաքնուած քաղաքը, որ ամէն Արցախ երթալու ատեն կը տեսնես եւ լուսանկար կ'առնես իր դարպասներուն դիմաց. այդ է իմ Գորիսը: Հայրս բայց չմոռցաւ իր խոստումը:

Երբ ընկերներս լսեցին որոշումիս մասին, կը կարծէին, որ խենթացայ. ոչ թէ Երեւան, բայց մայրաքաղաքէն չորս

ժամ հեռու պիտի ապրէի: Օգոստոս 2014ին տեղափոխուեցայ եւ մէկ տարի Գորիսի բնակիչ եղայ: Մէկ տարի ետք որոշեցի Երեւան գալ մշտական ապրելու, բայց այդ փորձառութիւնը անմոռանալի է: Իմ բախտէս, այդ առաջին ծմեռը ահաւոր ցուրտ էր, մանաւանդ որովհետեւ առաջ ձիւն տեսնելու համար պէտք է մէկ ժամ հեռու երթայի: Չէք կրնար պատկերացնել քանի անգամ հիւանդացայ. սովորութիւն դարձած էր արդէն: Օր մը, իմ զաւակներուս կը պատմեմ այն օրերուն մասին, երբ հազարաւոր մեթր կը քալէի ձիւնին մէջ, որ աշխատանքի վայր հասնիմ: Որքան փոսի մէջ ինկայ այդ կիսաքանդուած ծամբաներուն վրայ:

Հայաստանի մէջ առաջին անգամն էր, որ իմ չաքերով տեսայ համախմբուած հայ ժողովուրդը, երբ 19 Յունուար 2015ին, Անետիսեան ընտանիքին յուզիչ սպանութեան դէպքը պատահեցաւ Գիւմ-

րիի մէջ: Այս հպարտութիւնը նորէն զգացի ամարան սկիզբը Electric Yerevanի շարժման ժամանակ: Բաղաքացիներ միասնաբար բարձրածայնեցին իրենց դժգոհութիւնը եւ պարտադրեցին, որ կառավարութիւնը ապահովէ մեր իրաւունքները:

Մեր Հայաստանը փոքրիկ երեխայ մըն է, որ դեր ունի երկար ծանապարհ, որպէսզի դառնայ այդ գերազանց երկիրը, որուն մասին բոլորս կ'երազենք: Մեր երկրի ամէնէն ցած աշխատավարձը, ըստ կառավարութեան որոշումին՝ 55,000 դրամ է (~105 dollar). իսկ երկրի առօրեայ ծախսերը շարունակաբար կը բարձրանան՝ սեփականաշնորհումներու ու մենաշնորհումներու պատճառաւ:

Կանանց իրաւունքներ եւ բռնութիւն, սոցիալական անվտանգութեան սեփականացում, կաշառակերութիւն, ապականութիւն, աշխարհի երրորդ երկիրը, ուր տեղի կ'ունենայ սեռային ընտրովի

վիժումներ, եւ գիտեմ բոլորս կրնանք շարունակել նշել ուրիշ նիւթեր, որոնք պէտք է նկատի առնուին: Եթէ Ապրիլ 1ին գրէի այս յօդուածը, տեղ մը կը նշէի Արցախի կենսավիճակը: Կը նշէի, որ 2015 թուականին Հայոց բանակը 40էն աւելի զոհ ունէր Ատրպէյճանի կողմէ զինադադարի խախտումներուն պատճառով: Ապրիլ 2ին բնական օր էր՝ խաղաղ, հանգիստ: Արթնցայ, որպէսզի պատրաստուիմ Պրոշեան գիւղ երթալու՝ ի յարգանք գիւղապետ Հրաչ Մուրադեանի, որ երեք տարի առաջ, գիւղապետարանին դիմաց զոհ դարձաւ հայու մը փամփուշտէն: Յանկարծ լուրերը սկսան յայտարարելու, թէ զինադադարը ծանր վիճակի մէջ է: Ապշած ինքնաշարժ նստայ եւ նկատեցի այս անգամ տարբեր է: Պրոշեանի Պանթէոն հասանք, ընկեր Պետոյի, ընկեր Կարօսի, եւ ընկեր Հրաչի վերջին հանգստեան վայրը:

Հար. տես. էջ 32

«Արցախի Հողին Վրայ ...»

շաբ. 12րդ էջին

է ցեղասպան պետության շահերը պաշտպանող երկիրներին հաշի պահանջներ: Ասիկա թէ՛ սփիւռքի եւ թէ՛ Հայաստանի պետության պատասխանատուութիւնն է:

Թ. Յ. Իբրեւ ուժանիւթի հարցերու միջազգային մասնագէտի՝ կ'ուզէի հարցում ուղղել, թէ արդեօք քարիւղի գինի շարունակական անկումն էր, որ Ազրայեյձանը մղեց այս չորսօրեայ պատերազմին:

Պ. Թ.- Ես այն համոզումը ունիմ, որ քարիւղի գինի անկումը, ինչպէս նաեւ Ազրայեյձանի արտադրութեան նուազումը այս պատերազմին զխաւոր պատճառներն էին: 1990ական թուականներուն Ազրայեյձանը մեծ երազներով ծամբայ ելաւ, եւ պէտք էր 2013 թուականին 70 միլիոն թոնի հասնէր իր արտադրութեան քանակը: 2011ին այդ թիւը 40 միլիոն թոնի հասաւ եւ հոն կանգ առնելով՝ այնուհետեւ սկսաւ անկում ապրելու: Ասիկա առաջին հարուածն էր, որուն զխաւոր յանցաւորը նոյնինքն Հայտար Ալիեւն էր, որ երբ 1993ին տապալելով Էլչիպէյը՝ իշխանութեան գլուխ անցաւ, անկէ մէկ շաբաթ վերջ իր նախորդին ստո-

րագրած պայմանագիրը չեղեալ յայտարարեց եւ նոր պայմանագիր մը կնքեց, ուր հետեւեալ կարեւոր կէտը արձանագրուած էր. եթէ օտար ընկերութիւնները արագ արտադրեն քարիւղը, ամէնէն բարձր շահաբաժինը կը ստանան, այսինքն երկու երրորդի վրայ մէկ երրորդ շահ կ'ունենան: Օտար ընկերութիւններն ալ հազիւ չորս տարուան կարծ ժամանակէ ետք սկսան քարիւղ արտադրելու՝ առանց ձեռք առնելու հարկ եղած զգուշութիւնները, որպէսզի քարիւղի հորերը «ապրին իրենց բնականոն կեանքը», այսինքն պէտք է քարիւղի ճնշումը նուազի, որպէսզի կարելի ըլլայ արտադրել զայն: Հետեւաբար պատահեցաւ անխուսափելին, եւ 2011ին քարիւղի արտադրութիւնը սկսաւ անկում ապրելու: Այդ անկումը պիտի շարունակուի, եւ Ազրայեյձանի քարիւղի հորերու պաշարներուն կէսը արդէն վերջացած է, եւ մնացած է երեք միլիառ տակառ, իսկ Ազրայեյձան կ'արտադրէ տարեկան երեք հարիւր միլիոն տակառ: Այս ընթացքով միայն տասը տարուան պաշար ունի, եւ չորս-հինգ տարի ետք

Ազրայեյձանը որպէս քարիւղ արտադրող պիտի դառնայ բոլորովին երրորդական (եթէ ոչ՝ չորրորդական) երկիր մը: Իսկ արտադրող կազմ ոչ որպէս եկամուտ եւ ոչ ալ որպէս քաղաքական խաղաքարտ բացարձակապէս չի բաղդատուիր քարիւղին հետ: Լաւագոյն պարագային այս տարի Ազրայեյձանի քարիւղի եկամուտը չորս միլիառ տոլարի կը հասնի, որ երեք տարի առաջ 12 միլիառ տոլար էր: Ըստ իս, Ազրայեյձանի տնտեսական անկումը սկսած է արդէն, եւ որուն պիտի հետեւին քաղաքական եւ ընկերային անկումները: Ազերի պետութիւնը լաւատեղեակ է այս հարցին եւ այդ պատճառով ալ առիթը օգտագործեց պատերազմելու, քանի որ երկու կամ երեք տարի ետք արդէն ուշ պիտի ըլլար:

Յամենայն դէպս մենք պէտք է մեր բոլոր միջոցները օգտագործենք բանակցութիւններու ծամբով խաղաղութիւն հաստատելու համար: Պէտք է զգաստանանք եւ աշխուժ դիւանագիտութիւն վարենք: Պէտք է դարձնել այս էջը:

How to Apply for Ari Tun

Dear compatriots,

The Ministry of Diaspora of the Republic of Armenia re-launches the “Ari Tun” program for Diaspora youth.

The goal of this program is to familiarize Armenian Diaspora youth spread all over the world with their Homeland, allowing them to discover their national identity, familiarizing them with the traditions and practices of their people, giving them the opportunity to experience Armenian family life and the Armenian soul, fostering closer cooperation between Armenia and its Diaspora, both in an educational-cultural and moral-psychological manner.

In 2016 the program is going to be launched on June 14th and will continue until August 29th, in 8 phases (each phase will last for 14 days). Diaspora youngsters, aged 13 to 18, will be hosted by Armenian families and will participate in a four-day camp envisaged by the program. The “Ari Tun” program is open for applications from young people who have not participated in this program before.

The choice of host families is carried out by the administrative districts of Yerevan, RA community councils, and RA Ministry of Diaspora. The participants' stay with the Armenian families is not remunerated. The process of selection of groups and individuals for program participation is carried by the Diasporan community structures, educational institutions and the Diaspora Armenian organizations, with the support of RA diplomatic representations in the given country. Individual applications for participation in the program are also welcomed. Travel expenses are covered either by the participants or sponsors.

The Ministry of Diaspora of the Republic of Armenia meets the participants upon their arrival and sees them off when they leave Armenia. Armenian language classes, visits to the museums, tours to the sights of Armenia are also organized by the Ministry. During the camping days there will be educational programs, classes of Armenian language and Armenian Studies, of national songs and dances will be organized. Meetings with state, public and cultural figures will also take place.

For additional information please apply to the Department Pan-Armenian Programs of the RA Ministry of Diaspora at the following address:
Yerevan 0010, V. Sargsyan 26/1
tel: (+37410) 585601
(+37460) 500 830
520246,521410
E mail: , aritun.mindiaspora@gmail.com

DEVRY SMITH FRANK LLP LAWYERS & MEDIATORS

Real Estate
Wills and Powers of Attorney
Estate Administration and Corporate Law

Robert P. Adourian
416-446-3303
robert.adourian@devrylaw.ca

Alleen Sakarian
416-446-3307
alleen.sakarian@devrylaw.ca

95 Barber Greene Road, Suite 100
Toronto, ON M3C 3E9
416-449-1400
www.devrylaw.ca

Գիտէ՛իք թէ

Թաղման ծախսերը գրեթէ նոյնն են
եւ կախեալ՝ ընտանիքի
կատարած ընտրութենէն

R.S.KANE
FUNERAL HOME

Բարեւ « Ես ճոն Զէյնս եմ՝ R.S.Kane Funeral Home-ի նախագահը:
Եթէ յաւելեալ օգնութեան պէտք ունիք « խնդրեմ կապուեցէք մեզի հետ
Հեռ. 416-221-1159 Կամ e-mail: info@rskane.ca

HomeLife/Vision
Realty Inc.-Brokerage* - Realtor Member
*Independently Owned and Operated

Seda Bakhshian
Sales Representative

Cell: (647) 779-3660
Bus: (416) 383-1828
sedabakhshian@gmail.com
www.propertyca.ca

Allen Der Minassian
Sales Representative

Call 416-939-1851 for a **FREE** Market evaluation of your home.

allendm@gmail.com
www.derminhomes.com

Dr. Tatevik Shaboyan, Optometrist

- Comprehensive eye exams
- Evening & Weekend Appointments
- Contact Lenses
- Direct Insurance Billing
- Visual Field Testing
- New Patients, Emergencies, & Walk-ins Welcome!

Call or visit us for your vision care needs

3410 Sheppard Ave. East, Suite #205
Toronto, ON M1T 3K4
(Sheppard & Warden)

(416) 700-3003
www.drshaboyan.com

LAWRENCE-WARDEN DENTAL CLINIC
DR. SAMI GARABETIAN, D.D.S.
FAMILY & COSMETIC DENTISTRY

Advance Zoom Teeth Whitening!
See the Results Within 1 Hour. Right in the Chair!

- Dentures
- Crowns/Bridges & Veneers
- Orthodontics & Invisalign
- Seniors Discounts
- University Student Discount
- New Patients Welcome
- Complimentary Oral Hygiene Kit with Every Cleaning Appointment
- Velscope Oral Cancer Screening Test
- Implants & Mini Implants (Denture)

2080B Lawrence Avenue East • 416.701.0600
www.DrSamiGarabetian.com, email: lawrencewardendental@rogers.com

LAWRENCE-WARDEN DENTAL CLINIC
DR. SAMI GARABETIAN, D.D.S.
FAMILY & COSMETIC DENTISTRY

Mini Implant

- Dentures
- Crowns/Bridges & Veneers
- Seniors Discounts
- University Student Discount
- New Patients Welcome
- Complimentary Oral Hygiene Kit with Every Cleaning Appointment
- Velscope Oral Cancer Screening Test
- Orthodontics and Invisalign
- Mini Implants & Implants

2080B Lawrence Avenue East • 416.701.0600
www.DrSamiGarabetian.com, email: lawrencewardendental@rogers.com

LEBANESE CUISINE ԼԵԲՆԱՆԻ և ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱԿՈՒԼԱՏ

DOUNIA RESTAURANT

Now open

Armenian establishment
Great variety of appetizers & Meat dishes

Ճաշակեցեք հայկական այս հաստատութեան համեղ ճաշատեսակները

1331 Warden ave. Unit 1,
scarborough Ont. M1R 5A8
Warden & Ellesmere (near Costco)

we cater & deliver
647-342-9271 / 647.402.3003

CASSANDRA HEALTH CENTRE ARMENIAN MEDICAL CENTRE & PHARMACY

Dr. Rupert Abdalian
Gastroenteology

Dr. Mari Marinosyan
Family Physician

Dr. Omayma Fouda
Family Physician

Dr. I. Manhas
Family Physician

Dr. H. Kavazandjian
Family Physician

Physioworx Physiotherapy

**DR. MARI
MARINOSYAN**

Family Doctor

Accepting New Patients

Located at Cassandra Health Centre
2030 Victoria Park Ave.

Please call 416-331-9111
to arrange an appointment

Vartan (PharmD, RPh), **Sarkis** (BScPhm, RPh) & **Maral Balian** (PharmD, RPh)

Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական
յատուկ տուփերու մէջ:

Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետետղականութիւն՝
անվճար:

Շաքարախտի քննութիւն:

Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար
սպասարկութիւն:

Տարեցներու 10% զեղչ:

Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր
ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները:

Walk - in Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժշկները
տեսնել առանց ժամադրութեան:

**WALK-IN CLINIC
ONSITE**

416-331-9111

Դիմեցէք մեզի
եւ պիտի դառնաք մեր
մնայուն յաճախորդը

2030 Victoria Park Ave. (south of Ellesmere)
North York, ON M1R 1V2

Tel: 416-449-2040

Fax: 416-449-2048

Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ
Հայ Կաթողիկէ Շաբաթօրեայ Վարժարան

35-ամեակի նուիրում ձմեռանի հանդէս

St. Gregory Armenian Catholic Saturday School
Annual Spring Concert presents

Յաւերժի Կակաչներ
Haverji Gagachner

in celebration of our 35th Anniversary

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ
կատարողութեամբ
Մանկապարտէզէն մինչեւ Երկրորդականի
աշակերտներու

Շաբաթ, 11 Յունիս 2016, առաւօտեան ժամը 11:00-ին,
Senator O'Connor College School (60 Rowena Drive)

When: June 11th, 2016
Time: 11:00 am
Where: Senator O'Connor College School
(60 Rowena Drive)

Dr. Anet Biuss D.D.S

Markham Dental Solutions

New Patients Welcome

- Crowns and Bridges
- Veneers
- Implants
- Extractions
- Root Canal Therapy
- Mercury Free Fillings
- Denturs
- Teeth Whitening
- Invisalign

Tel.: 905 475 7600
Fax: 905 475 4075 www.markhamdentalsolutions.com
18 Crown Steel Dr, Suite 109 Markham Ontario L3R 9X8

Altima Tours & Charters Ltd.

Եւրօպայ Պատրիս
իւայ Quebec City
էւ
Sainte Anne-de-Beaupré

Օգոստոս 6-7-8, 2016

Մանրամասնութեանց համար դիմել՝
Բեննա Թարգիի
Հեռ. 416-494-4067
office 416-496-0606

**ԱՆՍՈՌԱՆԱԼԻ
ՇՐՋԱԴՏՈՅՏ**

**Montenegro
Croatia
Italy**

Altima Tours & Charters Ltd.

Օգոստոս 25էն Սեպտեմբեր 8
Տեղերը սահմանափակ են
Մանրամասնութեանց համար դիմել՝
Բեննա Թարգիին
416-494-4067 կամ 416-496-0606

ARMENIAN HERITAGE CRUISE® XX 2017

The Armenian Cultural Association of America

Bonaire

Aruba

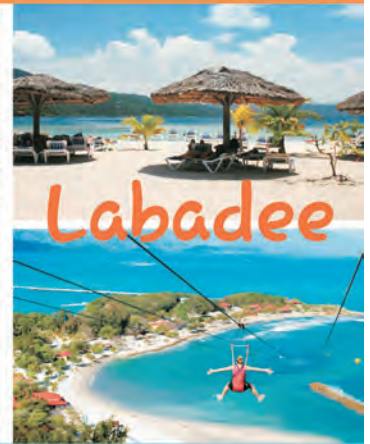

ANNIVERSARY
Presents its 20th
Anniversary Cruise

www.armenianheritagecruise.com

Curacao

Labadee

JANUARY 20-29, 2017

Departing from Miami, Florida. With
live entertainment by Kev Orkian,
Kevork Artinian, Harout Khatchoyan,
Joseph Krikorian and more . . .

From the Columbia University Medical
School, a first for the AHC, a Medical
and Health Care Professionals
Accredited Educational Program.

Government Taxes of \$94.84 are in addition. All rates are per
person based on double occupancy and include all Port Charges
and ACA registration fees. Rates and information subject to
change at any time without notice.

Royal Caribbean
INTERNATIONAL

INSIDE CABIN starting at **\$1074**

PROMENADE INSIDE **\$1144**

OCEAN VIEW starting at **\$1204**

DELUXE BALCONY starting at **\$1544**

SUPERIOR BALCONY starting at **\$1604**

SUITES AVAILABLE UPON REQUEST

3rd or 4th person or child
OVER 11 sharing same cabin **\$849**

3rd or 4th child
UNDER 11 sharing same cabin **\$549**

TRAVELGROUP
INTERNATIONAL

You must book with TravelGroup in order to attend all private Armenian Events. For Reservations Contact:
125 SE Mizner Blvd., SUITE 14, Boca Raton, FL 33432
Local **561-447-0750** • Toll Free **1-866-447-0750** Ext 108 or 102 • AHC@travelgroupint.com

GARNI
BAKERY
SINCE 1982

Fresh bread, pastries & more

**NEW STORE
OPEN NOW**

451 MCNICOLL AVE.
NORTH YORK | ONTARIO
416 499 2424

Ամէն օր

ՀԱՄԵՂ ԹԽՈՒԱԾՔՆԵՐ ԵՒ ԽՄՈՐԵՂԵՆՆԵՐ

ԹԱՐՄ ՀԱՅ

Հ.Օ.Մ.-ի Ամառնային Ճամբար - ARS SUMMER CAMP JAMPAR 2016

8 Շաբաթ Տեղադրվեալ՝ Յուլիս 4 Մինչև Օգոստոս 26

Վերամշակուած ծրագիր՝ 4-14 տարեկան երեխաներու համար

- Ձեռնային աշխատանքներ եւ արուեստի յայտագիր
- Հայերէն ծրագիր, երգ ու պար
- Շաբաթական պտոյտներ
- Բացօդեայ խաղեր, համակարգիչի պահեր, խոհանոց
- Շաբաթական լողաւազանի պտոյտ
- Ճատրակի դասընթաց, Fun with Music Program
- Անակնկալներ, հաճելի ընկերային մթնոլորտ

Նոր տնօրէն Մարիամ Առաքելեան

Զրի հսկողութեան դրութիւն ճամբարի ժամերէն
առաջ եւ վերջ

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար այցելեցէք
մեր կայքէջը www.arssummercamp.com

**Այս ամառ կը սպասենք ձեր զաւակները
տեսնել ճամբարէն ներս:**

Հ.Օ.Մ.-ի Ամառնային Ճամբար - ARS SUMMER CAMP 2016

AGAIN 8 Weeks from July 4 to August 26!

Programming Highlights for 2016 campers aged 4 to 14!

- NEW! Swimming every Tuesday
- Enriched arts and crafts programs
- Theme days, Cooking, Fun with Music program, guided computer learning,
- Armenian cultural program with dance and music
- Learn how to play chess
- Special events and exciting field trips

New Director, Mariam Arakelian (B.Ed.)

Before and after supervision is still **FREE** (8am to
5:30pm only)!

Looking forward to seeing you this summer!!

For more information visit our new website at
www.arssummercamp.com or email us at
info@arssummercamp.com

REGISTER NOW

Armenian Genocide Monument Unveiled In St. Catharines

On April 30, 2016, the Armenian Community of St. Catharines-Niagara commemorated the 101st anniversary of the Armenian Genocide.

On this solemn occasion, hundreds of community members from all over the Niagara Region and elsewhere gathered at the Armenian Community Centre on 156 Martindale Road for the official unveiling and dedication ceremony of the Armenian Genocide Memorial monument in St. Catharines. The 11 foot tall and 7 foot wide monument that was unveiled on the front lawn of the Armenian Community Centre, will symbolize the memory of the 1.5 million victims of the Armenian Genocide.

"The unveiling of this monument in the historic Armenian community of St. Catharines will first of all serve to show our collective commitment towards remembering our past and demanding justice to take its course, and also to educate the upcoming generations about what occurred in

the past and how we should stand together today, as guardians of our identity and history" said Sevag Belian, secretary of the Armenian National Committee of St. Catharines, and a member of the Armenian Youth Federation of Canada.

Along with the hundreds of attendants, Armen Yeganian, the Ambassador of the Republic of Armenia in Canada, Mr. Marc Truyet, the Consul-General of France in Toronto, members of clergy, representatives from the ARF Bureau, ARF Canada Central Committee and the Armenian National Committee of Canada, elected officials from all three levels of government, and the Mayor of St. Catharines, were all given the honour of unveiling the monument. A traditional Armenian cross-stone (Khatchkar) was also placed in front of the monument, symbolizing the spiritual ties of the Armenian people to their Christian faith. The Khatchkar was ceremoniously consecrated

under the auspices of Archbishop Suren Kataroian and Bishop Abgar Hovakimian.

Despite the passing of a century, the Armenian community in Niagara will dedicate this monument as a sign of perseverance and a solid commitment to not forget the legacy of their victims that died in the name of humanity and for the sake of justice.

"The struggle that was faced by our forefathers is as significant to us today, as it was 101 years ago. Therefore we urge and implore upon every single member of our community to provide their unconditional commitment and support to the collective efforts that are directed towards properly remembering and upholding the legacy of our martyrs and the eternity of our perseverance" said Garbis Kavazanjian, Chairman of the Armenian National Committee of St. Catharines-Niagara.

Ambassador Armen Yeganian unveils the Armenian Genocide monument in St. Catharines, Ontario.

Canadian MP Bryan May visits Armenia and attends Global Forum on Genocide

MP Bryan May delivers a speech at Global Genocide Forum in Yerevan, Armenia, April 23.

Cambridge MP Bryan May returned to Cambridge this week after spending last weekend in Yerevan, Armenia commemorating the Armenian Genocide. MP May led the Canadian delegation, representing the Government of Canada at the second annual Global Forum Against the Crime of Genocide.

As head of the Canadian delegation, MP May delivered a speech to hundreds of foreign diplomats, politicians, academics, NGOs, and activists at the Global Forum in Yerevan on April 23. Speaking about the Armenian population in Cambridge, MP May told

delegates, "I hope that the story of those Armenians' success will stand as a testimony to the resilience of the human spirit." He also hosted a luncheon with the Canadian Embassy for Canadian businesses and NGOs present in Armenia.

On Sunday, April 24, MP May visited Tsitsernakaberd, the Armenian Genocide Memorial Complex in Yerevan, to pay tribute to the victims of the genocide together with thousands of dignitaries and Armenian mourners.

"To be in Armenia, surrounded by the

descendants of the victims of the genocide was an incredibly moving experience," May said. "I was deeply honoured to have the opportunity to pay my respects to the victims, on behalf of the people of Canada and particularly the strong Armenian community in Cambridge."

Bryan May is the Member of Parliament for Cambridge, representing the people of Cambridge, North Dumfries, and North Brant. He serves as the Chair of the House of Commons Standing Committee on Human Resources, Social and Skills Development and Status of Persons with Disabilities and is a member of the House of Commons Liaison Committee. He participates in six Parliamentary Groups and Associations including the Canada-Armenia Friendship Group.

Join us

[www.facebook/
Torontohye
newspaper](https://www.facebook.com/Torontohynewspaper)

ԹՈՐՈՆՏՈՅԷ
T O R O N T O H Y E

Խմբագրության կողմից
«Թորոնթոյ» պարասխանաբու չէ
իր էջերուն մէջ լոյս փետած ծանուցումներու
բովանդակութեան:
Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու
գրութիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի:

Your Most Reliable Transportation Partner To/From Armenia & Worldwide

- Ocean, Air & Land Int'l Transportation
- Door to Door Services Available
- 20', 40', LCL and Break-Bulk
- Insurance Coverage
- Export Documentation, Letters of Credit Handling and Banking Negotiations
- Dedicated Agency Network Worldwide

METRAS

**SHIPPING &
FORWARDING INC.**

2175 Sheppard Ave. E.
Suite 215 Toronto ON, M2J 1W8

Tel.: 416-497-0377

Fax: 416-497-0783

info@metrasshipping.com
www.metrasshipping.com

Superheroes, surfer dudes and dads...

By Talyn Terzian Gilmour

When it comes to cars, perhaps the one thing I've paid the least attention to is the roadside assistance package. Mag wheels, spoilers, off-roading capability – these are the things I'm interested in...it's not that I don't value emergency preparedness, it's that I'm fortunate to have a superhero for a dad who has gotten me out of every conceivable vehicular mess I've ever been in and who, virtually from the moment I got my driver's license, handed me NOT my own car but a CAA (or AAA in the US) membership card. I was given a physical representation of "responsible" rather than the teenage dream of a brand new car wrapped with a shiny red bow...would a library card be next?

But as teenagers, what do we really know anyway?

In our teens, our hormones have us wired to be adventure seeking daredevils – well at least they did me – ready to push some boundaries and certainly prepared to aggravate my parents' collective temper and anxiety. In fact, I recall going out with a friend on an "unauthorized road trip" significantly out of the city where we blew a fuse and had to use a flashlight as a proxy for headlights on a small highway with no streetlights just to get home...

With time and age, that CAA card has come to represent much more than the boring gift of responsibility. I have come to appreciate it as my father's acceptance that his daughters (yes, my sister got one too) would be released to explore the world.

My parents witnessed my many road trips to visit friends and head off to new opportunities in different cities, and all the while they took comfort that their daughter had that magic card in her wallet – to this day, my dad still pays for my CAA card and after the very first long weekend this summer, boy was I ever glad.

Once again Mr. Niceguy had signed up for an obstacle course this time one developed by US Navy Seals and I swear he's living out his dreams of being a super "double-0" agent! I admire him tremendously; a former cheeseburger and beer connoisseur, Mr. Niceguy is now in the best shape of his life thanks to an unwavering dedication and discipline to improving his physicality. Incidentally he is also a constant reminder to me that I need to get off my duff and do a leg lift or put aside my third coffee and croissant...

So off we went, kids in tow, to the Bone Frog event in Charlemont, Massachusetts; aka the middle of nowhere about 2.5 hours outside of Boston. This trip would do us some good as we would be giving my poor parents a break from our collective craziness and the 9 year old and 6 year old would have an opportunity to visit with some cousins. Plus, travelling is in my blood and who doesn't love Boston?

A lazy start to the day had us hit the road about two hours behind schedule but we were in no rush and were enjoying our conversation – all made possible by the

liquification of our children's brains in the backseat thanks to a portable DVD player, the iPad and Nintendo. I'll go on record and say that I encouraged said liquification, though I did make them stop and look out the window as we passed some cows and horses.

Suddenly Mr. Niceguy said, "I'm losing power." Of course the first thing I thought was, what have you done to my beloved car?!?!?! And, ugh! Just get out of the driver's seat and let me take over! But when he said, "we're overheating" and I saw the white smoke coming out from under the hood, I realized we were in trouble.

Thank goodness for my superdad, and my CAA card. At that moment, that card meant I didn't have to panic – even though I did, a little...ok, a lot. While I made the necessary calls to get us on our way, despite my state of disbelief, calm, cool and collected Mr. Niceguy treated the boys to a little adventure in the middle of nowhere. He took out our jackets and made a picnic blanket for the boys to sit on, brought them their crayons and colouring books, and turned our mishap into a memory.

Two hours later we were back on our way in a rental that was clearly loaned out to an owner of a kennel and despite the allergic reactions of Mr. Niceguy and the 6 year old as well as my asthma flare up, we were able to accomplish all of our weekend plans.

It wasn't all rainbows and unicorns, though. While the boys did get an adventure, I got anxiety – particularly when the 9 year old exclaimed, "Awesome! What car do we buy next?" and every part of my insides were screaming OH MY GOD!!!! Mr. Niceguy ignored my thoughts of impending doom and said the following, "How lucky are we that this happened on a major highway and in daylight?" and "Thank goodness we didn't hit a deer" also, "Lucky the car didn't burst into flames, right?"

I resisted the urge to "pull a Mike Tyson"...and a good thing I did because once the nerves settled I could hear what he was saying, this cool surfer dude, and I allowed myself to get swayed. Each time I would revert back to my panic, he would make a joke like, "at least the tow truck driver wasn't a serial killer" and I would go through my cycle again: Tyson, no don't do it, it's not so bad, I can be cool too, but can I really, panic again, insert Mr. Niceguy ...

So there it is. I know I'm not being totally fair to myself when I say that my crazy often needs the balance of both my superdad and my super cool surfer dude. Sure I can be cool to but in the wise words of my mom-in-law, thanks to my wonderfully calm, cool, collected and highly wise men in my life, I can take wings. Happy Father's Day to all the wonderful dads out there – you are the best gifts!

Armenia Fund Raises \$1.1 million during Emergency Artsakh Telethon

Telethon volunteers taking phone calls during emergency fundraiser

Devastation in the town of Talish after the Azeri attack in April.

Armenia Fund U.S. Western Region is proud to announce that a total of \$1,102,357 was raised during the 6 hours of its Help Artsakh! emergency telethon aired on May 14 in Los Angeles.

"Armenia Fund is an organization that was born amidst a humanitarian catastrophe in Artsakh in 1992, when hundreds of thousands of Armenians from Artsakh and Azerbaijan became refugees with no shelter, food, heat or means to survive," stated Maria Mehranian, Chair of Armenia Fund's Board of Directors. "Armenia Fund stood by Artsakh through war and peace and will continue to do so. I would like to thank the world wide affiliates of Armenia Fund, specifically Armenia Fund in New York, Toronto, Paris, and Sao Paolo, for their participation in our Telethon with funds raised by their emergency fundraising activities that added \$490,000 to the total raised," added Mehranian.

Airing on all major Armenian American television stations, the emergency telethon highlighted stories of bravery, courage, and hope through the destruction of war. The video segments produced in Artsakh showed the

massive damage caused by indiscriminate shelling of villages as well as the valor and bravery of young Armenian conscripts who courageously withstood a massive military aggression of the Azeri armed forces along the entire border with Artsakh in early April.

"Given the situation in Artsakh, this telethon was organized to solely provide short term humanitarian relief to the victims of war. Artsakh's needs are immense ranging from immediate medical care for the wounded to rebuilding destroyed housing and infrastructure. I want to thank all Armenians for their wholehearted support of Artsakh," said Sarkis Kotanjian, Executive Director of Armenia Fund.

Representatives from the greater Armenian-American community and prominent members of Congress and government appealed during the Telethon, voicing their strong support for Artsakh.

For the last quarter century Armenia Fund has been uniting the global Armenian community for the development of Armenia and Artsakh resulting in more than \$350 million in large scale humanitarian relief and infrastructure development.

Swimming Pool Openings and Closings!

We provide weekly or bi-weekly service!
Equipment maintenance and leak
detection available!
Chemicals for sale!

We do everything pools!

Contact us at 416-898-7122 or
visit us online at www.sunswim.ca

Syrian Armenian Businesses Promoted In Yerevan

President Sarkisian visits an exhibition in Yerevan organized for firms owned by Syrian Armenians.

By Karine Simonian

(RFE/RL)- Dozens of firms set up by ethnic Armenian refugees from Syria demonstrated on May 20 their products and services at a German-sponsored fair in Yerevan aimed at facilitating their economic integration in Armenia.

The four-day exhibition is part of a business forum on Syrian Armenians financed by Germany's state-run development agency GIZ and co-organized by the Armenian authorities.

"The exhibition will help to promote products and services of existing businesses of Syrian Armenians and of other companies in Armenia relevant for Syrian Armenian businesses," the organizers said in a statement.

President Serzh Sargsyan attended its opening ceremony on Thursday. Sarkisian familiarized himself with products showcased by around 60 mostly small firms belonging to Syrian Armenians. According to the presidential

press service, he was "buoyed" by what he saw.

"3f*3fSyria was home to an estimated 80,000 ethnic Armenians, many of them entrepreneurs and craftsmen, before the outbreak of the devastating civil war there five years ago. Only up to 10,000 of them reportedly remain in the war-ravaged country now.

More than 16,000 Syrian Armenians have taken refuge in Armenia. Many of them have been struggling to make ends meet in the unemployment-stricken country. Some have opened small businesses such as restaurants and manufacturing firms, drawing on their business experience in Syria.

The Armenian government has encouraged that entrepreneurship by subsidizing business loans extended by local commercial banks to Syrian Armenians. The latter are charged a concessional interest rate of 4 percent and, unlike the vast majority of other bank clients, do not have to provide collaterals.

According to Armenia's Deputy Economy Minister Hovhannes Hovhannisian, around 90 Syrian Armenians have made use of such cheap credit to date. "We are providing assistance in various directions and will step up these efforts soon," Hovhannisian said at the business forum.

However, with Armenia's economy still reeling from a deep recession suffered in 2009, many Syrian Armenian businesses are struggling to remain afloat. One such entrepreneur, Shant Khayalian, borrowed 5 million drams (\$10,500) to start manufacturing organic soap.

"3f*3fI've already repaid more than half of the loan, but that has come at a cost," Khayalian told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am). "I've lost many other things: many friends, relatives, connections. I've incurred losses and had to find cheaper and less convenient premises."

Hrach Yapujian opened a small firm repairing and selling old car parts seven months ago and is still not sure that he will manage to remain in the business. He complained of the small size of the Armenian market and high rents.

"In Syria we owned everything, we didn't have to pay rent," Yapujian told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am). "Here we have to rent space, pay a lot more for utilities ... That is why things are harder here."

George Hayat, another Syrian Armenian businessman, began importing engineering equipment after relocating to Armenia with his family more than three years ago. He said he has no outstanding debts and is generally satisfied with his business activities.

"In Syria, we had to instantly abandon businesses created by our fathers 30-40 years ago," said Hayat. "Who can guarantee that the same won't happen one day if we go to Germany or some other European country? This is our land and we are going to stay here."

Children in Aleppo Donate their Savings to Artsakh

The relentless attacks on the city have not deterred the students of the Sahakian and Zavarian schools from expressing their solidarity with their brothers and sisters in Artsakh and to take part in assisting them through their donations.

On Monday, before taking their final exams, the students donating funds that they had saved from their daily allowances to the Artsakh.

"This is the best expression of survival," Jirair Reisian, a member of the Syrian Parliament and the spokesperson for the Prelacy of Peria (Syria) told Hayern Aysor.

"Today, the children and youth of Aleppo, having felt the agony of constant bombardment, difficulties and living under a threat on their own skins, understand full well the effects of war and what it means to live in danger," added Reisian.

10500 People Granted Armenian Citizenship in 2015

According to Viken Sargsyan, Chief of the Staff of the Presidential Administration of Armenia, 10 thousand 468 people have been granted Armenian citizenship in 2015. Among those 3156 are Syrian-Armenians.

576 persons were granted special residency status, and 2476 have renounced their citizenship.

In addition, state medals have been awarded to 659 people by the President: 46 have received Presidential awards and 103 received Presidential gratitude letters in 2015.

Syrian-Armenians: Hundreds Request Help to Leave Aleppo for Armenia

(New Jersey - May 24, 2016) – The breakdown of the most recent Geneva peace talks on Syria, also known as Geneva III, ended the International Syria Support Group (ISSG) sponsored 'cessation of hostilities,' prompting a new wave of destruction in Syria. At least three Armenians have been killed in Aleppo, and several others have been wounded since the resumption of hostilities on April 19. Since then, more than 200 Armenians have sought to be resettled from Aleppo to Yerevan, according to the Aleppo Compatriotic Charitable Organization (ACCO).

In April 2015, following the heavy bombardment of the Christian neighborhoods in Aleppo, hundreds of Syrian-Armenians requested financial assistance from the ACCO to assist in leaving Aleppo for Yerevan.

Consequently, the ACCO launched the 'Save a Life' initiative and began supporting Armenians to leave Syria, primarily Aleppo, for Armenia.

"For the last five years, Armenian leaders in Syria and the diaspora have called for the preservation of the Armenian community in Syria," said Talar Tcholakian, board member of the ACCO in the U.S. "But the time has come for all to realize that the best place to preserve the Syrian-Armenian community is in Armenia."

Since March 2011, more than 50,000 Syrian-Armenians have become refugees in Lebanon, Armenia, Canada, Europe and beyond, while nearly 20,000 individuals are Internally Displaced Persons (IDPs). Moreover, at least 200 Armenians have been killed during

the conflict, and more than a hundred others have been kidnapped, detained, tortured, and/or disappeared.

The ACCO, since its creation in 2013 in Armenia, has supported Syrians of all ethno-sectarian backgrounds, including 6,000 Syrian-Armenians in Armenia through its ongoing humanitarian relief, integration, educational and cultural projects and initiatives.

Through the 'Save a Life' initiative, the ACCO has rescued more than 208 Syrian-Armenians by relocating them to Armenia.

The ACCO urges the global Armenian community to join its life-saving mission by donating to the 'Save a Life' initiative to help remove Syrian-Armenians to safety in the motherland. The cost of saving one Armenian life is approximately \$500, which includes:

- Ground transportation from Aleppo to Beirut;
- Exit visa to leave Syria and enter Lebanon;
- Transportation from the Lebanese border to Beirut International Airport;
- Flight from Beirut to Armenia;
- Transportation from Zvartnots Airport to Yerevan.

"Once again, life in Aleppo has become unbearable," said Carmen Gulbenkian, board member of the ACCO in the U.S. "We need to act now and save as many Syrian-Armenian lives as we can!"

For more information on the Aleppo Compatriotic Charitable Organization, please visit the ACCO website or the ACCO page on Facebook.

<http://www.aleppo-ngo.org/>

or

<https://www.facebook.com/aleppo.ngo>

Գրեցէք մեզի

«Թորոնթոհայ» իր
ընթերցողներէն
անձնակաւ
գրութիւններ, ինչպէս
նաեւ խմբագրութեան
ուղղուած կարծիքներ
կը ստանայ
մեքենագրուած եւ
ուղղուած հետեւեալ
ելեկտրոնիք հասցէին՝
Email:
torontohye@gmail.com

Armenian Government Vows Major Reforms After Karabakh Escalation

Prime Minister Hovik Abrahamian speaks in the parliament, Yerevan, 27 April.

Sargis Harutyunyan

(RFE/RL)- Citing “new challenges” emanating from the unresolved Nagorno-Karabakh conflict, the Armenian government pledged on Thursday to streamline its expenditures, step up its declared fight against corruption and improve the domestic business environment.

Prime Minister Abrahamian announced a push for major reforms as he opened a weekly session of his cabinet. He said that the increased risk of a full-scale war with Azerbaijan is forcing the government to “review” its policies.

“Are we developing?” Abrahamian told ministers. “Are we combatting corruption? Do we have a strong army? The answer is yes. But is that enough for us to confront the new challenges? I think I will express everyone’s view if I say no, it’s not.”

“We must redouble, multiply our efforts to become a more efficient state,” he said. To that end, the government will downsize many

of its agencies through staff cuts and thus be able to spend more on the country’s more urgent needs, he said, hinting at defense and national security.

Abrahamian went on to promise a tougher fight against corruption which he said will be evaluated by ordinary Armenians’ perception of the scale of the chronic problem. The government, he said, will target widespread conflicts of interest among Armenian officials.

“We need to very quickly introduce tough mechanisms that would preclude the participation of individuals holding public posts and their relatives in state procurements,” declared the premier.

Armenia’s problematic business environment will be another focus of reforms promised by Abrahamian. The government, he said, will specifically make tax administration less arbitrary and investigate de facto monopolies.

“I admit that the government has not been consistent enough in getting to the bottom of

this problem and not initiated an open public dialogue in a timely manner,” he added. “It’s time to rectify this shortcoming.”

Abrahamian told the Ministry of Economy and state anti-trust regulators to “analyze” within the next three weeks the monopolies’ impact on economic competition in Armenia.

“The key challenge is to ensure that all markets are open [to any entrepreneur,]” Economy Minister Artsvik Minasian told reporters after the cabinet meeting. He suggested that the regulators could be given more legal powers for that purpose.

As recently as in February, Minasian’s predecessor Karen Chshmaritian declared that the authorities in Yerevan are not seeking to eliminate the monopolies because their existence is inevitable in a country like Armenia.

Some lucrative forms of business in Armenia, notably imports of fuel and foodstuffs, have long been controlled by large companies belonging to government-linked individuals. Local and foreign economists say the resulting lack of competition in those sectors hampers faster economic growth.

Abrahamian as well as President Serzh Sarkisian have repeatedly pledged to tackle corruption and create a level playing field for all businesses in the past. Armenian businesspeople, economists and civil society members have reported no fundamental improvements in those areas so far.

Sarkisian has been facing growing calls for sweeping political and economic reforms since the April 2 escalation of the Karabakh conflict that nearly led to a full-scale war with Azerbaijan. Many think that Armenia needs such changes in order to be able to counter further Azerbaijani attempts to end the conflict militarily.

Aid to Families of Fallen Soldiers to Begin

Armenian Minister of Economy, Artsvik Minasyan, said the procedure of individual assistance to families of killed soldiers in Nagorno-Karabakh is in the works.

“The program involves a great deal of work, and must include other governmental departments as well...these are intended to be long-term and will bring stable income based on complete and full information,” said Minasyan.

The Minister was questioned whether Armenia’s economy today is ready for war. He said, “Yes, it’s ready.”

Minasyan said that the Azerbaijani aggression, which aimed at damaging the Armenian economy, completely failed.

“The Azerbaijani aggression failed. Economically I can say this with certainty.”

President Serzh Sarkisian announced on May 4 during a meeting the Public Council that the State Revenue Committee has been taxed around 100 billion AMD in April. “This is unprecedented in the history of our country,” the President had said.

U.S. Army Chief In Europe Visits Armenia

(RFE/RL)- The commander of the U.S. Army Europe, Lieutenant General Ben Hodges, discussed Armenia’s growing military ties with the United States and the recent escalation of the Nagorno-Karabakh conflict during a recent visit to Yerevan.

Hodges and Major General Lee Tafanelli, the Kansas National Guard chief accompanying him, expressed concern at last month’s heavy fighting in Karabakh when they met with Defense Minister Seyran Ohanian.

Ohanian was reported to brief them on the current situation in the conflict zone. The United States has been trying to defuse tensions there together with Russia and France, the two other world powers mediating Armenian-Azerbaijani peace talks.

Ohanian and Hodges agreed to step up cooperation between Armenia’s Armed Forces and the U.S. Army Europe, a Defense Ministry statement said. It listed multinational peacekeeping operations among the areas of closer bilateral ties.

Ohanian was reported to point to U.S. training of Armenian military personnel and increased Armenian participation in NATO’s military exercises. Hodges praised a 32-strong unit of Armenian military medics which took part in U.S.-led exercises held in Germany last month.

During the three-week drills codenamed Sabre Junction, they simulated evacuation and treatment of wounded military personnel at a mobile field hospital that was deployed by them outside Armenia for the first time ever. The U.S. military donated the hospital to an Armenian peacekeeping brigade in 2007.

The Armenian government expressed readiness last year to commit the hospital as well sappers trained to detect and defuse improvised explosive devices (IEDs) planted by “terrorist groups” for and multinational peacekeeping operations. Armenian army medics and demining experts will undergo additional training, presumably by U.S. and other NATO instructors, for that purpose.

U.S. instructors already trained last year the first group of 12 teaching personnel for the Armenian army’s newly established paramedic school. Ohanian personally attended their graduation ceremony.

U.S.-Armenian military cooperation appears to have been largely unaffected so far by Western powers’ standoff with Russia, Armenia’s main military ally, over the conflict in Ukraine.

Russian-Armenian Arms Contracts ‘Mostly Signed’

A Russian MiG-29 fighter jet prepares for takeoff at the Erebuni air base in Yerevan, 12 March.

(RFE/RL)- Most of the contracts required for the upcoming delivery of large amounts of more Russian weapons to Armenia have already been signed, according to the Russian ambassador in Yerevan, Ivan Volynkin.

Armenia is to pay for them with a \$200 million loan which Russia pledged to allocate to it about a year ago. The Armenian government moved to speed up the implementation of the arms deal following the April 2 escalation of the Nagorno-Karabakh conflict.

The government instructed the Armenian Defense Ministry to negotiate supply contracts with relevant Russian government agencies. “We are now working on the signing of the contracts,” Defense Minister Seyran Ohanian said during an April 27 visit to Moscow.

•3f•3f“As far as I know, contracts relating to most of that [Russian-Armenian loan] agreement have already been signed,” Volynkin told RFE/RL’s Armenian service (Azatutun.am) on Monday. “The deliveries will be carried out within mutually acceptable time frames.”

The Russian envoy did not give any dates. “You can’t just pick a weapon somewhere and [immediately] get it,” he said. “It has to be produced, and that takes time.”

Meeting with Russian Prime Minister

Dmitry Medvedev in Yerevan on April 7, Prime Minister Hovik Abrahamian complained about a “certain slowdown” in the implementation of the \$200 million deal by Rosoboronexport, Russia’s state arms exporter. He asked Medvedev to help “conclude the contracts” with the Armenian side.

“You see, every country has some bureaucratic mechanisms that do not allow to instantly solve such issues,” Volynkin said in that regard. “You need to work out the list of weapons, terms for the delivery and the like.”

In February, Moscow disclosed the types of military hardware which Yerevan will be allowed to buy with the Russian credit. The deadliest of these weapons is the Smerch multiple-launch rocket system and TOS-1A heavy flamethrower designed to destroy defense fortifications and enemy personnel with thermobaric rockets.

Russia has reportedly sold 18 Smerch launchers and as many TOS-1A systems to Azerbaijan along with more than 90 T-90 tanks, over 30 combat helicopters and other offensive weapons. The Russian arms deliveries to Armenia’s arch-foe, reportedly worth about \$5 billion, stemmed from contracts signed in 2009-2011.

Armenian leaders stepped up their

criticism of those arms deals immediately after last month’s Azerbaijani military offensive in Karabakh. Medvedev effectively rejected the criticism, saying that Moscow sells weapons to both Armenia and Azerbaijan and thereby sustains the “military balance” in the Karabakh conflict.

Volynkin insisted that that balance has not been disrupted by the Russian-Azerbaijani defense contracts. Russia regards Armenia as a “strategic ally” and will continue to supply it with “the most advanced weapons,” he said.

•3f•3f“We will do everything in our power to preserve this allied relationship,” added the diplomat.

Ohanian similarly stated on April 27 that Yerevan will not reconsider its close military and political ties with Moscow. “I don’t see a single fact indicating that our strategic relations have been somehow disrupted or changed,” he told RFE/RL’s Armenian service.

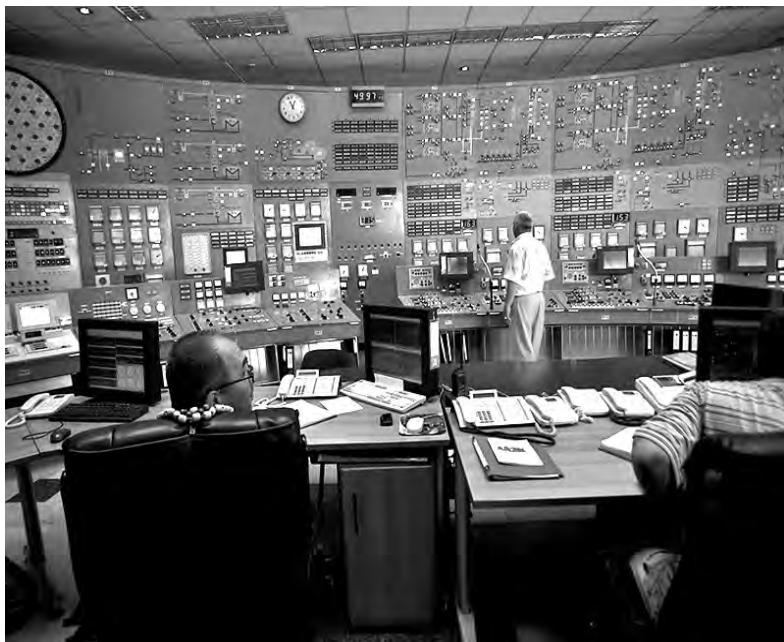
Armenia can also spend the Russian loan on buying, at discounted prices, Russian-made anti-tank weapons, shoulder-fired surface-to-air missiles, demining and communication equipment, armored personnel carriers and heavy military trucks.

The anti-tank systems include 9M133 guided missiles that first went into service with the Russian army in the late 1990s. The 135-millimeter rockets can supposedly destroy tanks within a 4-kilometer range.

The two sides also negotiated last year on the delivery of Russian Iskander missiles to the Armenian army. With a firing range of up to 500 kilometers, the sophisticated systems would make Azerbaijan’s vital oil and gas infrastructure even more vulnerable to Armenian missile strikes in the event of a full-scale war for Karabakh.

An Armenian army general claimed late last month that Armenia already has such missiles in its military arsenal. The Defense Ministry in Yerevan did not deny or confirm the claim.

Russian State Presence in Armenian Energy Sector Declining

The Metsamor nuclear power plant in Armenia

By Emil Danielyan

(RFE/RL)- Russia's economic grip over Armenia may be loosening ever so slightly, highlighted by Moscow's diminishing role in the South Caucasus country's power sector.

Russian gained control over Armenian power plants and the national gas distribution network as a result of controversial assets-for-debt agreements with the Armenian government in 2003-2006. These days, state-run Russian corporations supply the bulk of natural gas consumed by Armenians. Russian companies likewise own many of Armenia's key energy assets, providing the Kremlin with lots of economic leverage over a country that it considers its closest ally in the Caucasus.

But Russia's commanding economic presence now seems to be on the wane. One of the Kremlin-controlled energy giants, Inter RAO, essentially pulled out of Armenia late last year, selling the country's debt-ridden electricity distribution network and largest thermal-power plant to the Tashir Group, a collection of companies run by Armenian-born businessman Samvel Karapetian. Power plants controlled by the Russian state now account for only up to a quarter of Armenian electricity production, according to a calculation based on National Statistical Service data.

Last year also saw the sale of Armenia's largest hydroelectric complex to an American entity, the New York-based ContourGlobal. The \$250-million deal marked the largest single private investment coming from the United States in Armenia's history.

The planned construction of a major hydroelectric station on the Arax River between Armenia and Iran should further diversify the power sector. The recent lifting of international sanctions against Iran is expected to speed up the repeatedly delayed implementation of the estimated \$300-million project.

In recent months, the Armenian government has also reported preliminary agreements with European investors interested in building two new thermal-power plants in Armenia. The World Bank cautioned in a June 2015 report that the country will need an additional 250 megawatts of gas-

fired power by 2020 to avoid an electricity shortage.

Analysts caution that these developments alone will not significantly reduce Armenia's dependence on Russia for energy. "Ownership of the power plants, be it Russian or American, doesn't matter that much," said Artur Kochnakian, a senior energy economist at the World Bank office in Yerevan. "It has no direct connection with energy security."

Kochnakian noted that Russia continues to deliver more than 80 percent of the natural gas used by Armenia and is the sole supplier of fuel to the Metsamor nuclear plant, which produces more than one-third of the country's electricity. Russia's Gazprom monopoly also owns the country's gas distribution network.

In coming years, though, Yerevan plans to more than triple the presently modest volume of gas imports from Iran.

Armenia has been paying for Iranian gas with electricity generated at a thermal-power plant located in Yerevan. Its power supplies to the Islamic Republic should rise sharply following the construction of a third electricity transmission line connecting the two neighboring countries. Work on that line began last year and is due to end in 2018.

A similar new high-voltage facility will also connect Armenia to Georgia. The \$115-million project, slated for completion by 2018, is mainly financed by Germany and the European Union. It will allow Armenia to increase its imports of cheap electricity from Georgian hydroelectric stations during the spring and summer, Armenian Deputy Energy Minister Areg Galstian said on April 13. That would presumably make Armenia less reliant on the more expensive supplies from domestic power plants using Russian gas.

The government has decided to shift to May 2017 a routine shutdown at the Metsamor nuclear power station so that Georgian hydroelectricity, at peak strength in spring and summer, can be imported. Using Russian gas to supply thermal-power plants would be more expensive.

While Russia may have growing competition in Armenia's energy sector, Moscow appears determined to remain a big energy player in the Caucasus energy equation. Galstian spoke to journalists after the energy ministers

of Armenia, Iran and Russia and a Georgian deputy energy minister tentatively agreed to increase significantly electricity supplies among their countries. They signed a "roadmap" for the creation of a "North-South energy corridor" by 2019.

As economic analyst Ashot Khurshudian cautioned, diversification of ownership in the energy sector "is certainly reducing some of our energy-related risks," but the impact of that diversification should not be overestimated.

In particular, Armenian utility regulators have for years put Gazprom and Russian nuclear fuel suppliers "in a privileged position," said Khurshudian, who works at the International Center for Human Development (ICHD), a private think-tank in Yerevan. "They always get payments for supplies on time, unlike generation and distribution companies," he claimed.

One of those supposed companies, a thermal-power plant located in the central Armenian town of Hrazdan, is owned by Gazprom. Hrazdan is also home to another, bigger and much older, plant that belonged to Inter RAO until September 2015. The Russian company sold it, along with the Electricity Networks of Armenia (ENA) national power utility, to Russian-Armenian billionaire Karapetian's Tashir Group.

Born and raised in Armenia, Karapetian since the early 1990s has lived in Russia, where he made a fortune valued by Forbes magazine at over \$4 billion. The tycoon has always had closer ties with the Armenian government than the Kremlin. His brother, Karen, is a former chief of staff for President Serzh Sargsyan, and a parliamentary deputy for Sargsyan's Republican Party of Armenia.

Building profitable businesses appears to be Samvel Karapetian's main interest. Shortly after acquiring ENA, Karapetian pledged to crack down on "corrupt employees," modernize facilities and make the distribution network profitable. Meeting with visiting executives from Moody's credit ratings agency in February, then-Armenian energy minister Yervand Zakharian claimed that the new ENA management had already cut the company's massive losses. This has contributed to the overall energy sector's "financial stability," an Energy Ministry statement quoted Zakharian as saying.

The ICHD's Khurshudian also believes that ENA has benefited from the change in ownership. "The sale of the Inter RAO assets was definitely a positive development because private firms tend to be more efficient than state-owned ones," he said.

Regulators have announced plans to reduce power prices within the next month; a decision facilitated, at least in part, by a reduction in ENA's losses. The only other Armenian power-generating facility currently owned by a state-run Russian company is the Sevan-Hrazdan Cascade, a complex of seven hydroelectric plants. Russian media reported in November that the owner, RusHydro, is now prepared to sell it.

**Emil Danielyan is a freelance journalist based in Yerevan.*

Armenian Exports To Russia Soar

(RFE/RL)- After falling sharply in 2015, Armenia's exports to Russia more than doubled in the first quarter of this year as the Russian ruble gained back some of the value it lost since 2014, according to government data.

The National Statistical Service (NSS) reported over the weekend that Armenia's total export revenue rose by more than 26 percent year on year to almost \$376 million in January-March 2016. Russia generated most of this increase, buying \$67.7 million worth of Armenian goods, up from \$31.2 million in the year-earlier period.

First-quarter Armenian exports to the European Union were up by only 4.3 percent, at \$107.3 million.

Armenia mostly exports agricultural products, prepared foodstuffs, brandy and wine to Russia. NSS data shows significant rises in overall export revenue from these products, which exceeded a total of \$93 million in the three-month period. The Russian market may have also contributed to a more than 72 percent surge in exports of textiles, precious metals, refined diamonds and other jewelry items. The NSS put their combined value at about \$95 million.

Unpaid Grape Farmers Again Protest In Yerevan

(RFE/RL)- About 100 farmers marched to the presidential palace in Yerevan on May 26 after the Armenian government again failed to ensure that they are paid for grapes purchased by a private winery last fall.

The company based in Kaghtsrashen, a village in the southern Ararat province, has still not fully paid them, citing major losses incurred in recession-hit Russia, the main export market of Armenia's wine and brandy industry.

The protesters, most of them residents of Kaghtsrashen and two nearby villages, are currently owed approximately 110 million drams (\$230,000) in total. Some of them sold their grapes to the winery for as little as 50 drams per kilogram.

The grape farmers have repeatedly blocked highways and staged protests. In each of those cases, they agreed to disperse after receiving government assurances that they will get paid by a particular date. The most recent deadline set by the government expired on May 10.

The angry villagers demanded another meeting with Prime Minister Hovik Abrahamian, an

Armenian exports to Russia plummeted by nearly 27 percent in 2015 primarily because of the ruble's sharp depreciation caused by the collapse of world oil prices. The much weaker ruble more than offset a drastic increase in the physical volume of Armenian fruits and vegetable exported last year. Russia was their principal destination.

Armenian brandy and wine companies, traditionally oriented towards the Russian market, were hit particularly hard. Some of them even suspended their operations a year ago.

The NSS figures show that brandy production in Armenia soared by more than half in physical terms in the first quarter of 2016. The bulk of the most important alcoholic beverage distilled in the country was sold in Russia.

With oil prices beginning to rally in January, the Russian currency has strengthened by nearly 20 percent against the U.S. dollar since the start of this year, translating into more revenue for Armenian exporters. The ruble had lost more than half of its value from June 2014 through the end of 2015.

Ararat native, as they gathered outside his office. "They bought our grapes for only 40-50 drams per kilo," one of them complained. "But they won't pay us even that money. That money was earned by our blood and sweat."

Davit Galstian, son of the Kaghtsrashen winery's owner, arrived at the scene to assure the protesters that the company will clear about half of its debt on Friday. The rest of the sum will be paid by June 1, he said.

Deputy Agriculture Minister Robert Makarian echoed that pledge when he also talked to the protesters moments later. They remained unconvinced. "It's the Ministry of Agriculture that fooled us," one elderly farmer told Makarian. "You told us last year that our grapes will definitely be bought and we naively believed you."

The small crowd then walked towards President Serzh Sargsyan's administration building. Officials from the presidential staff gave them the same assurances. The protesters warned that they will again block a highway passing through Ararat if the June 1 deadline is not met either.

Chile Condemns the Aggression of Azerbaijan to the Republic of Nagorno-Karabakh

Prensa Armenia - The Chamber of Deputies of Chile issued a historic resolution passed unanimously that condemns the "armed attack of Azerbaijan to the Nagorno Karabakh Republic" on 18 May. The resolution, introduced by Deputies Gustavo Hasbun Selume, Issa Kort Garriga, Denise Pascal Allende, Aldo Comejo Gonzalez and Jorge Sabag Villalobos, sets a crucial precedent, since it is the first in South America that condemns the attacks of Azerbaijan and also call Nagorno-Karabakh a Republic.

The Chilean Chamber of Deputies "reaffirms its commitment to peace and urges the Republic of Azerbaijan for the immediate cessation of all acts of war against the Republic of Nagorno-Karabakh and the strict observance of the truce signed by both countries in 1994" and "requests the Government of Chile to urge the parties to circumscribe the conflict settlement within the framework of the negotiations held in the Minsk Group, and thus avoiding a regional explosion with unpredictable consequences."

"What Azerbaijan is doing undoubtedly marks a break not only of bilateral and international relations, but a permanent violation to the world peace and has to be condemned by the world, the citizenship and especially the countries like ours, that feel some degree

Chilean Chamber of Deputies in session.

of brotherhood with Armenia," said Deputy Gustavo Hasbun Zelume, President of the Armenian-Chilean Group of Friendship and the one who presented the project, in an interview with Prensa Armenia agency. "This will allow Chile to take a more active role in defending the sovereignty of individual countries."

The deputy admitted that they received pressures from Naciye Gökçen Kaya, Ambassador of Turkey in Chile, so that this

resolution could not be approved, like the one approved last year, in which the Chamber of Deputies of Chile sympathized "with the Armenian nation condemning the genocide of its people that began in 1915."

"The Chamber of Deputies is autonomous and will not allow pressures from any country to come and say how we as parliamentarians have to act in defense of justice, peace, human rights and in defense of people being oppressed," added Hasbun Zelume.

"We welcome the courageous position of Chilean Deputies, who unanimously broke with the prevailing hypocrisy of not naming the aggressor in the conflict. We hope that this statement, in line with the Secretary General of the Organization of American States (OEA), Luis Almagro, on last 3 April, will mark a path for the countries of the region," said Alfonso Tabakian, Director of the Armenian National Committee of South America.

The grounds for the decision say that "on the night of 1 to 2 of last April, ground forces and air of the Republic of Azerbaijan conducted a large-scale attack on the border with the Republic of Nagorno-Karabakh, with heavy artillery and last generation missiles" and that aggression represented "the most flagrant violation of the Ceasefire Agreement signed by both countries in May 1994 and a breach of UN rules on Pacific Settlement of Disputes." "Faced with this new escalation of violence that has already claimed numerous civilian and military casualties victims, Chile condemns the aggression, calls for the cessation of military operations and the continuation of the peace negotiations within the framework of the Minsk Group, whose co-presidents are the United States, Russia and France, sponsored by the Organization of Security and Cooperation in Europe (OSCE)."

State Lawmakers' Support for Azerbaijan Encouraged Anti-Armenian War Crimes

Armenian elderly couple in Talish shot to death and mutilated by Azerbaijani forces (Source: Hetq)

By Senators Lios Tochtrop and
Bill Barton

In early April, while Nevada State Assembly Speaker John Hambrick was in Azerbaijan hobnobbing with its dictator Ilham Aliyev, his host was committing ISIS-like war crimes.

On April 1, Aliyev's forces attacked the Armenian-populated Artsakh, also known as the Nagorno-Karabakh Republic, in part because legislators like Speaker Hambrick have encouraged belligerent behavior by passing absurd resolutions in praise of Aliyev's oil-rich dictatorship.

One heartbreaking account of Azerbaijan's barbaric actions during the four-day war in April was the mutilated elders that journalists found in Talish after its recapture from Azeri forces. The bodies of husband and wife Valera and Razmela Khalapyan with chopped-off ears were found inside their home. Photographs released by Azeri soldiers on social media showed beheaded Armenian soldiers, including 20-year-old Yezidi Kurd Kyaram Sloyan. Among the Azerbaijani officers Aliyev honored at a ceremony

following the four-day war was the man who had posed with Sloyan's severed head.

One irony of Aliyev's war crimes is the official praise of "tolerance" he has acquired from some American lawmakers. New Mexico Senate leader Mary Kay Papen, a frequent flier to the dictatorship, sponsored a nonbinding memorial in 2015 that praised Azerbaijan as a utopia for religious harmony. Incidentally, that year marked the 10th anniversary of Aliyev's ISIS-like wipeout of the legendary cemetery of Djulfa – the world's largest collection of medieval cross-stones (khachkars).

Sen. Papen is hardly alone. Earlier this year, Utah State Senator Gene Davis similarly praised Azerbaijan as "tolerant," and the Idaho legislature even introduced – but did not pass – a resolution.

It was no coincidence, these seemingly innocuous statements followed on return of the legislative sponsor's all-expense paid junkets to Azerbaijan, sponsored by the foreign dictatorship.

Some support for Azerbaijan is outright outrageous. Rep. Joe Towns of Tennessee was accused of taking bribes. Another Aliyev

loyalist in Tennessee, Congressman Steven Cohen, has evolved from being a mere mouthpiece for Azerbaijan to copycatting its censorship. In April, Congressman Cohen banned his critics on Twitter after his baseless blame on Armenians as the aggressors of the four-day war caused widespread criticism. Aliyev also has international loyalists, such as UNESCO's corrupt chief and UN Secretary General candidate Irina Bokova, who has accepted generous donations from Azerbaijan's bloody dictator then allowed him to use UNESCO platforms to spread propaganda.

Azerbaijan's lobbying isn't limited to junkets, gifts, and donations. Azeri officials travel from state to state, asking uninformed politicians for innocuously-sounding statements in support of democracy, cooperation, and respect. Often out of sheer courtesy, state officials grant such privilege to Azerbaijan. Nebraska Gov. Pete Ricketts, Utah Gov. Gary Herbert, Oregon State Representative Val Hoyle, Idaho Governor Butch Otter, Alaska Senate President Kevin Meyer, Alaska House Speaker Mike Chenault, Arizona Gov. Doug Ducey, Georgia Gov. Nathan Deal, among others, recently signed onto innocent-sounding statements requested by Azerbaijan.

In politics, statements are not simply symbolic. Resolutions, even personal statements made by state lawmakers, are overblown in Azerbaijan's state-controlled media for two reasons. One is to show to the Azerbaijani people that their government has great influence over the United States, thus making it easier to crackdown on dissent in Azerbaijan. The second is to manufacture impression of

American support for Azerbaijan, making it easier to rally around the anti-Armenian flag.

For decades, the Aliyev clan has made Armenians as the scapegoat for all that is wrong with Azerbaijan— playing on resentment from the Armenian-Azerbaijan war of the 1990s. The latter broke out after autonomous Artsakh's democratic decision to become independent, prompting a military attack by Azerbaijani forces aided by Chechen and Taliban mercenaries. In 1994, as Azerbaijan realized that Artsakh had won, a ceasefire was signed. Aided by Armenian volunteers from around the world, Artsakh had actually expanded its Stalin-drawn borders, who had expropriated the historic Armenian region to Soviet Azerbaijan.

The 1990s Armenian-Azerbaijani war victimized both sides but the conflict has since transformed to a clear-cut choice of right versus wrong.

In light of Aliyev's April war crimes, consistent with Azerbaijan's persistent belligerent behavior since the 1994 ceasefire, American public servants should stop emboldening Azerbaijan's bloody regime through resolutions or even letters.

Otherwise, those officials would be responsible for encouraging further mutilation of civilians, beheading of fallen soldiers, and an ISIS-like wipeout of medieval Christian monuments.

Senator Lois Tochtrop, whose daughter-in-law and grandchildren are Armenian, was a Democratic member of the Colorado General Assembly for 16 years.

Senator Bill Barton, whose maternal family survived the Armenian Genocide, was a Republican member of the Utah State Senate for 12 years.

Draft resolution by which the Chamber of Deputies of Chile condemns the armed attack of Azerbaijan to the Republic of Nagorno-Karabakh

Considering:

1. That on the night of 1 to 2 of last April, ground forces and air of the Republic of Azerbaijan conducted a large-scale attack on the border with the Republic of Nagorno-Karabakh, with heavy artillery and last generation missiles.
2. That this aggression represents the most flagrant violation of the Ceasefire Agreement signed by both countries in May 1994 and a breach of UN rules on Pacific Settlement of Disputes.
3. Faced with this new escalation of violence that has already claimed numerous civilian and military casualties victims, Chile condemns the aggression, calls for the cessation of military operations and the continuation of the peace negotiations within the framework of the Minsk Group, whose co-presidents are the United States, Russia and France, sponsored by the Organization of Security and Cooperation in Europe (OSCE).
4. That the international community and the Republic of Nagorno-Karabakh argue that the conflict, which has more than two decades, can only be solved by peaceful means and respecting the rules of international law and the right of self-determination of its people.

The Chamber of Deputies of Chile:

1. Reaffirms its commitment to peace and urges the Republic of Azerbaijan for the immediate cessation of all acts of war against the Republic of Nagorno-Karabakh and the strict observance of the truce signed by both countries in 1994
2. Requests the Government of Chile to urge the parties to circumscribe the conflict settlement within the framework of the negotiations held in the Minsk Group, and thus avoiding a regional explosion with unpredictable consequences.

Join us

[www.facebook/
Torontohye newspaper](https://www.facebook.com/Torontohye.newspaper)

Artsakh Is Our Nation's 21st Century Sardarabad

By Michael Mensoian

Armenian Weekly 2016 Magazine)- The present situation along the Nagorno-Karabagh Republic (NKR/Artsakh) Line of Contact (LoC) is as critical to our nation's survival as was the situation in the weeks leading up to our eventual victory over the Turkish army at Sardarabad in 1918. The intensification of military operations by Azerbaijan is a strategy that was made possible by the acquiescence of the United States and Chancellor Angela Merkel representing the European Union when President Recep Tayyip Erdogan was accepted as a strategic partner. In its struggle for independence, Artsakh faces both Turkey and Azerbaijan. Recall that President Erdogan has often boasted: Turkey and Azerbaijan; two countries; two flags; one people.

The Unholy Alliance

An unholy alliance connects Berlin and Washington to Ankara. Unfortunately for our legitimate aspirations, President Erdogan's present position of power was bestowed upon him by the feckless leadership of the U.S. and Chancellor Angela Merkel when they accepted him as a strategic partner. Our ally Russian President Vladimir Putin sits on the sidelines playing both sides against the middle as he seeks to seduce Azerbaijan into the Russian orbit knowing that Armenia is firmly under his control. He forgets how his Bolshevik forebears failed in a similar attempt with Ataturk a century earlier. Who paid the price? Armenia did by having Nakhitchevan, Artsakh, and the Kars-Ardahan region gifted to their Azeri and Turkish neighbors. Hopefully Armenia will not pay the price again with the loss of Artsakh. With President Erdogan as his backbone, President Aliyev has carte blanche to use his military assets against Artsakh however and whenever he chooses.

To obtain President Erdogan as a strategic ally to support its vacillating policy in the region, the U.S. overlooks his abominable human rights record as well as his ongoing devastating military campaign against his Kurdish citizens. To further placate him, the U.S. does not provide the Kurdish peshmerga forces, that have proven to be effective and reliable combat fighters, with the heavy military assets they require. Strengthening President Erdogan's hand is Turkey's valued membership in NATO. Under the German chancellor, the EU has enhanced his power even further. In a complicated arrangement to limit the endless flow of humanity passing through Turkey seeking entry to Europe, the EU has allocated \$6.7 billion for Ankara to implement the

agreement. In a further capitulation to obtain his cooperation Turkey's ascension to EU membership, which has been languishing, will be put on a fast track. In addition, visa free travel for Turkish citizens is also being considered. Given this background, should it surprise us that the very best the Minsk Group (including Putin as well who is pursuing his own agenda) could offer in response to the full-scale attack launched against Artsakh by Azerbaijan was that both sides should refrain from escalating tensions along the LoC. With respect to the verified atrocities committed by the Azeri military against Armenian civilians and soldiers, there was more silence.

The Pro-Azeri Pre-Conditions

From the beginning (2002) when the countries represented by the Minsk Group (the EU, the U.S., and Russia) decided to seek a political solution through negotiations, Artsakh's future independence was foreclosed by the pre-conditions necessary to achieve a negotiated settlement. They required 1) the removal of all Armenian military forces from the liberated territories (which have been labeled as "occupied territory"); 2) the right of return of displaced people (Azeris primarily, since few Armenians would elect to return to Azerbaijan); 3) a secure corridor connecting Armenia with Nagorno-Karabagh (presently a common border exists with both a northern and southern connection) together with a guaranteed corridor for Azerbaijan through southern Armenia connecting Azerbaijan with its Nakhitchevan exclave; 4) granting self-governing status to Armenians (who presently govern themselves) until such time when a 6) vote to determine the final status of Nagorno-Karabagh would take place.

During this interim period until the voting takes place, the Artsakh Defense Force would be replaced by an International Peace-keeping Force to protect the Armenians. Since political control would have been returned to Azerbaijan, President Aliyev would have free rein to reshape the demographic make-up of the region to its advantage. The voting to determine Nagorno-Karabagh's status would be a sham. Even at its best, if local autonomy for the Karabagh Armenians were granted, it would be short-lived. Within 10 to 15 years Azerbaijan would have transformed Nagorno-Karabagh into another Nakhitchevan.

While Russia is treaty-bound to come to Armenia's aid if attacked, we do not know if there is a secret protocol that commits it to support Artsakh under certain conditions. We must rely on the fact that a Turkish-Azerbaijani victory would weaken, if not eliminate, Russian

influence in the South Caucasus even with their continued dominance of Armenia. Any display of military weakness by Russia or loss of prestige by President Putin could have serious ramifications. Assuming such a scenario, Turkey would dominate the South Caucasus and be free to expand its economic and political influence into central Asia. Although Armenia may be small, with Artsakh it occupies a strategic position that secures Russian interests in the South Caucasus and protects its southern border that extends across the Caspian Sea into Central Asia.

Azerbaijan's Strategy

Given the almost carte blanche that President Aliyev seemingly has, a military solution to retake Artsakh evidently seems feasible to him. The explosive "blitzkrieg" type full-scale offensive launched during April 1 to 4 of this year is a tactic born of the new strategy. These "blitzkrieg" type operations seek to 1) test Artsakh's defensive perimeter; 2) seize strategic terrain now controlled by Artsakh; 3) demoralize both the civilian population and military personnel; and 4) put pressure on Stepanakert to provide for people evacuated from villages close to the LoC (note that some 80 percent of Artsakh's population lives within 20 miles of the LoC). These full scale attacks will continue as long as President Aliyev encounters no serious response from the Minsk Group countries. At some point, a determination will be made to launch a final full-scale attack deploying tanks, mechanized infantry, and artillery with air support along the entire LoC from Talish in the north to the Iranian border in the south. As I have indicated in previous analyses, any Azeri military offensive will have a window of opportunity of between 36 to 72 hours before concerned nations will demand a ceasefire. During this limited period, the Azeri units must breach Artsakh's primary defensive perimeter. If successful, they will declare a ceasefire to preempt action by the Minsk Group countries. Breaching the LoC with some sectors being pushed further to the west would leave Artsakh in a vulnerable position. It would be at this stage that President Aliyev would want to negotiate.

Fortunately this is all predicated on a campaign faultlessly executed by Azerbaijan. Amassing the number of units required to simultaneously attack along the entire LoC without detection is difficult at best. Also, our defensive forces know the sectors that are most likely to bear the brunt of any full scale operation. If this is their final go-for-broke offensive, the expected staggering battlefield casualties will not be a deterrent. It is to be

expected that a force attacking fortified position commanding the high ground will sustain casualties about five times greater than those suffered by the defending force. These heavy battlefield losses do affect the moral and the combat effectiveness of the attacking units. If the Artsakh defensive positions cannot be breached within the 72-hour window of opportunity and with battlefield losses in men and equipment mounting, the Azeri high command has to think long and hard if they want to continue. With war raging nearby in Syria and Iraq and with Europe and Turkey facing turmoil, the untended consequences of a prolonged war in the South Caucasus is more than sufficient to cause concerned nations to intervene.

Our Response

The Diaspora is literally Artsakh's last line of defense. We in the Diaspora must put aside our ideological blinders, our organizational parochialism, and our penchant to let petty differences affect our participation. Artsakh needs us today—there could very well be no tomorrow. Damaged homes and infrastructure must be repaired; the wounded must be cared for; and the children and elderly (the most vulnerable during war-time) require assistance. Artsakh's needs are far beyond its ability to respond. There is no reason why the diasporan communities, and their organizations and institutions as well as ad hoc groups cannot work cooperatively to raise the millions of dollars in contributions and in-kind donations that is and will be needed in Artsakh for the next two to three years. If Artsakh survives this critical period, victory will be assured. If not, Armenia would forever be economically and politically subservient. Some of our brothers and sisters have already given their lives on the battlefield and others stand in harm's way prepared to engage a determined enemy. Artsakh is under siege. We in the Diaspora must set our sights high and provide whatever is required to achieve ultimate victory in Artsakh and to assure Armenia's future.

Military Sperm Bank Proposed in Armenia

By Giorgi Lomsadze

(Eurasianet)- Armenia's defenses against Azerbaijan may include the usual in armaments and soldiers, but, according to Armenian parliamentarian Tevan Poghosian, the military planning for the future should also feature a much more microscopic component, as well –

Last month's fierce, four-day run of fighting with Azerbaijan over breakaway Nagorno Karabakh – the worst since a 1994 ceasefire – led to the deaths of some 77 Armenian soldiers between April 2 and 6, according to an official tally. Deadly exchanges of fire periodically continue.

For a small country of roughly 3 million people, one that's already experienced a massive loss of population from migration and war, and which senses its existence entails a fight, the Armenian

military's losses spark questions about the future. The "continuity of generations" needs to be ensured, Poghosian told parliament on May 2.

Amidst a debate about the rules for conscription, the 43-year-old secretary of the tiny, pro-Western Heritage Party proposed to amend the Law on Citizens' Reproductive Health and Reproductive Rights so that 18-year-old men must surrender their sperm to the government upon joining the army.

Poghosian, who manages the International Center for Human Development, a respected, Yerevan-based think-tank, believes the change will help uphold conscripts' rights reproductive health. In other words, fallen soldiers will get the opportunity of having offspring – asina qua non throughout the Caucasus -- even

once they're killed.

But, so far, Poghosian's idea seems to have inspired more anger than support. The idea hit a false note amidst the larger debate about ways to protect Armenia.

Armenian President Serzh Sargsyan late last month claimed to Bloomberg that Armenia will give up on "peaceful negotiations" with Azerbaijan without "additional guarantees of security."

The government, for one, plans to propose canceling exemptions from military service for those studying in higher educational institutions. In a bid to motivate soldiers, another proposal involves granting war-veteran status to those who have fought with Azerbaijan since the 1994 ceasefire.

Yet when it came to the proposed military sperm bank, it was more about vitriolic online

Offsprings of the heroes of Karabakh liberation war holding their fathers' photos.

cont. page 34

Turkish Manhunt For Garo Paylan

Garo Paylan being attacked in parliament on May 2.

By Seto Boyadjian, Esq.

Within the span of one week, it is the third time that legislators from the ruling Justice and Development Party (AKP) are making physical attacks in the Turkish Parliament against their colleagues from the Peoples' Democratic Party (HDP). The Turkish media is calling these attacks as a mere "kavga" – a brawl, while the media in the West is referring to them as a simple "fistfight".

Unfortunately, it is more sinister than a "kavga" or a "fistfight". It is a manhunt against the opposition lawmakers that can only end in their physical elimination. This tragic prospect is more than real in the AKP manhunt for HDP lawmaker Garo Paylan, who is of Armenian origin. The incremental trend of these attacks speaks for themselves.

The first wave of attacks was initiated on April 27 during the plenary session of parliament, when HDP deputy Ferhat Encü took a courageous stand accusing the government for indiscriminate bombing and killing of innocent citizens.

The second round of attacks came on April 28 during the meeting of Parliamentary

Constitution Conciliation Committee (PCCC) convened to discuss legislation on lifting lawmakers' immunity from prosecution. The AKP members moved to usher the journalists out of the committee room and asked for a change of the venue. When HDP lawmakers opposed their motion, AKP deputies again resorted to physical attacks.

The third wave of AKP assault took place a few days ago, on May 2, when the PCCC reconvened to discuss the legislation aimed at lifting immunity for legislators. As soon as the meeting opened, AKP members resorted to their usual physical attacks by kicking and throwing punches at HDP lawmakers. This time, however, the AKP members were targeting one person – HDP Istanbul MP Garo Paylan.

According to Mr. Paylan, the AKP MPs attacked him in a "planned way" He "was directly targeted and got kicked and punched around 100 times in 20-30 seconds."

Soon after, AKP orchestrated a media attack led by AKP Istanbul MP Mehmet Metiner, accusing Mr. Paylan of provocation. However, the minutes of the committee are very clear. At the opening of the meeting, referring to the

postponement of the previous April 28 meeting, the Turkish Minister of Justice stated, "In the previous commission meeting, HDP MPs and advisors inflicted violence". Mr. Paylan immediately uttered three words, "No they didn't" – and the AKP physical attacks began. The minutes of the committee's April 28 meeting establish that the Justice Minister was lying through his teeth.

This, then, was just a pretext to target Mr. Paylan. The attacks against him assumed the countenance of a lynching party. As if it was planned beforehand, 10-15 AKP people jointly surrounded him by shouting "Garo is here, Garo is here...". Then they began throwing their kicks and punches at "Garo". Mr. Paylan was able to save himself by jumping over the barrier separating the meeting benches and the well of the committee room.

This is an ominous development. Opposition MPs in Turkey are henceforth faced with the danger of incarceration or physical liquidation by the rulers of the Turkish Republic.

The lifting of immunity bill has now been approved by the committee, backed by AKP, Republican People's Party (CHP) and Nationalist Movement Party (MHP), and opposed by HDP. The Turkish Parliament will hear it on May 16 and move for its adoption. Its passage will be of no surprise, as it was initiated by Turkish President Recep Tayyip Erdogan. This move is Erdogan's solution to muzzle and eliminate the non-Turkic "elements" of the National Assembly.

Turkish authorities have already filed criminal "dossiers" against many opposition MPs. More than 50 of the HDP's 59 sitting deputies have such "dossiers" filed against them. As soon as the lifting of immunity is passed by parliament, they will be apprehended and indicted with serious criminal charges.

Of course, Garo Paylan will not be spared. In his case, the charges are bound to be more severe, because of his Armenian heritage. As Mr. Paylan explained it, he is singled out and targeted because of his "Armenian identity". He described the manhunt against him very clearly: "What they can't digest is this: A person of Armenian identity reveals their lies and stands upright... They want to see the Armenian obeying them."

The manhunt against Mr. Paylan should stop. The authorities in the European Union and United States have the power to circumvent this hunt. The Armenian National Committee of America has already appealed to the White House and the U.S. State Department to condemn the attacks against Mr. Paylan. The European Union should not hesitate to do the same. They have to resort to immediate action.

The last time such manhunt was orchestrated in Turkey, it was against Turkish-Armenian journalist Hrant Dink. The governments in the U.S. and Europe did nothing to stop the manhunt. And Hrant Dink was murdered on January 19, 2007.

The last time Turkish authorities rounded up members of Turkish Parliament was on the eve of April 24, 1915, when the Armenian MPs were taken out for their "personal safety", then moved to a remote place, and then murdered one by one. That was the beginning of the Armenian Genocide.

This time we cannot let it come that again.

ANCA urges US administration to condemn attacks against Garo Paylan

Aram Hambarian

Prior to Hrant Dink's 2007 murder on the streets of Istanbul, the Armenian National Committee of America (ANCA) repeatedly - but, ultimately, unsuccessfully - called on the U.S. government to condemn the political prosecution, persecution and threats directed against this courageous Armenian journalist for his "crime" of speaking honestly about the Armenian Genocide, ANCA Executive Director Aram Hambarian said in a statement.

His statement came after threats voiced against Armenian MP from the Kurdish Party Garo Paylan who spoke about the Armenian Genocide in Turkish parliament. The videopublished on Monday showed a scuffle that broke out in the Turkish parliament. Paylan struggled with his fists against the attacking Turkish MPs until his party members hurried for help.

Mr. Hambarian emphasized that American presidents like calling for a "full, frank and just acknowledgement of the facts," as long as they're not the ones doing the acknowledging.

"It was Hrant - living under Erdogan's dagger - who demonstrated the courage that U.S. leaders lacked," he said.

"Despite all our efforts and the clear facts on the ground, the U.S. Department of State and The White House could not find their way to utter even one public word in his defense. One expression of concern. One word on his behalf. That is, until his death.

It was only after Hrant Dink was murdered in cold blood that the U.S. government found its voice, condemning a murder it did nothing to prevent.

Let us work to ensure that the same fate does not befall Garo Paylan - a truth teller and peace maker who deserves the support, not the silence, of the elected representatives of the American people."

ՏՈՐՈՆՏՈՅԷ
TORONTO HVE

Խմբագրության կողմէ

«Թորոնթոյայ» պարասխանապու չէ իր էջերուն մէջ լոյս փնտած ծանուցումներու բովանդակութեան: Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի:

Private and Group Swimming Lessons

-Experienced swim instructors

-Fully insured

-We can travel to you or you can come to us!

-Aquafit also available

Visit us online at www.sunswim.ca
Contact us at info@sunswim.ca or 416-898-7122

209 Ellesmere road,
Scarborough, Ontario

ԹԱՐՄ ԵՒ ՇԱՏ ՀԱՄԵՂ ԼԱՀՄԱՃՈՒՆ
We make lahmajoun fresh everyday.

We also serve Zaatar, soujouk and cheese manaeesh,
pizza, beuregs and now making mantuh.

www.mamajoun.com

10%
discount

Monday: closed
Tuesday: 9am to 7pm
Wednesday: 9am to 7pm
Thursday: 9am to 9pm
Friday: 9am to 9pm
Saturday: 9am to 7pm
Sunday: 9am to 5pm

The Digitization of Armenian Cultural Heritage by AUA

In its tradition of disseminating Armenian cultural heritage, AUA has digitized and made freely accessible over 60 volumes of Western Armenian literature penned by authors who perished in the Armenian Genocide.

Project Director, Mr. Meruzhan Karapetyan, told an audience that this is the latest stage in the digitization of Armenian literary treasures, launched by AUA in the 1990s as “part of the longstanding Armenian tradition of safeguarding Armenian cultural wealth.” Now, with the digitization of over 60 volumes of Western Armenian literature, it can confidently be said that Armenian literature is not only preserved but more widely available than ever.

As noted by President Der Kiureghian at the opening, “Digilib aims to promote new insight and understanding of Armenian culture, history, and language. The new media on Digilib’s website are more than a copy of the printed books in digital form. This medium makes them dynamic texts that can be searched, studied, compared, and analyzed to discover new insights into their meaning and relevance for today.”

This initiative is part of AUA’s Digital Library of Armenian Literature (Digilib) project, the largest and most comprehensive repository of Armenian digital texts, established to preserve Armenia’s enormous cultural legacy. In the early 1990s, as mass digitization projects began across the world, the urgent need for the digitization of Armenian texts became apparent. Digilib soon began its own digitization projects, through a partnership between AUA and Armenian academics, with the support of then AUA President Haroutune K. Armenian.

The website was finally established in 1999 and made available worldwide. The project was made possible by the hard work of academics from Armenia and a generous donation by Alice Ohanessian.

Digilib now houses over 3,000 digitized texts by 700 authors, with a vast selection of literature from a variety of disciplines including law, history, poetry, philosophy, health, theology, and the sciences. The catalogue comprises of 4 main sections: 5th-18th C. Classical Armenian Literature; 1850-2000 Western and Diaspora Literature; Armenian Studies; and most recently Armenian Authors from the Genocide period. The digitization of writers who perished in the genocide is part of AUAs proud tradition of valuing history, made possible by a number of generous donations, including from the Calouste Gulbenkian Foundation and the San Francisco-Bay Area Armenian Genocide Centennial Committee. “Armenian culture is no longer locked away in rare book libraries or endangered on disintegrating print,” explained AUA President Dr. Armen Der Kiureghian. Yet the work is ongoing and there is a vast amount of literature yet to be digitized: “We can’t keep up with cataloguing the vast amount of Armenian literature available to us,” noted Karapetyan.

In an interview, Karapetyan said special attention had been paid to digitizing and cataloguing the works of less-known authors from the period, including women. These works add to our understanding of the Armenian Genocide and allow for more in-depth study of the period.

One such writer, Gegham Barseghyan, spent day and night in his printing house where

Azatamart Weekly was produced. Azatamart published stories about revolutionary activities, in particular about Armenians travelling from Eastern Armenia to the Ottoman Empire in an effort to support Armenian aspirations. Barseghyan wrote poeticized “And they shall walk, they were seven friends and they are called, understanding, love, faith, will, struggle, life and death, and an eighth person leads them, whose name is called ideology.”

Karapetyan expressed concern that future generations might not be aware of the quantity of Armenian literature or appreciate the richness it offers. His message to them is clear: Armenian literature falls within the top ten literary cultures of the world, and this treasure of literature from the period of the Armenian Genocide is now digitized and readily available.

Karapetyan also announced the launch of the Android and iTunes apps, providing free access to Armenian literary texts on hand-held devices. Together with the website’s new, sophisticated database and search engine, the apps ensure access to digitized Armenian literature in a single repository and across a range of platforms, providing a convenient tool for comparative analysis. The project attests to the importance of 21st-century digital tools in preserving and presenting Armenia’s heritage to a global audience. Equally, Karapetyan was confident that Digilib would soon be taken up by Armenian diasporan communities, and hoped it would be included in their school curricula, creating a virtual cultural space for the globalized Armenian nation.

A number of prominent guests expressed their appreciation for the project and, in particular, their gratitude to Mr. Karapetyan.

Dr Razmik Panossian, Director of the Armenian Communities Department of the Calouste Gulbenkian Foundation, commented on the significance of the project and how Armenians can present this now digitalized treasure to the world. Associate Professor Sebouh Aslanian, who is the Richard Hovannisian Endowed Chair in Modern Armenian History at UCLA, also thanked Karapetyan for his contribution to preserving and disseminating Armenian culture.

Digilib is a fulfilment of AUA’s commitment to preserving Armenian cultural heritage. But Digilib is about more than preservation – it is about making our heritage accessible to both present and future scholars in Armenia and around the world.

Legendary guitarist Joseph Ichkhanian passes away

Joseph Ichkhanian

A Lebanese citizen of Armenian descent, Joseph Ichkhanian began playing guitar in 1949 with Professor Vruyr Mazmanian. He was subsequently offered a scholarship by the Spanish government where he continued his musical education from 1959 to 1962 at the Conservatory, “Royal Academy of Music of Madrid”.

He was privileged to have worked with Masters of the classical guitar: Regino Sainz de la Maza, who was his professor at the Conservatory of Madrid; Andres Segovia, international music courses at Saint Jacques de Compostela in Spain, for four consecutive summers, at the end of which he obtained a degree of interpretation and technicality; and finally Narciso Yepes for two years, during which he had the honor of being regarded as his most distinguished disciple. His guitar studies were crowned by the Higher Diploma handed in 1962 by the Royal Conservatory of Madrid. Subsequently, he attended classes Interpretive Master Alexander Lagoya, at the International Academy of Nice (France) and music lessons at the Chigiana Academy of Siena in Italy.

Returning to Lebanon in 1963, Ichkhanian began his career in the “Hispanic Cultural Center”, and later the Musical Youth of Lebanon. In 1970, thanks in large part to his efforts, the

teaching of the guitar was introduced into the official program of the National Conservatory of Music of Lebanon. There he taught thousands of students, including 20 guitar teachers currently teaching at the Conservatory. Jad Hidari was his first graduate student and also the first professor to be able to deliver qualifications in turn to other students. With him, he introduced the lute at the Conservatory and also founded the Lebanese “Association of Friends of the Guitar”.

Dr. Walid Gholmieh, Former Director of the National Conservatory of Music in Lebanon, characterized Ichkhanian as one of the heads of the Lebanese music, creator of the current guitar or the guitar society, with the merit to have generalized this musical instrument on methodical bases, academic and creative.

Besides his teaching career, for over 40 years Ichkhanian continued his vocation as a very active soloist and recitalist, both on local and international scenes including Spain, Ireland, where he was invited to participate in the “Guitar Dublin Festival”, in Tunisia, and throughout the Middle East including Syria, Saudi Arabia, Kuwait, and Armenia. Moreover, anxious to share his passion for Spanish culture, Ichkhanian brought to Lebanon some of the greatest virtuosos of the guitar in order to present them to the Lebanese public and specially to fans of the guitar.

Composer of many musical works, Ichkhanian was also the author of several books, including an Arabic dictionary of musical terms, the first of its kind in the Arab world, in collaboration with Mr. Ghassan Khalil. But his most striking contribution is his method of modern guitar, the first bilingual method, published in French and Arabic, and officially adopted exclusively for teaching guitar at the “National Conservatory of Music of Lebanon”. It is even used in schools of music in Lebanon and the Middle East.

In 2003, the Ministry of Education of Spain has conferred Ichkhanian the “Medal of the Order of Civil Merit” and in 2011 the Cross of the Official “Order of Isabel la Catolica” in appreciation for services rendered to Spain abroad.

Balakian, Nasri and Zaki Recieve Armenian Presidential Award

Peter Balakian accepts his award from Armenian president Sarkissian in Yerevan, May 26.

Armenia’s 2015 Presidential Award for significant contribution to the process of the recognition of the Armenian Genocide was awarded to Pulitzer Prize winning Armenian-American author Peter Balakian, as well as to Mohamed Hanafi Nasri and Miriam Zaki of Egypt for their documentary “Who Killed the Armenians?” on May 26, reports Armenianweekly.com.

“The Armenian nation is grateful to you for this enormous undertaking. Mr. Nasri, Mrs. Zaki, you have proved clearly that the Armenian Genocide is not an Armenian issue exclusively but a great pain for the people of good will all over the world, regardless of their nationality or religion, while Peter Balakian with his dual identity—Armenian and American—has revealed in English the power of the artistic manifestation of that pain,” President Serzh Sarkisian said in his address during the award ceremony, which took place at the Armenian Presidential Palace.

Balakian is the Donald M. and Constance H. Rebar Professor of Humanities at Colgate University. He is the author of seven books of poems and four prose works, including “The Burning Tigris: The Armenian Genocide and America’s Response,” a New York Times best-seller, and “Black Dog of Fate,” a memoir and winner of the PEN/Albrand Prize. In April, Balakian won the 2016 Pulitzer Prize in Poetry

for “Ozone Journal.”

Egyptian satellite TV anchor, Myriam Zaki and filmmaker, Mohamed Hanafi’s Arabic-language “Who Killed the Armenians?” was the first documentary film of its kind produced in Egypt and dedicated to the Armenian Genocide. The 70-minute film was shot in Armenia, Egypt, and Lebanon. It presents several documents collected from the archives of the countries visited—documents that prove the Ottoman Turks’ barbaric acts against the Armenian nation, beginning with the Hamidian Massacres (1894-96), the Adana Massacre (1909), and ending with the 1915 genocide. These documents were revealed to the Arab audience for the first time.

The film also includes testimonies of survivors of the genocide, especially from the Davtashen district. It features interviews with Armenian and non-Armenian public figures, activists, genocide scholars, lecturers, and clergymen, such as Richard Hovannisian, Vera Yacoubian, Haig Demoyan, Mohamed Refaat Al-Imam, Rupen Safrastian, Ashod Melkonian, Taner Akçam, Catholicos Aram I, and Catholicos Karekin II.

Since its establishment in 2001, the Republic of Armenia’s Presidential Award has been bestowed upon 335 individuals and organizations.

Armenia: Orphans Struggle to Overcome Stigma

By Anna Muradyan

(IWPR)- Christine Koshkaryan was abandoned as a child and grew up in an orphanage. The effects, she said, will stay with her all her life.

Graduates of children's homes in Armenia face a double burden, the 33-year-old explained. As well as the emotional effects of such an upbringing, Armenia's traditionally family-oriented society treats orphans with suspicion.

Young women from such a background are seen as little more than potential sex workers and young men as latent criminals. This doomed them to a life at the margins of society, Koshkaryan said.

"You either have to be beautiful to be someone's mistress, or you have to work as a cleaner. Sixty per cent of the graduates of children's homes work as cleaners," Koshkaryan explained.

After she left the orphanage in the city of Gavar in northeastern Armenia, the young woman took whatever menial work came her way.

One of her first jobs was cleaning windshields at a petrol station, for which she received around 3,000 drams (seven US dollars) per day. She now lives in a hostel in the capital Yerevan.

According to UNICEF, around 4,000 children live in Armenia's 42 state and private orphanages, boarding and special schools. About 80 percent either still have one parent or come from socially disadvantaged families.

As soon as they turn 18, they must leave their care homes and fend for themselves. Some 30 young people graduate from the system each year.

Anna Mnatsakanyan, a consultant for the Akunk Centre for Ethnological Studies NGO, agreed that graduates of children's homes were often stigmatised.

"Whenever there is an incident with a graduate of a children's home, the same label is attached to the others," Mnatsakanyan said, adding that potential employers have preconceived ideas about people who grew up in orphanages. In reality, she continued, her research showed that barely one per cent of female orphans ended up in sex work.

Mnatsakanyan explained that the numbers of orphans in Armenia were relatively small because local tradition usually meant that

children were adopted by a family member. This only increased the stigma on those who ended up in care.

Many employers either avoid employing young people from children's homes altogether or refuse to legally register them as employees once they learn about their status.

According to a study by the Armenian Relief Society, only 15 out of 151 young adults who left orphanages and received state housing between 2003 and 2012 found permanent work.

Out of this number, 66 were unemployed and another 64 had irregular work.

It is hard to hide a past spent in an orphanage. Passports issued until 2012 and still in common use as a form of identification include the holder's home address. Given out at age 16 and valid for 10 years, these documents mean that many former residents are in effect still registered at orphanages or at hostels after they come of age.

"Employers know we have no one to lean on and no one who defends us," Koshkaryan said.

This attitude extended to other parts of society. Koshkaryan recounted the tale of a friend, another graduate from a children's home, who called the police after her flat was burgled.

"The police told her that someone like her could not expect any help from the police. So she poured petrol over herself and set herself on fire. But who wrote about it or talked about it... no one remembers us no matter what happens."

Anahit Sahakyan, deputy dean of the faculty of sociology at Yerevan State University, said that orphans lacked the social capital to help them to succeed in life.

"Others have fathers, mothers, relatives, friends, but the graduates of orphanages in this regard have very meagre capital, limited to the circle of graduates from the same orphanage, who also have limited opportunities," she said.

A NEW CHANCE

Armenia has been making efforts to reform the system for the last ten years. In 2006, the Yerevan government began, with the encouragement of United Nations Children's Emergency Fund (UNICEF), to de-institutionalise state-run orphanages and return children given up for reasons of poverty to

Christine Koshkaryan

their biological parents or to foster parents.

According to the ministry of labour and social affairs, 88 orphans were adopted last year, 52 of them by foreign citizens.

Also last year, an EU-funded programme was launched to help orphanage graduates cope with their newly-found independence and develop work skills.

The 400,000 euro two-year programme is being implemented by the Centre for Socio-Economic Research and Analysis, with the participation of the ministry of labour and social affairs.

Sixty young people aged 16 to 23 were selected to undergo six months of training on how to run a small business. They also study English, learn about their constitutional rights and acquire IT skills.

The 20 most promising graduates will receive internships in Armenian companies and small grants to support on their own business plans.

"We have to advise the beneficiaries in the course of the year as well as create practical opportunities for employment in various organisations. This will give them the opportunity to get a job in the same organisation [in the future]," said programme head Paytsar Hovhannisyanyan.

Some people do manage to rise above the stigma and prejudice of a childhood in care homes.

Armine Hambardzumyan, 32, is among the few care home graduates who has managed to find steady work.

Now married with three children, she lives in the city of Echmiadzin, south of Yerevan in a small apartment that is part of a state complex of flats for graduates of children's homes, who can live there for a period of 10 years.

Over the years, Hambardzumyan has worked in a clothes factory, on a cattle farm and as a cleaning lady in private homes.

She currently works as a cleaner in a state kindergarten, a rare position for a former resident of care as jobs in the public sector are usually unattainable for graduates of orphanages.

Hambardzumyan said she was treated well at the kindergarten but was not legally registered as an employee. This was at her own request as otherwise she would lose her family allowance, a small but stable source of income.

Mnatsakanyan said that orphanage graduates generally lived with their partners without getting married. If they have a child, the woman is registered as a single mother to receive social benefits. A single mother with children receives 35,000 drams (73 US dollars) in benefits per month. The minimum wage in Armenia is 55,000 drams (115 dollars).

As for Koshkaryan, she also has new hope for the future.

Recently, she teamed up with ten other graduates of children's homes to create Chistim-Blistim (We clean - We shine), a cleaning firm. Their main customers are tourists who find out about their services online. That way, Koshkaryan said, they didn't have to face

Armenia Awaits Pope Francis' Visit

(CNA/EWTN News)—"The Holy Father's June 24-26 visit comes just after the close of the 100-year anniversary of the Armenian Genocide and during the Year of Mercy, a significance not lost on the Armenian people," said Mikayel Minasyan, Armenian Ambassador to the Holy See.

The Armenian people have learned to be strong because of their history, Minasyan said, referring to the genocide that occurred at the hands of the Ottoman Empire during and after World War I, which left as many as 1.5 million Armenians dead.

"It's strong to remember their own history, it's strong to understand their own history, it's strong to accept their own history," he said of his people.

"The centenary anniversary has been a time to recognize the healing and progress that has been made," he added.

"The Armenians made the whole world see what it is to overcome an injustice. They gave the possibility to the world to understand what a genocide is, what the denial of a genocide is. Let's not forget that the term 'genocide' was created above all based on the study of the Armenian Genocide."

The ambassador also said 2015 has been a time to recognize everyone who has supported the Armenians and raised awareness of the genocide, including Pope

Francis, who has recognized the genocide as religiously motivated.

During Mass on Divine Mercy Sunday on April 12, 2015, Pope Francis referred to the mass killing of Armenians by the Ottoman Turks starting in 1915 as genocide, a term used in a common declaration signed by both Saint John Paul II and Supreme Armenian Patriarch Karekin II in 2001. That day, Francis offered the Mass for faithful of the Armenian rite in commemoration of the centenary of the "Metz Yeghern," or Armenian "martyrdom," which is historically held to have started April 24, 1915.

"We are also very grateful, very grateful to the people from the smallest to the greatest, from Pope Francis, who did something historic celebrating Mass for the Armenian martyrs April 12...calling things as they are, creating another term, 'ecumenism of blood,' an ecumenism founded on blood, because the Armenians were exterminated also because they were Christians."

"Certainly, Pope Francis made one of the most fundamental steps in celebrating this Mass in St. Peter's inviting the hierarchy of the Apostolic Armenian Church and of the Armenian Catholic Church, and proclaiming St. Gregory of Narek as a doctor of the Universal Church," he added.

The Pope has kept strong ties with the

Armenian community since his time as Archbishop of Buenos Aires. A large portion of Armenians immigrated to Argentina following the deportations and killings of World War I, and today the country has one of the largest populations of Armenians in the world.

The Pope's visit this summer includes a stop at the Tsitsernakaberd Memorial Complex, which was built in memorial of those who perished in the genocide, as well as time for ecumenical meetings with leaders of all faiths, and prayers for peace, according to the

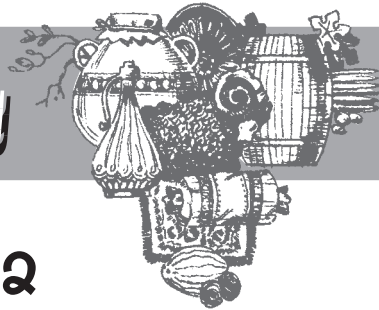
schedule released by the Vatican.

The Armenian people are "full of joy" that Pope Francis is coming, the ambassador said, and are looking forward to his visit, since he has been so supportive of the Armenian people.

"...the Armenian people are waiting with a great excitement to manifest their own remembrance. Pope Francis is going to Armenia to fulfill this visit in full respect and love for the Armenian people and for their

cont. page 33

Տափիկի խոհանոց

ՓԼԱԿ - ԵՂԻՆՁ

Սոնիա Թաշճեան

Հրաչեայ Աճառեան իր Արմատական բառարանի մէջ կը պատմէ «եղինձ» բառի մասին. «Այս բառը մանկութեանս ժամանակ գործածական էր Պոլսում՝ իբրեւ գրական բառ. օրինակ՝ տպուած են գտնում Արեւելք, 1890, Մայիս 22 մի ձաշագուցակի մէջ»: Յետոյ կ'աւելցնէ. «...Կարծեմ թէ կազմուած է Պոլսի հայկաբանների ձեռքով եղ եւ բրինձ բառերից, որի համար էլ իբր օրինակ կարող է ծառայած լինել գաւառական եղնձել = եգիպտացորենը խորովել»:

Մեր բառակազմութեան մէջ կան «եղ» = իւղ բառով սկսվող շատ բարդ բառեր, այսպէս օրինակ՝ եղձու = եղ + ձու (հակիթի տապկոց), եղշու = եղ + շու (իւղն ու կաթնաշուքը իրարու խառնած, սննդարար ուտելիք մը), եղձմուռ = եղ + ձմեւ (պարզունակ ձաշատեսակ է, տաք հացի վրայ իւղ լեցնելով կը ձմեւն եւ կ'ուտեն), եղաման (իւղը պահելու աման), եղիակ (իւղը մէջը հալեցնելու տապակ), եւ այլն...:

Եղնձել կամ աղնձել մեր լեզուի մէջ կը գործածենք հատիկեղէնը խորովելու, բովելու, խարկելու որպէս հոմանիշ. այսպէս «եղի» կը նշանակէ նոր հասնող ցորեն, իսկ «եղիկ»՝ ցորեն, զոր հասկերու խանձումով կը պատրաստուի, յատկապէս Մուշի մէջ, զոր կը կոչեն ֆրիկ: Եւ սովորութիւն է եղած փաւը եփել խանձում ցորենի ձաւարով՝ մէջը խառնելով աղացած իւղոտ միս: Նոյն ձաւարով եփած են նաեւ կաթնապուրը:

Արեւմտեան Հայաստանի որոշ շրջաններու մէջ փլաւ ձաշատեսակին ըսած են «ապուր», իսկ ջրայի ձաշին՝ շօրվա կամ վռիկ: Փլա բառը հաւանաբար փոխառութիւն է, յատկապէս, որ ամբողջ տարածաշրջանին մէջ կը գործածուի եւ ծնունդով արեւելեան ձաշատեսակ մըն է:

Առաջին անգամ հին հնդկական դիւցազներգութեան՝ Մահաբհարատայի մէջ կը յիշատակուի բրինձով եւ միսով եփուած կերակուրի մասին՝ «փուլա» անունով, որ սերած է Սանսկրիտերէնի pul•ka բառէն: Պարսկերէնով անիկա կը կոչեն «փոլո»: Շատ հաւանաբար փիլա կամ փլա բառը մեզի անցած է պատմական այն ժամանակահատուածին, երբ Հայաստանը պարսկական «խան»ութիւն մըն էր:

Հայկական աւանդական խոհանոցի մէջ բազմատեսակ են փլաները. ընդ որում, ոչ միայն կորկոտով ու ձաւարով կը պատրաստուի, այլեւ բրինձով, ոսպով, հաճարով, էրիշտայով (տնական մակարոն), եւ այլն...: Մեր ձաշատեսակներուն մէջ կան փլա բառով շատ բառակապակցութիւններ. այսպէս օրինակ՝ էրիշտա փլա, գառան փլա, Ջատկի փլա, քաղցր փլա, լաւաշով փլա, փլաի գլուխ (մատուցելիս փլաի վրայ տապկուած չիր, չա-

միչ եւ ընկուզեղէն լեցուած), կարմիր եւ կանաչ փլա (պարսկահայերի խոհանոցին մէջ), եղով փլա, ձէթով փլա (պահքային), եւ այլն...ինչպէս նաեւ փլաքամիչ կամ փլա-ջուր արտայայտութիւնները: Դեռ աւելին. հետաքրքրական անուանումներ են քամովի փլա (կիսախաշ բրինձը լեցնելով փլաքամիչի մէջ՝ քամելու, ապա եփելու գործընթացը), քաշովի (եփելու ընթացքին ջուրն ամբողջութեամբ ներծծուելով, քաշուելով եփելու գործընթացը. հակուած են եզրակացնելու, որ հարիսային տրուած քաշիկա հոմանիշը, նոյն գաղափարէն կու գայ), կամ չափովի (ջուրը չափով լեցնելով եփելու գործընթացը):

Անշուշտ կան նաեւ բոլորովին այլ անուններով փլաներ. Զէյթունի հատուածը՝ բրինձով եւ թելիայով փլա է. բառը կազմուած է հատ- հատ ռուզի (բրինձի) հատիկներ հասկացութենէն: Մուսալերան խուրը թանու ձաշատեսակը, զորս կորկոտով փլաի տեսակ է, երբ միս փլաներուն «կորկոտապը» (= կորկոտով ապուր, փլա) կ'անուանեն: Ակնի սըփըրտով ձաշը՝ արիշտայով եւ բրինձով փլան է. Արաբկիրի դալլեն՝ բողկով եւ կորկոտով փլա է. իսկ բորանին՝ ձակընդեղով կամ դդումով ու կորկոտով փլա: Ամասիոյ դդումով կամ սմբուկով չըրթման կորկոտով փլաի տեսակներ են:

Սովորաբար փլաները առանձին ձաշատեսակ կը համարուին, սակայն շատ յաճախ նաեւ կիսաջրայի ձաշերու կողքին կը մատուցեն: Մատաղի ձաշատեսակ որպէս յաճախ կը հանդիպինք մատաղի միսով եփուած փլաին: Որպէս սննդարար ու շուտ կշտացնող ձաշատեսակ, հարսանեկան եւ յուղարկաւորութեան սեղաններու գլխաւոր ձաշատեսակը եղած է: Եւ վերջապէս տարատեսակ տոնական փլաներ կան, զոր օրինակ՝ Ջատկի քաղցր փլաը՝ չիր ու չամիչով. Այնթապի տոնական փլաը՝ հալի միսով եւ սիսեռով. Արցախի դորմայով փլաը՝ միսով ու չիրերով. եւ Մարաշի վարագուրած փլաը՝ փութին մէջ եփուած, ծածկուած խմորի շերտով, ընկուզեղէնով ու հալի մսով:

Պատրաստութիւնը

- 2 գաւաթ ջուրը եռացնել՝ դափնետերեւի եւ կասիայի փայտիկի հետ եւ խաշել հաւը. պաղելէն յետոյ ոսկրահան ընել:
- Շաղել խմորը. թողնել հանգչի:
- 2 գաւաթ մսաջուրին մէջ եփել բրինձը համեմելով 7 համեմունքով:
- Խարկել ընկուզեղէնը կարագով:
- Գրտնակով բացել խմորը փութի ամանէն աւելի մեծ, տեղադրել ամանին մէջ՝ յաւելեալ մասը դուրս ձգելով. մէջը լեցնել բրինձը, հալի կտորներն ու ընկուզեղէնը. խմորի ծայրերէն հաւաքել, գոցել եւ տափակցընել. վրան քսել հակիթ, տեղ-տեղ ծակծրկել եւ թխել փութին մէջ, մինչեւ որ խմորը եփուի եւ վարդագոյն դառնայ:

Բաղադրութիւնը

- խմորի համար՝
- 1 գաւաթ ջուր
- 1 սուրճի գաւաթ ձէթ
- 1 թէյի դգալ baking powder
- ալիւր
- աղ

- փլաի համար՝
- 0.5 քիւօգրամ հալի միս
- 1 գաւաթ բրինձ
- 2 գաւաթ ջուր
- 0.5 գաւաթ ընկուզեղէն
- 1 ձաշի դգալ կարագ
- դափնետերեւ
- կասիայի փայտիկ
- 7համեմունք (all spices)
- աղ

Ղարաբաղի Մայրեր

Երեք Որդիներն Ալ Զինուոր Են

«Երբ արու զաւակ կ'ունենաս, աչքալուսանք կու տան՝ հայրենիքին զինուոր մը եւս ծնա: Հիմա երեք որդիներս ալ հայրենիքի զինուոր են: Իրենց նման հազարաւոր տղաներու հետ կը պահպանեն մեր հողն ու ջուրը: Դժուար է, շատ դժուար է միաժամանակ երեք զինուոր որդի ունենալ բանակին մէջ, երբ երեքն ալ տարբեր վայրերու մէջ կը ծառայեն...»

Կեանքիս մէջ ամէն դժուարութեան դիմացեր եմ, յաղթահարեմ եմ, միայն կարօտին է, որ չեմ դիմանար, բայց կը համակերպիմ, կը գիտակցիմ՝ հիմա հայրենիքը աւելի քան երբեք զինուորի կարիք ունի:

Ափսոս, զաւակներուս հայրը չկայ, այլապէս շատ հպարտ պիտի զգար զինուոր որդիներով: Լոյսը բացուելուն պէս առաջին աղօթքս առ Աստուած մեր զինուոր զաւակներուն համար է՝ «ամենակարող Տէր, պահպանէ մեր զաւակները, չոր պահէ մայր»:

Ձեր Մայրերը Ձեզ Հետ Են

«Հայրենիքէն թանկ ու սուրբ անկին չկայ: Այսօր հայրենիքի մէջ հարազատ հողի համար կը ծառայեն իմ երեք որդիներս: Մինչ ծառայութիւն՝ անոնք Ռուսաստան էին, բայց առանց իսկ մէկ վայրկեան տատամսելու վերադարձան հայրենիք՝ իրենց պարտքը տալու:

Մայրական սիրտս անհանգիստ է, տազնապներով լեցուն: Այս աշխարհին երեսին մեզի բաժին մնացած այս բուռ մը հողը դարձեալ վտանգի մէջ է: Սիրտս կը ցալի ամէն զինուորի համար, զինուորի կեանքէն թանկ կեանք չկայ...»

Հար. տես. էջ 33

Վերադարձ ...

Հար. 15րդ էջէն

Շրջապատուած մեր հերոսներով՝ ոսկորներու մէջ զգացի, որ մեր տղաքը վերէն մեզի կը նային, որ թիկունք կանգնած են մեր նոր սերունդի հերոսներուն. այն կտրիճ երիտասարդը, որ անքուն կը պաշտպանէ մեր սահմանը: Մեր խիզախ ընկերները, որոնք Արցախի ազատագրման պայքարի ժամանակ թողած էին իրենց ընտանիքները, որպէսզի փրկեն մեր հողերը, այս անգամ նոյնպէս ոտքի կանգնեցան, որպէսզի մեր այսօրուան սերունդը չապրի պատերազմ եւ չտեսնէ ցաւ: Անգամ մը եւս տեսայ մեր միասնական ուժը:

Այո, Հայաստան ունի խնդիրներ, որոնք ոչ թէ մեր սերունդը՝ այլ յաջորդ սերունդը դեռ պիտի ապրի անոնց հետեանքներով: Կան ժամանակներ, երբ կը մտածեմ, թէ քայլերս ճիշդ են արդեօք: Երբ միայն կ'ուզեմ ծնողքիս կողքը ըլլալ եւ միշտ կը յիշեմ այն զօրաւոր կոչը, որ կ'ը-

սէ. «Մենք Ենք Մեր Սարերը»՝ ուժեղ, ամուր եւ անխախտ: Իսկ հայրս, առաջին, ու համոզուած եմ վերջին, անգամ ըլլալով շեղեցաւ իր հիմքէն Հայաստանի պատճառով:

Հրամմեցէ՛ք, եկէ՛ք. եկէ՛ք - միասնաբար կերտենք այն երկիրը, որմով միշտ անսասանօրէն կրնանք հպարտանալ եւ ոչ միայն պատերազմի ժամանակ: Ձեռք-ձեռքի բռնենք եւ միասնաբար կերտենք այն երկիրը, որ կ'ապրինք: Եկէ՛ք կառուցենք այնպիսի երկիր, որ ծերանալու բախտը չունեցան Ադամը, Աշոտը, Տիգրանը եւ տասնեակ մեր երիտասարդ զինուորները: Թող հողը թնդայ զինուորի եարխուշտայէն, եւ մեր միասնական ուժի սաստիկ ծայրը հնչէ ողջ աշխարհ՝ այն ժամանակ, երբ տեսնենք մեր իտէլական Հայաստանը:

*Փաթիլ Ասլանեան 28 տարեկան է:

ԹՈՐՈՆԹՈՆ
TORONTO

Խմբագրութեան կողմէ

«Թորոնթոնայ» պապասխանապրու չէ իր էջերուն մէջ լոյս տեսած ժամուցումներու բովանդակութեան: Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի:

Letter to editor

Art Hagopian wrote:

While I was reading the "Zoryan Hosts Conference on the Rights of Indigenous Peoples," I recalled a personal experience about seven years ago when I was on the board of the Canadian Foundation for Cultural Dialogue. This is a francophone national organization established to promote francophone relations with other components of Canadian society including Anglophones, ethnic Canadians and First Nations. As the deputy chief of the Huron Nation was on the board, he proposed that one of our meetings be held in the Huron village which is about 10 miles outside Quebec City.

As per tradition, the chief of the Huron Nation opened the meeting with a prayer and then our chairman, a professor from Edmonton University, introduced each of the participants the majority were francophone leaders from across the country. When he mentioned my name as past president of the Armenian National Federation, the chief stopped him and asked me to come beside him. Putting his hand on my shoulder he said, "This is the people who suffered the same fate as our nations. Just like us they were destroyed and annihilated in their ancestral three thousand year old homeland, with the difference that their survivors like him scattered around the world, [while] ours were given token lands of existence in our homeland".

He then turned to me, "I guess you are surprised that I know your history. Several times a year I visit France and Charles Aznavour is a close friend."

*You can submit letters or your comments to the editor at torontohye@gmail.com

Armenia Awaits...

cont. from page 31

history. And also the recognition of what the Armenian Republic represents now in that region," he said.

"We await him, everyone is waiting for him. Certainly it will be a very significant moment, also because it's a very busy trip. The fact that His Holiness goes to Armenia in the Year of Mercy is something we appreciate a lot."

Minasyan noted that the Holy Father's recognition and remembrance of the Armenian Genocide is especially meaningful amid ongoing denials of the event or denial of responsibility for the event on the part of some Turkish politicians and other political leaders.

"We are not closing this year; we are turning a page. We are opening another book and this new book is titled 'The fight against denialism,' and it is yet to be seen."

While most people no longer deny the Armenian Genocide, "the politicians do," Minasyan said. "In private they say yes, but in public, for political reasons, they deny it. Political denial is the most hideous denial that there is."

"It is also important for people to remember the Armenian Genocide because of what it has meant for the Middle East, Minasyan said.

"Now we see that in the past 100 years, the quantity, speaking in percentages, of Christians is drastically diminishing. In the past five years, it has been something truly dramatic. I believe it all started with the Armenian Genocide."

Armen's Math Corner

(June 2016)

Junior Problem :

An **even** number is an integer which is "evenly divisible" by two. This means that if the integer is divided by 2, it yields no remainder. Zero is an even number because zero divided by two equals zero. Even numbers can be either positive or negative. You can tell if any decimal number is an even number if its final digit is an even number.

In your opinion, how many three-digit numbers are even?

Senior Problem :

How many three-digit numbers have NO repeated digits?
see the answers reversed on this page

Ձեր Մայրերը ... շաբ. 32րդ էջին

Երբեմն կը զարմանամ՝ մեր աչքով մեր 18-20 տարեկան զաւակները երեխայ են, իսկ խորքին մէջ անոնք հերոս տղաք են, աղիւծ տղաք, անվախ ու քաջ: Ընտրիակալ են բոլոր զինուոր զաւակներուն, որոնք այս պահուս կանգնած են ճակատին:

Մենք՝ ձեր մայրերը, ձեզի հետ ենք հոգիով, միտքով, աղօթքներով: Անփորձանք ծառայութիւն ձեզի, մեր զինուորներ, բարի վերադարձ ձեզ, մեր քաջ զաւակներ:

Փայեանէ Շահինեան

Խմբագրութեան կողմէ

«Ռոբոթիկայ» պարասխանաւորու էլ իր էջերուն մէջ լոյս տեսած ծանուցումներու բովանդակութեան: Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի:

SOPHIE'S ELEGANT HOME ORGANIZING
TRUSTWORTHY & ON TIME

OUR SERVICES:

- HOME OFFICE
- MOVE MANAGEMENT
- RESIDENTIAL ORGANIZING
- WARDROBING
- ROOM DECORATING
- BASEMENT
- SEASONAL DECORATIONS

CELL: 416 878 2447
www.eleganthomeorganizing.ca
Speak Armenian, Arabic, English

Painters Needed
Looking for full time professional commercial painters.

Must be able to roll, brush and spray.
Must have tools and should have car.
Projects are on construction sites.
Hourly pay based on experience.

Please call 905-780-1468

Dr. Raffi Aynaciyan
D.D.S., M.C.I.D., F.R.C.D.(C)
Orthodontist

braces for children and adults

Richmond Hill (Hillcrest Mall):
9350 Yonge Street, Suite 216
905-884-4161

North York:
3333 Bayview Avenue, Suite 203
416-221-0660

Downtown Toronto:
11 King Street West, Suite C115
416-363-3018

Ara Graphics

Answers to June 2016 issue of Armen's Math Corner
Jr. Prob. : 450 are even. ; Sr. prob. : 648

Torontohye Newspaper
Publisher
Torontohye communications Inc.
45 Hallcrown Place
Willowdale, ON
M2J 4Y4

Email: torontohye@gmail.com
Phone: (416) 491- 2900 ext. 3215
Fax: (416) 491- 2211

Խմբագիր
Կարին Սաղոյրճեան

Աշխատակիցներ
Լարա Օւսեաք
Թամար Տօնապետեան
Զարթա Տէր Յովակիմեան

Էջադրում
Արա Տէր Յարութիւնեան

Վարչական Պատասխանատու
Զարթա Տէր Յովակիմեան

Ծանուցումներ
Սեւակ Յարութիւնեան
Հեռ.՝ 416-878-0746

sales.torontohye@gmail.com

Editor
Karin Saghdejian

Administrator
Katya Der Hovagimian

Advertisements
Sevag Haroutunian (416- 878-0746)

Design & Graphics:
Ara Ter Haroutunian

Toronto A.C.C. Summerfest is right around the corner

Armenians throughout Ontario, and perhaps across Canada and USA know that with the arrival of the warm weather, it won't be long before the iconic festival tent goes up in the parking lot of the Armenian Youth Centre; The Toronto A.C.C. Summerfest is coming up soon!

It's incredible to think that this event is something that has been a staple for our community for 20 years. From its humble beginnings in 1997, Summerfest has become a platform for Armenian singers from around the world to showcase their talent in Canada. Now, with over 6,000 attendees over a three-day period, and an ever expanding offering of activities for youth, families and adults, Summerfest has become the ultimate display of energy of the Canadian Armenian community.

The weekend continues to centre on the high-energy party under the tent, featuring on-stage live performances by the biggest names in Armenian pop, folk, and dance music. Armenian and Middle Eastern foods and deserts are the perfect complement as family, friends, and acquaintances reunite under the tent and the night sky. Besides dancing, the youth are attracted to the carnival games and arcades. The atmosphere is enriched by the presence of exhibits and booths organized by ACC organizations such as AYF and Hamazkayin, who showcase their accomplishments and current projects.

In anticipation of the announcement of this year's entertainer roster, expectations were quite high, as this is Summerfest's 20th anniversary! The committee hopes that expectations have been met and exceeded, with its recently announced list.

On Friday July 8th, the legend of Armenian pop and long-time friend of the Toronto-Armenian community, Harout Pamboukjian, will be on stage, alongside international and multi-lingual Summerfest alumni, Mister X, from Los Angeles.

On Saturday July 9th, doors open sooner than in the past at 5pm. There is special pricing for people who arrive prior to 7pm. Carnival games and arcade attractions start the evening early. As the sun sets, our guests are invited to have dinner listening to Arden Arapyan and his band, the internationally acclaimed Jazz group from Montreal. Alongside exhibits from ACC organizations, there will be a special market of exhibitors, curated and assembled by the committee, offering products and services that are of special interest to the Armenian community.

As the evening heats up, Ararad Aharonian from Lebanon hits the stage, followed by our main event, the sensation direct from Yerevan, Armenia, Martin Mkrtchyan. He will be present on our stage in full force, with his complete musical accompaniment.

Sunday July 9th is a jam-packed day with doors opening at 1pm with a special performance for children, courtesy of Joelle and Friends. The Euro Cup Soccer Finals will be shown on the big screen at 3pm—those who were there for the FIFA finals two years ago surely remember how much fun it was to watch the match on the big screen with the entire Armenian community under one roof. Our Sunday stage will also see special performances by Sassoon Dance Ensemble and Hamazkayin "Ereuni" Dance Ensemble, and for the first time on the Summerfest stage, Silva Hakobyan, invited from Armenia. Bringing our festival weekend to a close will be one of the community's oldest friends and a legend in his own right, Adiss Harmandian.

Noting the large number of out-of-towners who have frequented the festival over the years, and those dedicated festival-goers who

want to be near the hustle and bustle, the committee has reached out to the Radisson Toronto East hotel for a special event rate. By mentioning Summerfest, you can book a room for \$99/night, which includes breakfast.

Aside from the live entertainment, another aspect of the event that the committee has really honed in on is offering delicious food for its attendees. This year food and desserts will be served by Lara's Restaurant and Arz Fine Foods. The festival will also offer complimentary kids games and a market place.

Of course, none of this would be possible without the generous donations from the festival's many sponsors. This year's platinum sponsors include Lara's Restaurant, TD Bank, and Arz Fine Foods.

Last, but certainly not least, it's important to extend our gratitude to the many volunteers and the committee members who not only

work tirelessly for months leading up to the event, but also sacrifice their entire weekend to make this event possible. You can't miss them – they're the ones wearing the branded t-shirts and polo shirts respectively. Let's remember to thank them this year for all their hard work.

We hope to see you at Summerfest!

Join us

[www.facebook/
Torontohye newspaper](http://www.facebook.com/Torontohyepaper)

Խմբագրության կողմէ
«Թորոնթոյ» պարասխանաբար չէ
իր էջերուն մէջ լոյս փնտած ծանուցումներու
բովանդակութեան:
Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու
գրութիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի:

Military Sperm Bank ...

cont. from page 28

comments and memes. "Where do I get in line for a hero's sperm?" one woman bristled in Facebook banter. "I don't care if I die, so long as my sperm goes on," another man wrote. "How about the mandatory conception of a baby before getting dispatched to the frontline?" still another sniped.

The sarcastic debate digressed into the

mechanics of how to donate sperm to the proposed military bank as well.

"[Poghosian] should collect it himself," Mamikon Hovespian, executive director of PINK, a non-profit working on gender, human rights and sexual health issues, wrote on Facebook.

For now, though, the scoffers can probably rest easy. No sign appears to exist that the Armenian military or government plans to back the sperm-bank idea.

MTO Approved BDE Course Provider

iDRIVE
DRIVING SCHOOL

- G2 and G driving affordable lessons
- Early Road Test Booking
- Professional in-car and in-class instructors
- New cars for the lessons
- School certificate for insurance discount (40%)

Anania Hakobyan

647-860-6646

idriveschool.ca

5330 Yonge Street, unit 215, North York

ԲՈԼՈՐՍ ՄԻԿՍԻՆ
Հայ Կեդրոնի
Ամառնային
Փառատոն
JULY 8/9/10 2016

FRIDAY JULY 8
MISTER X & HAROUT
\$25 7:30 pm, \$10 under 16 yrs.

SATURDAY JULY 9
ARDEN, MARTIN & ARARAD
\$20 5:00 pm, \$30 after 7 pm
\$10 under 16 yrs.

SUNDAY JULY 10
JOELLE, SILVA & ADISS
\$15 1:00 pm, \$10 under 16 yrs.

FREE Carnival & Arcade Games
Dance Performances by SASSOUN & EREPUNI Dance Ensembles
Market Vendors & Raffle Prizes

@accsummerfest

/TorontoACCSummerFest

**Our Platinum Sponsors
and food vendors**

Help Artsakh ՕԳՆԷ ԱՐՁԱՄԻՆ

Արցախի Զօրակցական Հաւաք

Կազմակերպութեամբ՝
Հ.Յ.Դ. «Ս. Թէլիքեան» Կոմիտէի եւ
ՀՕՄԻ «Ռուբինա» Մասնաճիւղի
Մասնակցութեամբ՝
Ս. Աստուածածին Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ եւ
Հայ Կեդրոնի յարկին տակ գործող բոլոր միութիւններուն եւ կազմակերպութիւններուն

Կիրակի 5 Յունիս, 2016, կ.ե. ժամը 2:00ին
Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ

- Հիւրասիրութիւն
- Օրուայ պատշաճ յայտագիր
- Ուղիղ եթեր Արցախի հետ
- Դրամահաւաք

**Համայն թորոնթոհայութեան
մասնակցութիւնը քաջալերելի է**

Make your donations to:
ARS FOUNDATION
You may send your cheques to:
Armenian Community Centre
45 Hallcrown Pl. Toronto, ON M2J 4Y4
Tel: 416-491-2900

